

311220

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 12
సంపుటము ౧౨

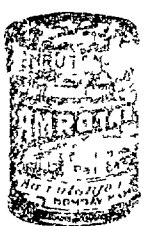
చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ నెవ్వంబరునెల 24-వ తేది గురువారము
శ్రీ క్రొధనామ సంవత్సరము, అశ్వజమాన శుద్ధ పక్షి ౬.

No. 147
సంచిక ౧౪౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన ఘోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయుపుష్పోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పోట్లబోగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గను తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 109 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

బంగారు వెండినగలలో

ఏది కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి

మాకు చిన్నివి పెద్దవి అను వ్యత్యాసము లేదు. కష్టము కులతము అను భేదములేదు. పెద్దవారు వచ్చినను చిన్నవారు వచ్చినను ధరలయందు వ్యత్యాసముండదు ఎంతకాలము గడిచినను మాబిల్లుతో మీరు మావద్ద తీసిన నగలను తెచ్చిన అప్పటి బజారుధరనుబట్టి వైక విచ్చెదము. అర్హించిన తృప్తికరముగా లేనిచో, నురియొక నగను యిచ్చెదము లేక వైకము కావలసినను తిరిగి వాప సిచ్చెదము. ఐతరం జంగాదకు సీమవెండికి పూచీనిచ్చెదము. యింత తెలుపఁజే! మా కాలదారులకు తృప్తికలిగించుటయే మా ముఖ్య ఉద్దేశము 172 పుటలుగల విచిత్రమైన క్యాలట్రాను రు. 1-0-0

ఇదివరలో మాద్రాసునశాలకు రానివారు ఒకదఫా రాగోరెనము

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

నగలవ రకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

హిందూ ముసల్మానుల ఐక్యత్యము! ముహమ్మదీయుల మతగ్రంథము జాతీయ జౌన్నత్యము!

నవలకాదు, నాటకము కాదు! కురాను షరీఫు శాశ్వతవాఙ్మయము!!

కర్త: చిలుకూరి నారాయణరావు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి.
(రాజమహేంద్రవర కళాశాలయందు సంస్కృతాంధ్ర భాషాధ్యాపకులు)

800 పుటల గ్రంథము: వెల సాధారణప్రతి రూ 3 లు; ఉత్తమప్రతి రూ 4 లు.
దయచేసి ఒక పుస్తకమును కొనండి. ఆంధ్రవాఙ్మయమును పోషించండి.

వలయువారు: మేనేజరు, ప్రపంచమత గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,
ఇన్నీసుపేట, రాజమహేంద్రవరము.

రాజేశ్వరి

చర్మవ్యాధులకు

బోర కృసబ్బు

వజ్రాయుధము

మైనపువత్తులు, అన్నిరకముల సబ్బులు కూడ దొరుకును. అన్ని స్థలములలో ఏజెంట్లు కావలెను.

ఆర్. ఆర్. సోపు అండ్ క్యాండిల్ వర్క్సు, బెజవాడ.

చదువ చదువ సంతోషించెదగు ! నీకు కావలసినదియు, నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదికిన శాస్త్రమిదియే.

శరీర మర్త శాస్త్రము

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టిపూర్తిరహస్య శాస్త్రము ఇదివరకు యెవరిచేలను బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును వారియొక్క అనయవము విలక్షణములు శృంగార రహస్యములును. మొగ ఆడ అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాబుధులు మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 వివిధచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము. ధర రూ. 1-0-0 టి. పి. చార్జీ 7 అణాలు. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అండు కంపెనీ, నెం. 9, ఆరుముగంపేడి, మదరాసు.

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవసూర్య- సూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి. ఈగ్రంథముయొక్క యుపయోగము ఎల్లరకును చెల్లిసియే యున్నది. ఇందు సమస్తసప్తపులు, మూలకలు, ఆహారపదార్థములు ధలములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణధర్మములను జక్కగ వివరింపబడినవి. 1100 పేజీలగ్రంథము వెల 5-0-0. పోస్టాజుర్యులు ప్రత్యేకము

2179 యత్రా జగ్గరావు బ్రదర్సు, రాజమండ్రి.

అదును పుండ్ల మందు

నీళ్లలో తిరుమువల్ల కాలివేళ్లల నుష్కమున కలుగు అదును పుండ్లకు యీ ఔషధము చాల శ్రేష్ఠమయినది. యింక యితర చర్మవ్యాధులకును పుపయోగింప వచ్చును.

బుడ్డి 1 కి 0-8-0

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమరావతి యేజిన్సీ,

పార్కుటవును, మద్రాసు.

ధర స ర స ము
జర్నల్ ఎలక్ట్రిక్ దీపములు

ప్రతీదీపమును బాట్లీ, బల్బుతో పంపబడును

జీనోలెన్సు	రూ. 2 0 0
బుల్బ్ లెన్సు	2 8 0
పెన్సెల్ లెన్సు	3 0 0
సాదా స్క్రూ ఫ్లూయోరొ డ్	3 0 0
,, పెన్సెల్ ఫ్లూయొరొ లెన్సు	3 8 0
చేతిలాంచరు 1 కి	4 0 0
ప్రత్యేక బాట్లీ 1 కి	0 10 0
ప్రత్యేక బల్బు	0 5 0
ఆగ్నినిగార్ లెటు 1 కి	1 12 0
సాదా సిగార్ లెటు 1 కి	0 12 0

1808

ప్యాకింగు, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము
లక్ష్మీ వర్తకశాల
తపాల కెబ్బె నెం. 85, మద్రాసు

తీరి వెంకటాచలపతి స్వామివారి

పటము (పెద్దతిరువతి)

శ్రీఅలుమేలు మంగతాయార్లు, (పద్మావతి అమ్మవారు) చిరతానూరు, శ్రీరాములు, శ్రీగో విందరాజస్వామి, భద్రాచల త్రేత్రపటములు, శివ త్రేత్రపటములు.

శ్రీచందనమకొయ్యలో విగ్రహములు బొమ్మలు, తెల్ల, నల్లకొయ్యబొమ్మలు చందనపు (సాన) రాళ్లు, తులసిపూసల హారములు, తామ్రవిగ్రహములు, కంచుహజారులు, వగైరాలు స్కూర్లకు కావలసిన జిల్లా, రాజధాని హిందూదేశము, ఇండములు, ప్రపంచమాపులు, జంతువులు వగైరాలపటములు వి.వి. మూలముగా పంపబడును.

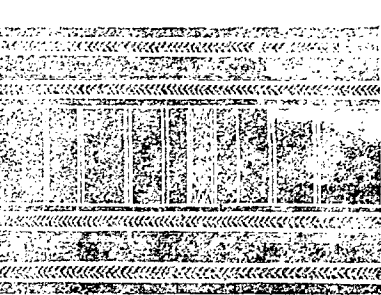
యం. యస్. చారి అండుకంపెనీ,
బుక్సెల్లరు, కమిషన్ షింట్లు, తిరుపతి.

ఆంధ్ర గ్రంథాలయములకు దసరా

తగింపు ధరలు

సుప్రసిద్ధ భాషా పరిశోధకులగు శ్రీయుత తేకుమళ్ల రాజగోపాలరావు పంతులుగారిచే బ్రకటింపబడు సాతే ఇండియన్ రీసర్చ్ ఆను నాంగ్లవాసపత్రికయొక్క వెనకటి సంపుటములు పెద్దెంబరునెల ఆఖరువఱకు మాత్రము ఆంధ్రదేశములోని గ్రంథాలయములకు తక్కువవెలకు ఈయబడును. ఆ వార్షియమైన పరిశోధనావిషయములు కల యీ పత్రిక పాత ప్రతులు చిక్కుట దుర్లభము. మొదటి సంపుటమునకు రెండు సంచికలును రెండవ సంపుటమునకు మూడవ సంపుటమునకు తొమ్మిది సంచికలును అందు సంవికలును, అయి దవ సంపుటమునకు ఆంధ్రగ్రంథాలయములకు రు 5-0-0 అయిదురూపాయలకే ఈయబడును వీని అసలు ధర రు 22-8-0 పోస్టేజీ కొనువారిది. వలయువారు పైపత్రిక మేనేజరుగారికి లేఖరి. చెన్నపురి, అనిగ్రాహువలెను.

మర్సిరైస్ చీరలు

గట్టిచాయ చేతి మొగ్గలలో తయారుచేయబడిన చీరలు, పద్మనలుపు, సాదాగా కాపీ కలర్లలో అందు కల న గ రు వాడరు మట్టు

కల పోడినది ప్రపయోగించుటకు అందాకొని అనుకూలముగా నుండును, వెల తక్కువలలో యిప్పటికాలము తగినగా తయారుచేయబడినది మీరు తెప్పించుకొని మీరు సమాధానంలేనిచో 8 రోజులలో నాపకుపంపిని మీసాస్కు తిరిగి పంపియబడును. పార్సలలో ముక్కంటిలూగు పూరిం పంపబడును.

14 రూ. ధేరంబలో కావలసిన 1 కి ధర

12 రూ. కలూగు లేకుండా కలూవార్డు 7 కి ధర

పాస్టుచార్జీ నేను వి. పి. గా పంపబడును—

ఎం. వెంకట సుబ్బు శైట్ల,
క్రిక్రిష్టాబల్, బెంగళూరుటిటి.

అస్పృశ్యత-లేనిపోని అడాహుడి

(పెద్దిభొట్ల వీరయ్యగారి యుత్తరమునకు నకలు)

పి. వీరయ్య వి. పి. వి. ఎల్. పద్మనంచి, బెజవాడ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి, బందరు.

ఒక ప్రత్యేక ప్రదేశముగూర్చి ఉద్దేశించుచుండ, మొత్తముమీద నెమ్మదికి భంగము కలుగజేయు నని నేను తలచే యొకానొక విషయమును, తమదృష్టిలోనికి తీసికొనివచ్చుచున్నాను. మతితాటకస్థితిభాంతముమీద సర్ ఎ. టి. ఆరండ్స్, అట్లీ కొనెగార్లు మొదలగు కృష్ణాజిల్లా కలెక్టర్లందరును వివిధసంఘములకు ప్రత్యేకముగ సత్ములను బావులను, ఏర్పాటుచేసియున్నారు. ఈవిధముగనే యిప్పటివఱకును యితర జిల్లాలలోకూడ జరుగుచున్నదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఇందుకు తార్కాణం మేమనగా? పంచములలో మూలు, మాడిగలు, ఆను రెండు ముఖ్యముగ కాఖలున్నవి. మాడిగలు మాలవారడ బావినిగాని, మాలవారడ మడిగలబావినిగాని ముట్టుకొనరు. మాడిగవాడు మాలవాని యింటిలోనికి ప్రవేశించనైన ప్రవేశించడు. హిందూసంఘ సంస్కర్తలును, క్రైస్తవులును, మహాత్మా గాంధీగారి యనుచరు లగు సహాయనిరాకరణవాదులును, ఎవరి యుద్ధరణకై విశ్వప్రయత్నములను చేయుచున్నారో, అట్టి పంచములలోనే కలభేదములు ప్రబలియున్నపుడు, అనేక తాటకములనుంచి, మతసమ్మిళలును, సాంఘికజీవనము విశేషముగా వచ్చుచున్న హిందూదేశములో ననేక గూఢారములు అమలులో నుండుటయు, వాటి నివారణకు వ్రాటిమ వ్యాయస్థానము లంగీకరించుటయు, నాశ్వర్యకరముగ విషయము కాదు. దేవాలయములలోనికి ప్రవేశించు విషయమున వైష్ణవులలోగూడ రెండుకాఖలువారున్నారు. ఏకాఖవారు ఎంతవరకు రావచ్చునో ఆసరివాద్దలన్నియు, నిర్ణయింపబడి యున్నవి. అదేవిధమున గర్భగుడిలోనికి కూడ్రులను, రానివ్వరు. కొన్ని దేవాలయములలో అర్ధమంటపము చాటి బ్రాహ్మణులకూడ పోవుటకు వీలు లేదు. పంచములు ఏదేవాలయపు ఆవరణలోనికిని ప్రవేశించుటకు వీలు లేదు. హిందూదేశమునందంతటను బావులయొక్కయు సత్ములయొక్కయు ఉపయోగములను, భుక్తులను కొన్ని నిర్దష్టము లేర్పడియున్నవి. చాతుర్వర్ణ్యములవారిచే నుపయోగింపబడు బావులకును, సత్ములకును పంచములను రానివ్వరు. ఈమధ్య కొందరు సంఘసంస్కర్తలయొక్క ఆంగీకరణ కలన బహిరంగహగు బావులు, తటాకములు, రోడ్లు, వీటిని యుపయోగించుటకు గూర్చి మద్రాసు రాష్ట్రీయ చట్టనిర్మాణ పథవారు ఒక తీర్మానమును చేసియున్నారు. దురదృష్టవశాత్తూ ఆంగీకరణపరయొక్క యుద్దేశ్య మేమై యుండినను, యేదైన కొకరోడ్డునుగాని, చెరువునుగాని, బావినిగాని, ఉపయోగించుకొను హక్కు సామాన్యముగా ప్రజలది అయినచో యెవరినిగాని, దానిని ఉపయోగించుకొనకుండా ఆటంక పరచగూడదని ఆతీర్మానము ప్రకటించుచున్నది. ఇప్పుడమలులో నున్న ట్టియు, కొన్ని విషయములలో వ్యాయస్థానములవల్ల అంగీకరించబడినట్టియు, ఆచారములకు సంబంధించిన హక్కులను గూర్చి ఆతీర్మానములో నేమియు చెప్పియుండలేదు ఒకానొక సత్ముగాని బావిగాని చాతుర్వర్ణ్యములవారికొరకు మాత్రమే ఉద్దేశంపబడి వాటిలన మాత్రమే ఉపయోగింపబడుచున్నప్పటికిని, అది ప్రజలకు చెందిన బహిరంగముగు సత్ము బావి, యను నిర్వచనముక్రిందికి వచ్చుట సుప్రసిద్ధ విషయము. బెజవాడలో నున్న అరండుసత్ముచాతుర్వర్ణ్యములవారికొరకే ఉద్దేశించబడి కట్టబడియున్నది. చాల కాలమువరకును అటు లనే జరిగినది. సహాయనిరాకరణదినములలో కొందరు పంచములు ఆసత్ముయొక్క ఆవరణలోనికి ధైర్యముచేసి వచ్చినందున, ఆ ఆతిక్రమణకు జవాబుదారు లైనవారిఖర్చుమీద ప్రాయశ్చిత్తము జరుపబడలసినవచ్చినది. ఆరున నా దృష్టిలోనికి వచ్చిన విషయము, జాజ్జుగ్రామములోని తగాయిదా అయియున్నది. అది సరిగాను తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారి యొక్క నివాసస్థలము. ఆరున తన దస్సత్తుతో ఒక కరపత్రమును అచ్చొత్తించి గ్రామాదులలో విరివిగా పంచివెట్టింపినారు. ఆ కరపత్రము తాలూకాబోర్డువారి సర్క్యులరయినట్లు కన్పట్టుచున్నది. ఈ వ్యవహారము, కరపత్రముతో ఆగలేదు. జాజ్జులో చాతుర్వర్ణ్యములవారుమాత్రమే వాడుచున్న ఒక బావియన్నటుల కన్పట్టుచున్నది. ఇప్పుడు, పంచములను ముందుకుత్రాసి వారాబావిని ముట్టుకొనునట్లుచేసి చాతుర్వర్ణ్యపు హిందువులకు యిబ్బంది కలుగజేయవలయునని, కొందరు ప్రజలు తిందుచున్నారు. కొందరు ఆచారములను, విరుద్ధముగా దేవాలయములో ప్రవేశించుటకు కూడా ప్రయత్నించు చున్నారు.

ఈప్రయత్నములు, కార్యరూపముగా పరిణమించినచో, తప్పకుండా నెమ్మదికి భంగము కలుగునని జాజ్జుగ్రామవిషయమున నాకుగల అనుభవమునుబట్టి నేను గట్టిగా చెప్పగలను. పూర్వాచారపరాయణులకు ఆగ్రహముగలిగి జిల్లాలో ఆంగీకరణ అకాంతి యేర్పడును. మొత్తముమీద జవాబుదారిగల మనుష్యులవల్లైన జెప్పబడినవిధమున తొందరపనులు జరుపబడినచో రెండవ పక్షమున ఆగ్రహము జనించుట సంభవించును గాన సకాలములో అట్టిదానిని ఆవనలసియుండును.

బెజవాడలోని ధర్మాదాయముల అన్యథుడుగాను, అంతకు పూర్వమును నాకు ఈజిల్లాలోని సత్ములను గురించియు, దేవాలయములను గురించియు, బాగుగా తెలుసును. ఇంతవరకు పంచము లేవరను వాటిలోనికి వచ్చుటలేదు. మరియు చాతుర్వర్ణ్యములవారికొర కేర్పరుపబడిన బావులను ముట్టుకొనుట లేదు. ఇంతేగాక కూడ్రులకూడ యితరకులములవారికొర కేర్పరుపబడిన సత్ములయొక్కయు, దేవాలయములయొక్కయు, భాగములలోనికి కూడ వచ్చుట లేదు. ఈసాంఘికాంగీకరణ పరులు సంస్కరణమును చేయుటకు మారుగా సంఘవిప్లవమును కలుగజేయదలంచినట్లు కన్పడుచున్నది. సంఘవిప్లవమువలన విశేషమున అల్లరియు, గందరగోళమును, నాశనమును కలుగనని నానమ్ముకము. పూర్వాచారపరాయణులయొక్క భావములకు నొప్పి కలిగినచో వారి మతవిశ్వాస బయల్పడును. జిల్లా పరిపాలనకు మీరు యజమానులు గనుక చట్టనిర్మాణభా తీర్మానము చాటున సాంఘికాంగీకరణపరులు చాతుర్వర్ణ్య హిందువుల యొక్క చిరకాలానుగతమైన, ఆచారజడమయిన హక్కులతో జోక్యము గలుగజేసికొనుటవలన రానున్న అత్యంత మగు అపాయనీతినిగూర్చి సకాలములో మీకు తెలియజేయుట నాయొక్క విధ్యుక్తధర్మ మని నేను ఎంచుచున్నాను.

చట్టనిర్మాణభా తీర్మానముయొక్క నిజమయిన అర్థమును, సామాన్యముగా ప్రజలందరికిని, వివరించి తెలుపునట్లును ఒక షెక్రీగాని సంఘముగాని, మామూలు ఆచారమునుంచి, భిన్నముగా ప్రవర్తించుటకు, ప్రయత్నించినపుడెల్ల, ఆసంగతి ముందుగానే, జిల్లాకలెక్టరుగారికి తెలుపునట్లును, వారు అవసరమయిన విచారణచేసి, ఆప్రవర్తనవలనను, అందుమీద రెండవక్షేపారి జోక్యమువలనను, కలుగుఫలితములను గూర్చి, ఉభయక్షేపదారులును, తనువిధమున మంపరించునట్లును, తమరు ఉత్తరువులు జారీచేయుట అవసరము. కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు బహిరంగముగు రోడ్లవిషయమునను, కచ్చేరీల విషయమునను ఏవిధమున యిబ్బందియు లేదు. లోకలుభండు సత్ములు, బావులను గురించిమాత్రమే కచ్చును సంభించుచున్నది. ఏవిధమయిన తగాయిదా రాకుంజేయు మార్గ మేమనగా యిప్పుడన్న విధముగా సత్ములను చాతుర్వర్ణ్య హిందువులకొరకు ప్రత్యేకముగా నుంచి, పంచములకొరకు ప్రత్యేకసత్ములను, బావులను, ఏర్పాటుచేయుటయే అయియున్నది. విధిగా అవసరమగుచో, అట్టి ప్రత్యేకపనులను ఏర్పాటుచేసినచో, ప్రజలందరును సంతోషపూర్వకముగా, ధనసహాయముచేసెదరు. ఏగ్రామములోనైన ఒకటికంటె యెక్కువగు, బహిరంగముగు బావులను సత్ములును, ఉన్నచో, వాటిలో నొకదానిని చాతుర్వర్ణ్య హిందువులకొరకు ప్రత్యేకించి, తక్కినవాటిని, సర్వవర్ణములవారు ఉపయోగించునట్లు, ఏర్పాటుచేయవచ్చును. వర్ణవిక్షేపము నమ్మునివారు, ఎవరితో నయినను, కలసి భుజించుటకుగాని, త్రాగుటకుగాని, ఆత్మపణకలిగియుండరు. పూర్వాచారపరాయణు లగు హిందువులకే, అట్టి ఆత్మపణలుండి యిది వరకున్న ఆచారప్రకారమే జరుగవలెనని గట్టిగా కోరుదురు. అట్టివాడును తక్కువగా లేరు. సంజేమాయన్నచో, ఏగ్రామములోనైన, జవాభా తీసికొని, ఆనిషయము పరీక్షింపవచ్చును. ఏయొక్క గ్రామములోనైనను, మూలు, మాడిగలు కలసి ఒక్కభావిలోని నీరు త్రాగుటకు అంగీకరించిన చాలును. సంస్కర్తల ప్రయత్న ఫలిత మేమనగా పంచములు తాకుటవలన వయింపడిన యెబ్బావిగాని, ఆపంచములకు ఉపయోగపడకపోగా, పూర్వాచారపరాయణు లగు హిందువులకు చాల యిబ్బంది కలుగజేయుట యే యగును. ఈ అర్థిని నింక నెక్కువగ వ్రాసి నేను మీకు శ్రమకలుగ చేయు విషయమున ప్రజాశీప్రాయము బాగుగా ప్రబలింపుడు ప్రభర్త్యువారు కొన్ని సమయములో తుంచర్యలను తీసికొనుచుండుట, ఇదివరకు జరుగుచునే యున్నది. ఇది క్రొత్తసద్దతి కాదు. సహగమనమును రూపుమాపుట, శిశుహత్యలను నిషేధించుట, పునస్సంధాన పయోనిర్ణయము చేయుట, యాక్షయము రాని బాలికలను పడుపున్నట్టియండి కాపాడుట, స్త్రీలకు పునర్వివాహ సార్వత్రత్యమును కలుగజేయుట, వారసత్వపు హక్కులను పోగొట్టుకొనకుండా యిచ్చవచ్చిన మతము నవలంబించుటకు

స్వాతంత్ర్యమును కలుగజేయుట మొదలగు ప్రభుత్వచర్య లిందుకు తార్కాణములై యున్నవి. ఈ దేశమున నివసించు ప్రజలలో సారవంతమగు మది “అంటుకొనుగూడదు. సమీపమునకు రాగూడదు” అను అమానుష మైనట్టియు క్రూరమైనట్టియు ఆచారము క్రిందపడి, మిగుల బాధపడుచు, మూల్యమన్నారు. వారు పశువులకంటె పీనముగ చూడబడుచున్నారు. వ్యవసాయపు కూలీలగును, పాకీవాండ్లగును, పెట్టుకొనుట తక్కు ఆర్థికముగ మంచిస్థితులలోనున్న పైతరగతులవారు, వీరిని మఱియే విధముగను దరికి జేరనీయనందున, అనేకముగ వృత్తుల నవలంబించుటకు వీరికెట్టి యవకాశములును లేకుండ బోవుచున్నవి. వీరు ఆర్థిక దాస్యములోను; పేదరికములోను, నీచత్వములోను, మునిగియున్నారు. తాము తక్కినవారితో బాటు మనుష్యులమను జ్ఞానమునుగూడ కోల్పోయియున్నారు. ఈదురదృష్ట్యులయొక్క సాంఘిక నీచత్వమును, తొలగించు విషయమున, దేశీయనాయకులు కొన్ని ప్రయత్నములను చేసి ప్రజాభిప్రాయమును కొంతవరకు వారి పక్షమునకు త్రిప్పియున్నారు. ప్రజల మనస్సునకి చాలవఱకు పరిశుద్ధి పఱుపబడినది. చుట్టును వ్యాపించియుండును పరిస్థితులనుబట్టి ఆచారములు క్రమముగ మారుచుండును. ఈయాచారమునందుగూడ చాల మార్పు కలిగినదని పెద్దభోల్ల పీరయ్యగారు కూడ నొప్పుకొనుచున్నారు. ఆయనయు ఆయనకుమారుడును, క్రైస్తవపాఠశాలలలో క్రైస్తవులతోడను, పంచములతోడను కలసిమెలసి పెక్కు సంవత్సరములు విద్యాభ్యాసము చేసియున్నారు. వీరి పూర్వ్యకాలమున నిటుల జరిగినచో కలమునుండి బహిష్కరింపబడుచుండు భయమున వీరి పూర్వ్యతెవరును ఇటుల చేయుటకు సాహసించి యుండరు. 1914 వ సంవత్సరమున బెజవాడ పురమునందలి రామమోహన ధర్మ ప్రకృత భాండాగారములోనికి పంచములను రానిచ్చినపుడు పీరయ్యగారు మతమున కపాయము వాటిల్లినదని గొప్ప యాందోళనమును లేపదీసి యాభాండాగారము బహిష్కరింప జేయవలయునని, గట్టిప్రయత్నములను జేసిరి. కాని బ్రిటీష్ లోని ప్రజలలో నెక్కువ న్యాయబుద్ధి ప్రబలింపకుండ ఆయన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. అప్పటినుండి నేటివరకును భాండాగారమునకు పంచములు ధారాళముగ వచ్చుచున్నారు. పీరయ్యగారిప్పటికిని దానియందు సభ్యులుగనే యున్నారు. బెజవాడ అరండులనామనకు ప్రాయశ్చిత్తము జరిగినదని ఆయన వ్రాసినసంగతి నిజముకాదు. అది ఆయన యూహాప్రపంచమునుండియే బయలుదేరినది. మహాత్మాగాంధీగారు దేశీయమహాజనభక్తు నాయకత్వము వహించినపిదప అస్పృశ్యతా నివారణము దేశముయొక్క రాజకీయ కార్యక్రమములో నొకభాగముగ జేర్చబడితదాదీ దేశమునందంతటను. అదివఱకెన్నడును జరుగని విషయమనియున్నమునునకు అత్యంతముగ ప్రోత్సాహము కలిగినది. మితవాదసంఘము, దక్షిణహిందూ దేశ బ్రాహ్మణేతర సంఘము మొదలగు నితర రాజకీయసంఘములవారును, హిందూమహాసభవారునుగూడ “అంటరానితనమును, సమీపమునకు రాగూడనిస్థితిని” రూపుమాపుట జాత్యభివృద్ధికిని జాతీయ వికాసమునకును, అత్యంతవశ్యకములని, అంగీకరించియున్నారు. ఈపక్షమున ప్రజాభిప్రాయము, అత్యంతశక్తిగమున వృద్ధి జెందుచున్నది. దీనియొక్క ఫలితము చట్టనిర్మాణసభలో నేకగ్రీవముగ చేయబడిన తీర్మానరూపమున, ప్రదర్శింపబడినది. కావున చట్టనిర్మాణసభవారి తీర్మానమును, ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవును, ఖండితముగాను, జాగరూకతతోను, అవలులో బెట్టి, క్రమముగాను, నిశ్చయముగాను, అస్పృశ్యతా కళంకమును రూపుమాపుట, సాంఘికస్వపరిపాలనా సంస్థలయొక్క ప్రధాన కర్తవ్యమై యున్నది.

నందిగామ గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు,
15-9-25 తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.

స్ట్రీటు నెట్ వెటి 2263

ఇది 1862 సం॥ రము నందు కనిపెట్టబడి, యింకను దీని గుణము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రపంచమునందు ఏదియు దీనిని మించుటకు వీలులేదు. యిప్పుడే గవర్నమెంటు కంట్రాక్టరు గారైన రామన్ మిసన్ గారి ఎడ్వైసుండి, ఒక యోగ్యతాపత్రిక వచ్చినది. “నా గడ్డమునందు గడ్డయుండి, తినివేయుచుండెను. తక్షణమే మీ ఔషధమును వాడితిని. గడ్డ పోయినది. మొండి గాయుండిన స్థలమునందు మరల వెంట్రుకలు మొలచుచున్నవి.”

బుడి 1-కి ధర్మ 1-0-0.
టోకు ధరలకు ఈదీగవ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Collingwood & Co., Mount Road, Madras

**నందిగామ తాలూకాబోర్డు
అధ్యక్షుని అభిప్రాయము**

ఈదిగువ నుదహరింపబడిన యభిప్రాయము
అర్థ నిందుతో తిరిగి పంపడమయినది.

జుజ్జూరుగ్రామములో నెమ్మదికి భంగము కలుగబోవుచున్నదని వ్రాయబడిన ప్రత్యేకవిషయమును గూర్చి అర్థిలోని సంగతులబద్ధములని నేను చెప్పుచున్నాను. అర్థిదారగు పెద్దభోల్ల పీరయ్యగారు నే నెఱిగి యున్నంతవరకెప్పుడును జుజ్జూరుకు వచ్చియుండలేదు. జుజ్జూరులో వారి కెట్టి సంబంధమును లేదు. జుజ్జూరునుగూర్చి ఈయర్థిని దాఖలుచేయుటకు వారి కెట్టిహక్కును లేదు. జుజ్జూరులో పది బహిరంగముగ బావులున్నవి. వానిలో రెండు తాలూకాబోర్డువారి ప్రత్యేక యాజమాన్యముననున్నవి. మూడవ దానినికూడ స్వాధీనపర్చుకొమ్మని ప్రజలు బోర్డువారికి అర్థి నిచ్చుకొనియున్నారు. బోర్డువారిమాడుబావులను తక్కిన అన్నిసంఘములతోబాటు పంచములుకూడ నుపయోగించుకొనుటయు యుత్తరువిచ్చినను, జరుగబోవున దేమనగా? ఇతర హిందువులలో కొందఱు కొంతకాలమునఱ కీబావులను బహిష్కరించి యితర బావులకు పోయెదరు. ఆకాలములో మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, పంచములు, కొంద రితర హిందువులు, వీని నుపయోగించుకొను చుండెదరు. కాని కొద్దికాలములో బహిష్కారము వదలుకోబడి, అందఱు ప్రజలును నూతన పరిస్థితులకు సమాధానపడెదరని, నేను నిశ్చయముగ చెప్పగలను. మేము పాఠశాలలలోనికి పంచములను చేర్చుకొనుచున్నపుడు జరుగుచున్న స్థితి యిదియే. నందిగామ తాలూకా చిత్రపాడు గ్రామపాఠశాల విషయమున నీవిధముగనే జరిగినది. ప్రభుత్వపు టుత్తరువు ననుసరించి నందిగామ తాలూకాబోర్డువారు యితర హిందువులతోబాటు పంచములకు గూడ సమానహక్కులను, సమాన సాంఘికస్థితిని, కలుగజేయవలయునను భావములను ప్రజలలో వ్యాపింపజేయుచు, ప్రజల సానుభూతి నీయుద్ధమపక్షమున బడయవలయునని యింకను ప్రయత్నించుచున్నారు. అందుకుగాను ప్రభుత్వపు టుత్తరువుయొక్క తెలుగుప్రతులను, హైందవ నాయకుల యభిప్రాయములను, అచ్చొత్తించి తాలూకాయం దంతటను విరివిగ పంచి పెట్టుటకు బోర్డువారు తీర్మానించియున్నారు. ప్రత్యేకముగా జుజ్జూరు బావులగూర్చి బోర్డువారింకను యెట్టి తీర్మానమును చేసియుండలేదు. వైనచెప్పిన విధముగ వారేమైన చర్య జరిపిన అట్టిచర్య నీతియుతముగను, కాస్త్రీయముగను, ఉండును. తాలూకాబోర్డువారు అట్టిచర్య జరిపినపుడు ఏసందర్భమునందును నెమ్మదికి భంగముకలుగదు.

ఈవిషయములో తాలూకాబోర్డువారి చర్యతో జోక్యము గలుగజేసికొనుటకు, మేజిస్ట్రేటుల కెట్టి యధికారములేదని కూడ నేను తెలుపదలచినాను. మదరాసు రాజధానిలోని వివిధ సంఘములకును, వృత్తులకును, ప్రాతినిధ్యము వహించిన చట్టనిర్మాణసభ్యులు, 22-8-1924 వ తేదీన ఏకగ్రీవముగను, ఎట్టియభిప్రాయభేదములు లేకుండగను, బహిరంగముగ రోడ్లు, పీఠులు, బావులు, తటాకములు, పాఠశాలలు, కచేరీలు, ఇతరకట్టడిములు, ఇతర యావరణసౌకర్యములు, వీటి నుపయోగించు విషయమున నితర హిందువులతోబాటు, పంచములకూడ సమాన హక్కు స్వాతంత్ర్యములను కలిగి యుండవలయునని యొక తీర్మానమును గావించియున్నారు. దాని ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు 25-9-1924 వ తేదీ గల లోకల్ అండు మునిసిపల్ నెం 2660 రు గల ఉత్తరువును జారీచేసి, దాని ననుసరింప జరుపుటకుగాను అన్ని మునిసిపల్ సంఘములకును, లోకల్ బోర్డులకును, పంపియున్నారు. ఈ స్థితిగతులలో మేజిస్ట్రేటు క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్డు 188-107, మొదలగు సెక్షనులక్రింద జోక్యము కలుగజేసికొని, పైతీర్మానము నెటుల భంగపర్చుటకాలోచించెదరో నాకు గోచరముగటలేదు.

ప్రభుత్వమువారు మతమునకు సంబంధించిన విషయములలో తటస్థభావమును వహించుటయు, ప్రజలయొక్క మతవిశ్వాసములను, ఆచారములను, గౌరవించుటయు, న్యాయమును విషయము. ముఖ్యముగా నీదేశములో ప్రభుత్వము విదేశప్రభుత్వముగటవలన ప్రభుత్వపు స్థితి గున్నితముగా నుండును. కాని సంఘములకు గాని, వృత్తులకు గాని, నైతికముగను, ఆర్థికముగను, ఎక్కువబాధను కలుగజేయు దుష్టము ఆచారములను, మార్పుదలజేయదలచుకొన లేదు. గ్రామములోని శాంతికి భంగము వాటిల్లకుండ చూడవలెనని మాత్రమే నేను కోరు

చున్నాను. అట్టి భంగము వాటిల్లనని భయపడి గెలిగినందున తమరు జోక్యము కలుగజేసికొని శాంతి కాపాడవలె నని తమను బ్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించు తమ విధేయుడగు నేవకుడు,
పి. పీరయ్య,

ఈ అర్థిని పరిష్కరించుటకును అవసరమని తోచినచో రిపోర్టుచేయుటకును బెజవాడ డివిజనల్ జ్యేష్ఠమేజిస్ట్రేటుగారికి పంపడమయినది.

దస్త్రము — (నరిగా తెలియుటలేదు)
జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు 6-8-25
జుజ్జూరు గ్రామములో కలుగనని భయపడుచున్న చగాయిదాను గురించి, త్వరలో తగు జవాబును వ్రాయుటకు నందిగామ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి పంపడమయినది.
దస్త్రము — టి. యల్. ఆర్. చంద్రన్,
(అని వున్నది)
సబ్ డివిజనల్ మేజిస్ట్రేట్, బెజవాడ.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 953

22-9-25 మంగళవారమునండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రపంచమునందు జరిగిన విషయములన్నిటికంటెను గొప్పది మరియు గొప్పయోధుడు. ఎప్పుడు ఓడిపోనట్టి వీరుడు

జాక్ డెమ్ ప్రి 4 వ వారము
రెండుభాగములు
యధమునందు యెప్పుడును ఓడక, జయముపొందునట్టి వీరుడు
రి డి ల్ రై డ రు

ఈ డ చూపబడును. విల్లియం డెస్సాండు, ఎలెక్ సెడ్జావిక్ సాహసకార్యములు చూడతగినవి.

క్రాన్ థియేటరు

19-9-25 శనివారం నుండి, 25-9-25 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు 6 గం-15 ని, రాత్రి 9 గం- 20 ని, ఆదివారములందు ప్రత్యేకమాటిని 8 గ. 15 ని. గలదు.

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్

హిందూదేశమును అంతటను పురాణముగానుండునట్టి మంచి ఉత్సాహమును గలిగించునట్టి

“రామాయణము”

ఇది ప్రప్రథమమున ప్రదర్శించబడును 21 భాగములు లేక 21,000 అడుగులసాడుగు

నేటిదినము మొదటిభాగము లేక 11 భాగములు

**విజయ ఆమెచూరు
డ్రమాటిక్ అసోసియేషనువారు**

బెజవాడ మైలవరం హాల్ లో

రామదాసు నాటకమును

25-9-25 తేది శుక్రవారమునాడు ప్రదర్శింతురు. ముందుగానే టిక్కెట్లు బెజవాడలోనున్న మోటారు కంపెనీయందు దొరకును.

నోటీసు

చెన్నపురి చైనాబజారులోనున్న నెం 21 రు భవనము నందున్న మా జార్జి లౌను (బాంచియందు డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీ పతి, బి. ఏ., ఎం. బి. టి. సి. ఎమ్. విజగర్భత్యుగారి సలహాను ఆదివారములందు తప్ప తిరిమదినములందు ప్రతిరోజు సాయంత్రము 7 గం॥నుండి 8 గంటలవరకు పొందవచ్చును. మేనేజరు:-ఆంధ్ర ఆయుర్వేదీక్ సార్వస్వలిమిటెడ్, 19, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

అగ్ని క్రీడ (హాణసంచా)

రెండవ కూర్పు 8 అణాలు
ఉపోద్ఘాతము బాణసంచా చేయుటలో జాగ్రత్త, తుపాకీ మందు, బాణసంచాలోని వస్తువులు. దేశవాళీ బాణసంచా ఇంగ్లీషు బాణసంచా రంగురంగుల చెన్నముద్దులు, ఆకాశబాణములు, వత్తెలు, తారాగున్లు, పేకలు, చిచ్చుబుడ్లు, చక్రబాణములు పొద్దుపైరు, బంగారుపాన, వెండివాన, నెమలిపించ, పాముల కట్ట, రంగులమల్లెలులు, అక్షరముల చిత్రములు, అవుట్లుఫోర్డ్లు నీటుబాణసంచా భోగిమంటలు మొదలగునవి. గృహిణుల మంజువాడి ముద్రాక్షరకాల, ఏలూరు, పశ్చిమ గోదావరి శి

మిత్రులగు అమెరికా దేశీయులకు

అమెరికా ఐరోపాఖండములలో నా కఠినచితులవారు పలువురుగూడ నామెని మిత్రభావమును చూపుచుండుట నా పూర్వపుణ్యములేమి ననియే నేను తలంచెను. ఇట్టి విశేషము లగు మిత్రుల సంఖ్య ముఖ్యముగా అమెరికాదేశమునందు మెచ్చుచుండుటలన నాకు చాల సంతోషము కలుగుచున్నది. అమెరికా దేశమునకు రావలెనని నన్ను మిక్కిలిగా కోరుచు నికసంవత్సరముక్రితము ఆదేశీయులగు మిత్రులు కొందఱు ఆహ్వానపత్రము పంపిరి. ఇపుడు మరల వెనుకటికంటెను అధికముగ బలవంత పెట్టుచు మరెముక ఆహ్వానమును పంపిరి. సర్వవ్యయములను భరించెద మనిగూడ వ్రాసిరి. వెనుక వ్రాసినపుడును నేను వెళ్ల జాలకపోతిని. ఇపుడుగూడ వెళ్లజాలను. దాని కంగీకరించుట కడుసులభ్యము గాని మొదట భారతదేశమునందలి విద్యార్థికులకు నేను నచ్చ జెప్పగలిగిన గాని అమెరికా ఖండవాసుల కనలే నచ్చ జెప్పజాలను గాన అమెరికా దేశమునకు వెళ్లవలెనను అభిలాషను లొంగవలెనుటకే నేను ప్రయత్నింపవలెను.

నామఖ్యాసిద్ధాంతమునందు సత్యము కలదను విషయమున నాకు యీమాత్రాత్రమును సంశయము లేదు. ఐనను భారత దేశమునందలి విద్యార్థికులలో మెచ్చుచుండికి నేను నచ్చజెప్ప జాలకపోతిననిగూడ నేనెరుగదును. భారతదేశీయులగు విద్యార్థి కులకు నేను వెలిగింపవలెనంతకాలము నాదేశము విషయమున అమెరికా ఐరోపాఖండములవారివలన లాభకరముగ సహాయమును నేను బడయుజాలను. నేను అఖిల ప్రపంచవృష్టిలోనే ఆలోచింపజేసెను. అఖిల మానవప్రపంచకార్యాలు గూడ నాదేశభక్తిలోని మిడియే యున్నది. కాన నేను చేయవలసిన భారతదేశసేవలో అఖిలమానవసేవ అంతర్భాగమే. పాశ్చాత్యుల సహాయముకొరకు నేను భారతదేశ సేవను నడచి వెళ్ళుట నాపరి ఘనతీక్రమించుటయే యగును గాన ప్రస్తుతము మహా ప్రపంచ దృష్టిలో అజ్ఞాన మనదని భారతదేశ గంగజలము నుండియే పాశ్చాత్యులను సంబోధించుచు ఆరీతిగా వారివలన లభింపగలిగినంత సహాయముతోనే నేను ప్రస్తుతము సంశ్లేషింపవలెను.

నేను అమెరికా ఐరోపాఖండములకు వెళ్ళునెడల సామర్థ్యస్థితిలోనే వెళ్లవలెనుగాని దౌర్బల్యస్థితిలో వెళ్లగూడదు. ప్రస్తుతము నాదేశము దౌర్బల్యస్థితియందే యున్నది. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యమును బడయుట కుద్దేశింపబడిన విధానమున కంతకును దేశీయుల సామర్థ్యమే మూలాధారముగా నున్నది ఆవిధానము ఆత్మపరిశోధిక విధానమే. కావున యీవిధానసారమును బాగుగా గ్రహించుటకు పాశ్చాత్యదేశములవారు ప్రవీణులునియమించినచో అదియే భారతీయుల ఉద్యమమునకు ఘన సహాయ మగును. ఆ ప్రవీణులు నిర్మల హృదయులతో సత్యాన్వేషణ నిరతులై వినములై భారత దేశమునకు రావలెను. అటులచేసినచో యదార్థస్వరూపమును వారు సరిగా తిలకింపకలుగుదురు. నేను సత్యేతరమును పలుకకుండుటకే ప్రయత్నించినను నేనే అమెరికా దేశమునకు వెళ్లినచో అందువలనగానే అతితొమ్మిదిమైలుపుట సంభవింపవచ్చును. లిఖితానిభిత్ పదమునకుగల శక్తికంటె తలపునకే అధికముగ శక్తి కలదు. నేను వ్యాపింపజేయుగోరు ఉద్యమము జీవకళాకలితమేయైనచో, భగవదాశీర్వాచనము నది బడయుగలిగి యున్నచో నాశాతీక కేరీము ప్రపంచమందంతటను తిరుగవన సరము లేకుండగానే నాఉద్యమము విశ్వవ్యాప్తము కాగలదు. ఎటులైనను ప్రస్తుతసమయమున నాకెట్టి సూచనయును కలుగుటలేదు. భారతదేశమును పరులకుటయుందు నాకు స్పష్టముగ సూచన కలుగవలెను. అంతవరకును నేను ఓరిమిటో భారతదేశమునందే ప్రాకులాడచుండవలెను.

ఈ ఆహ్వానమును పంపిన అమెరికా దేశీయ మిత్రులు కొన్ని ప్రశ్నలుగూడ పంపిరి. వానినిదిగువను ఉత్తరములతో గూడ పొందుపరచితిని.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్ర—మీరు మాదేశమున కిప్పుడూని మరికొంతకాలము పోయిన పిమ్మట గాని వచ్చుటకు నిశ్చయించినను ఎన్నటికిని రాకుండుటకే నిశ్చయించిననుగూడ యీ దిగువప్రశ్నలకు ఉత్తరముల నియ్యగలరని మాత్రము నమ్మెదను.

(1) భారతదేశమునకు సహాయము చేయుటకు సకల ప్రపంచమందందును ముఖ్యముగా ఆంగ్ల అమెరికాదేశములందును మారనాధ్యాత్మిక విజ్ఞానమును కలుగజేయుటయే ఉత్తమ సాధన మని నిశ్చయించుటకు తగిన సమాచారము నచ్చినదా—రాజీస్వరూపి

ఉ:—దీనికి నే నిదివరకే కొంతవరకు సమాధాన మిచ్చితిని. ఆ సమయ మింకను రాలేదు. ఏ నిమగ్నమునందెను రావచ్చును. అపుడు నేను అఖిల ప్రపంచమును నూతనాధ్యాత్మిక విజ్ఞానమును కలిగించుటకు పంచారము చేయవలసినవాడనగుదును. ఈ విజ్ఞానవ్యాప్తి యిప్పుడుగూడ అఖిల ప్రపంచమునందును పరోక్షముగను అప్రయత్నముగను అగ్రాహ్యముగను జరుగుచునేయున్నది.

(2) ఇపుడు ప్రపంచమునందలి వివిధదేశములలోని మానవకోటి కంతకును లాభనష్టములలో పరస్పర గాఢసంబంధమేర్పడియుండలేదా? అట్టిచో భారతదేశము గాని మరే దేశము గాని ఎటుల నీ విశ్వసంబంధమును త్రొప్పుకొనజాలను?

ఉ:—ఏదేశముగాని ఒంటరిగా దీర్ఘకాలము నిలువజాలను. భారతదేశీయులు స్వరాజ్యమునుగోరుట విశ్వసంబంధమును త్రొప్పుకొనుటకు కాదు. విశ్వమానవ హితార్థము ఆత్మపరిజ్ఞాన ఆత్మప్రకాశక శక్తులను పూర్తిగా వికసింపజేయుటకే. ప్రస్తుతము ప్రాప్తమైన అసహాయ పరాధీనస్థితివలన భారతీయులకుమాత్రమే గాక ఆంగ్లేయులకుమాత్రమే గాక అఖిల ప్రపంచవాసులకుగూడ హానికలుగుచున్నది.

3. మీసందేశమును మీ విధానమును అఖిల ప్రపంచాభివృద్ధికి సంబంధించి యుండలేదా? చాలదేశములలో నాని నామెదించువారు పలువురుండుటవలన వారిలో నీతక్కి ప్రతిభలించకుండునా? అట్టివా రందరును కలిసి మరల ప్రపంచ సంస్కారమునకు బూతుండురా?

ఉ:—ఈప్రశ్నకు నేనానని ప్రత్యుత్తరమిచ్చినచో అది అసంభావముని ఎవ్వరికిని తోచకుండును గాక. నాసందేశ విధానములు విశ్వమానవ వకోటికంతకును గూడ సంబంధించినవే. పాశ్చాత్య దేశీయులగు స్త్రీలును పురుషులునుగూడ చాలమంది యిదివరకే వాని సారమును సరిగాగ్రహించి ఆమోదమును తెలిపియున్నారు. వారిసంఖ్య దినదినమును వృద్ధిచొందుచునే యున్నది. అని నేను సనివయముగా విన్నవించెదను.

(4) మీరు మీసందేశమును ప్రాగ్దేశభాషలోను భారతదేశావసరకాలానుగుణ్య పద్ధతులలోను మాత్రమే ప్రకటించినచో ఇతరదేశములవారు అనుబంధములను ప్రధానములని భ్రమపడుటకును ఆపరకాలానుగుణ్య పద్ధతులను సర్వకాలానుగుణ్యములని తలచుటకును అవకాశ మేర్పడకుండునా?

ఉ:—అట్టి విపత్తు కలుగునని నేనెరుగదును గాని అది ఆపరిహార్యము. ఒక రసాయనిక పరిశోధకుడొక పరిశోధనను చేయుచుండెను. అది యింకను ముగియలేదు. అట్టిచో ఎల్లవారికిని బాగుగా బోధపడు భాషలో గొప్ప ఫలితములును గొప్ప ఉపలక్ష్యములను అతడెట్లు ప్రకటించగలుగును? నాస్థితి గూడ నిపుడుట్లేయున్నది. ప్రారంభదశలో పరిశోధనను గూర్చి కొందరు వివితతాభిప్రాయాలగుట సహజము. దాని నెటుల నివారింపవలెను? నాసందేశమును గూర్చి గూడ చాలా స్థలములలో చాలమంది కిట్టి వివితతాభిప్రాయములు కలుగుటగూడ సహజమే.

(5) అమెరికా దేశీయులలోగూడ చాల లోపములుండినను యిప్పుడును దేశములన్నిటిలోను గూడ అమెరికా దేశీయులందే ఆధ్యాత్మికాసక్తి తీవ్రముగానున్నదిగాన మీరు మీసందేశమునకు ప్రాప్తమైన నాగరకతల కనుగుణ్యముగ వ్యాఖ్యానమొనరించి ప్రపంచమునకు వెల్లడించుటకు మీరు అమెరికాదేశమునకు రానక్కరలేదా?

ఉ:—ఫలితమును బట్టియే నాసందేశ స్థూలరూపమును అఖిల మానవులును గ్రహింపగలుగుదురు. కావున యిప్పటి స్థితిలో నాసందేశమేతన స్వభావమును వెల్లడింపకొనినచో విశ్వమానవకోటి త్రద్ధగానాలింపగలుగును. అదియే దగ్గరదారి.

(6) పాశ్చాత్యులలో మీసందేశమునం దభిరుచిగలవారు గూడ రాట్టమును గురించి బోధించుటయును నూలుపడుటయును అవసరమగునా?

ఉ:—అది వారి కనవసరమే భారతీయులపట్ల సానుభూతిని చూపుటకును, ఇంద్రియములను వశపరుచుకొనుటకును, రాట్టము గృహపరి శ్రమలలో ముఖ్యమైనదిగా నుండునదిగాన సహజప్రయోజనము ను నకు భంగము కలుగకుండ తమ అసమాన నిర్మాణ కౌశలమును చూపి దాని నభివృద్ధి నొందించుటకును మాత్రమే పాశ్చాత్యులు నూలు పడక దగును. రాట్టమునుగూర్చిన సందేశము దాని చక్రపరిమాణము కంటె చాల విశాలమైనది. ఆడంబరమును పరిత్యజింపవలెను. మానవశివ చేయవలెను. ఇట్లుటకు హాని కలిగింపకుండ జీవయా

త్ర నొనరింపవలెను. అను ఉత్తమవిషయము లా సందేశమున నిమిడియున్నవి. భవిష్యుత్తు పేదలు, యజమానులు పనివాండ్లు, రాజులు ప్రజలు, మున్నగు తారతమ్యములు బాహ్యములు. మానవత్వమాంతరముగాన అన్ని తరగతుల వారికిని పరస్పర శ్రద్ధసంబంధము కలదనిగూడ నా సందేశము బోధించును. ఈ నికాలోపదేశము విశ్వమానవకోటి కంతకును గూడ వర్తించును.

(7) రైలుమార్గములు వైద్యశాలలు మున్నగునవ నాగరికఉత్తరముల నన్నిటిని మీరు నిరసింపితిరి. ఇది స్థిరముగ నిరసమేనా? సవయోగజీవన సంబంధము లగు సాంగ శాస్త్రీయ నిర్మాణశక్తులను ఉపకరణములను ఆధ్యాత్మికమయములుగా చేయజాలనంతటి మహిమగల భావమును మొదట మానవులలో కలిగింపవలదా?

ఉ:—నా నిరసము తత్సంబంధ స్థానములలో సత్యమేయైనను యీ యుద్యమముతో వానికెట్టిసంబంధమును లేదు. నాయుద్యమమును వానిని వేనినిగూడ నిపుడు నిరసింపుటలేదు. ఇపుడు నేను రైలుమార్గములను వైద్యశాలలను నిరసింపుటలేదు. కాని ఆదర్శకమగు రాష్ట్రమున అవి ప్రధానములు కాబట్టి అముఖ్యములలో అనవసరములలో అగును. పృచ్ఛకుడు కోరిన ఆధ్యాత్మిక శక్తిసంపాదనమే యీ యుద్యమమునకు ముఖ్యోద్యమముగాని అతడు కోరిన ఉపకరణ (యాంత్రిక) సంస్కరణము అసంభవము. కాదనిన యంత్రోద్యమ మానవమౌనము పరివర్తనమునకు వీలైన ప్రయత్నింపవచ్చును. కోట్ల కొలది ప్రజలు దారిద్ర్యమున మునిగియుండ కొద్దిమంది మాత్రమే ధనమును అధికారమునుగూడ వశపరుచుకొనుటకు యాంత్రోద్యమము సమీకరణ మొనరించుట ప్రబలమగు అక్రమమనియే నేను తలచెదను. ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యాంత్రిక సమీకరణ మంతయు నిట్టిదే. యాంత్రోద్యమముల నిటుల దుర్వినియోగము చేయుటకే ప్రతిఫలించుటకే రాట్టమును గూర్చిన ఉద్యమము సాంగముగ ప్రారంభింపబడెను. నాపద్ధతి ప్రకారము యంత్రోద్యమములు స్వార్థములను స్వజాత్యైర్థ్యములను గూడ చింతింపకుండ సకలమానవసంఘహితమునే చింతించెదరు. అపుడు లాంక మైదు యంత్రోద్యమములు భారతదేశము మున్నగు దేశములలోని ధనమును హరించుటకు తమయంత్రముల నుపయోగించుటకు మానుటయేగాక, భారతదేశీయులు తమ దేశమున పండిన ప్రతితో స్వదేశమునందలి గ్రామములలోనే బట్టలను నేయుంచుటకు తగిన సాధనములనుగూడ కనిపెట్టెదరు. అటులే అమెరికావారు గూడ తమ నిర్మాణ కౌశల శక్తి వలన యితరుల ధనమును హరించుటకు ప్రయత్నించుట మానివేసెదరు.

(8) అమెరికా దేశమునందు గల సౌకర్యములనుబట్టి ఆదేశీయులు భారతాది సకలదేశములవారిని బంధ విముక్తులనుగా వించుటకు వలయు సంకల్పనద్వారా శక్తి సైన్యర్యాదులను కలిగి యుండునటుల ఆధ్యాత్మికవిజ్ఞానమును కేంద్రీకరించి వికసింపజేయుట సాధ్యమగునా?

ఉ:—అది తప్పక సాధ్యమగును. అమెరికాదేశమువారి మహాప్రయత్నమును చేయగలరనియే నేను ఆశించెనుగాని దానికి పక్కకాల మింకను కలిగినటులతోచదు. భారతదేశీయుల కాత్మదర్శనము కలుగువరకును అమెరికావారిసంకల్ప మిశ్చేరజాలదనియే తోచుచున్నది. భారతదేశీయుల ముక్తిపథమునందుగల నిరోధముల నన్నిటిని తొలగించుటకు అమెరికా ఐరోపాఖండములవారు సర్వశక్తులను వినియోగించినచో నాకధికముగ సంతోషము కలుగును. భారతీయులను నశపరుచుకొనజాలిన దురాకర్షణలనన్నిటిని వారు తొలగింపవలెను. భారతీయులు తమ గ్రామములలో తమ ప్రాచీన పరిశ్రమలను వృద్ధి నొందించునటుల ప్రోత్సహింపవలెను.

(9) అన్ని దేశములలోను నాబోటివారు కొందరు మీ పట్ల కృతజ్ఞతగలిగి మీపద్ధతి ననుసరింపగోరుటకు కారణములు రెండు కనబడుచున్నవి.

(1) మానవులందరియందును భగవత్కృత వెలుగొందుచునేయున్నది. మానవులకు వీకత్వమును సాధర భావమును సహజము అని త్రికరణ యా మానవులందరును స్వామభివ పూర్వకముగా గ్రహింపవలెను. ఇదియే నూతనాధ్యాత్మిక విజ్ఞానము. ప్రపంచమునందంతటను ఇక మానవమౌనములలో కలుగవలసిన ముఖ్యపరివర్తన మిదియే.

(2) ప్రపంచమందు విఖ్యాతులగు మానవశ్రేణులలో యిట్టి పరిజ్ఞానమును కలిగియున్నవారును యితరులలో కలిగిచే సమర్థులును—మీరే.

ఉ:—ఈవిలేఖరి ఉపా యధార్థమగుగాకయనిమాత్రమే నేను కోరుచును.

(10) ప్రపంచములోయూనుగూడ దీనిని కోరుచుండేదా? అందులకు ప్రతిపాదన ఇవ్వవలసిందిగా కోరుగను. అట్టివా మిగుల భారత దేశమునందే కూర్చుండినచో భగవద్దేశ మేలుల నెరవేరగలదు? నాకోరమునందలి సకలంగములను సమముగ బలిష్ఠములు కావలెనుగాని యేదో యొకటి మాత్రమే బలిష్ఠమైనచో కోరమున కాకోగ్యము కలుగునా? ఆ అంగమునైన భగవద్దేశ మేలు కలుగునా?

ఉ- నేను భారతదేశమునందే యుండినచో భగవద్దేశము నెరవేరదని నేనెరుగుదును. కాని నాఅత్యంతగూడ నేనెరుగుదును. నాపరిమితిని నేను గ్రహించుటకు తగిన వివరమును గూడ భగవంతుడు నాకనుగ్రహించెను. గాన ప్రస్తుతము భారతదేశమున పరిశోధనాఫలితము లేలవరకును నేనచటనే యుండవలసి యుండును. అఖిల ప్రపంచాభివృద్ధి కొరకు భారతదేశము మహాపూర్వకముగ పవిత్ర త్యాగముగ తన్నె అర్పించుకొనటకు తగిన శక్తిసామర్థ్యములు భారతదేశమునకు కలుగవలెను. పవిత్రత్యధగ వ్యక్తి తన కుటుంబము కొరకు తన సౌఖ్యమును త్యజించును. కుటుంబము గ్రామము కొరకును గ్రామము మండలము కొరకును మండలము రాష్ట్రము కొరకును రాష్ట్రము దేశము (జాతి) కొరకును అటులే త్యాగ మొనరించును.

(11) మిగులగాంచిన దృశ్యమును మీకు కలిగిన విజ్ఞానమునుగూడ ప్రపంచానుగ్రహముగా సహస్రయమునోంది ఉపకారకములగుటకుగూడ మీరు భారతదేశమును వదలుటవలసరమని గూడ నేను అత్యంతభక్తితో విన్నవించుచున్నాను.

ఉ- ఈవాక్యమునందలి కవచము వాదపాటనముకలదని నేనంగీకరించెదను. పాశ్చాత్యదేశ సందర్శనమువలన నాకు విశాల భావము కలుగుట కవకాశముకలదనుటయును సహేతుకమే. అది కడు విశాలమును చూపుటకు నేను ప్రయత్నించితినిగాని ఆదృశ్యమును గ్రహించుటకు నూతనమార్గములను తెలిసికొనుటకుగూడ నా కవకాశము లభింపవచ్చును. అది నాకవసరమైనచో భగవంతుడే దారిమార్పించుగాక.

(12) ఒక వ్యక్తియొక్క ఆత్మశక్తి కంటెనుగూడ అనగా తనలోను సర్వప్రపంచమునందును వ్యాపించియున్న పరమేశ్వర సన్నిధానమును గ్రహించుటవలన కలుగు ఉత్తమ విజ్ఞానమునని దృశ్యముగ వెల్లడించుట కంటెను గూడ ఒక దేశము యొక్క పరిపాలనా స్వరూపమే ముఖ్యమగునా?

ఉ- ఒక వ్యక్తియొక్క ఆధ్యాత్మిక శక్తి ఎల్లప్పుడును ముఖ్యమే. పరిపాలనా స్వరూపముగూడ ఆత్మశక్తి యొక్క సాకారలింగమే. దానికిని దీనికిని భేదమేమియును లేదనియే నాఅభిప్రాయము. కావున స్వప్రయత్నము వలననే స్వపరిపాలనము లభించును. అనగా ప్రజల అర్హతను బట్టియే ప్రభుత్వ మేర్పడును.

(13) ప్రతిదేశములోను మొదట కొద్ది మందిలో ఆత్మశక్తిని వికసింపజేసి ఆరితిగా సకలమానవ ప్రపంచమునందును వృద్ధినిొందించుట అవసరము కాకుండునా?

ఉ- అది అవసరమే.

(14) భారతదేశములో ఆత్మశక్తిని వికసింపజేసినచో దేశమునకు స్వపరిపాలనము కలుగునని మీరు చేసిన ఉపదేశము చాల శ్రేష్ఠమైనది. దానివలననే ఎల్లకడలను ఆర్థిక, రాజకీయ, ఆంతర్జాతీయ, శాంతి, సంగ్రామాది సకల సమస్యలను గూడ ఏర్పడునుగాక? మానవజాతి యంతయును సన్నిహితముగా నుండగా అట్టి మానవసాగరకత కల్గిన దేశము లన్నిటియందు కంటెను భారతదేశమునందు మాత్రమేవిలక్షణాతీతయ వికాస రూపమును చాల్చుగలుగునా?

ఉ- నేనిదివరకే ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిని. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము కలిగినచో ప్రపంచమునందు శాంతి సంగ్రామాదులను గూర్చిన భావములుగూడ అధికముగా మరగలవు. భారతదేశ ప్రాముఖ్యత మానవ ప్రపంచమునందే దంతలను పరివర్తనమును కలిగించును.

(15) ఈ ప్రశ్నలకు ఎటుల ప్రత్యుత్తరముల నియోజనలో నాకంటె మీకే బాగుగాతలయును. మీ సిద్ధాంతము లందు నాకు సంపూర్ణ విశ్వాసముకలదు. ఆమెరికాదేశపు సమస్యలను మానవజాతికి సంబంధించిన సమస్యలనుగూడ పరిష్కరించుటకు మీ నాయకత్వమును నేనత్యధికముగా కోరుచున్నాను. భారతదేశమునకు మీరు కోరినదీనిని అభివృద్ధి కలుగుటకు పాశ్చాత్య దేశములనుగూడ అట్టి అభివృద్ధి కలుగకవాపుట నిరోధముగా ఏర్పడి అందువలన భారతదేశాభివృద్ధి నిలువలన వచ్చునెడల పాశ్చాత్యదేశములనుగూడ సభివృద్ధి నొందించుటకు మీరు కొన్ని నెలలపాటు పాశ్చాత్యదేశములలో గూడ సంచా

రము చేయగోరెదను. మీ గురుదేశమునకు వచ్చి మమ్మలను పిలిచి మాకు బోధించినచో మునుం (ఇప్పుడు ప్రపంచమున వివిధదేశములలో చెదరియున్నవారు) దరమును గూడ మీ నాయకత్వము క్రింద పనిచేసెదము. ప్రపంచమునందంతలను ఆధ్యాత్మికాదార నూతన సామరభావ సమన్వితపరిపాలనము నెలకొల్పుట, ప్రజాపరిపాలనము, శాంతి, ఆత్మాభివృద్ధి మున్నగువానిని నిత్యకృత్యములలో గూడ సాగించుట మున్నగు మానవుల చిరకాలాభిలషితము లన్నియునుగూడ అన్ని దేశములలోనుగూడ నెరవేరగలవు.

ఉ- ప్రపంచ సభారంగమున నాయకత్వమువహింపగలుగుదు వను ధైర్యమునాకు కలుగుగాక. నాకుఅనుచిత భీరుత్వ మేమియును లేదు. భగవత్ప్రేరణ కలిగినచో తక్షణమే నేను ప్రయాణ భేరిని మ్రోగించెదనుగాని ఇంతటి భక్తిపూర్వకమున ఆహ్వానమువచ్చినపుడు గూడ వెనుదీయుదునా? కాని ప్రస్తుతస్థితిలో నేను భారతదేశమును వదలరాదనియే నాకు తోచుచున్నది.

భారతదేశమందు నేను కోరినప్రకారము పని జరుగుటకు ప్రస్తుతము నిరోధము కలిగినటు లగ వడుచున్న మాటయు నిజమే గాని అది నిరోధ భ్రాంతియే గాని నిరోధము కాదనియే నేను తలచుచున్నాను. 1920 లో వేయబడిన చిన్న విత్తనము నశింపలేదు. అది బాగుగాను లోతుగాను నాటుకొనుచునే యున్నది. త్వరలోనే విశాలవృక్షాకృతిని వెలువడగలదు అని నేను తలంచుచున్నాను. ఈతలపు వట్టి స్వప్న భ్రాంతియే యెనచో కృత్రిమ సాధనములవలన అనగా నేను అమెరికాదేశమునకు వెళ్లుటవలనగూడ (తాత్కాలికమగు నుత్సాహము భారతదేశమున కలిగిన కలుగవచ్చును) నాబీజము నకు జీవము మరల కలుగజాలదు. సకలప్రపంచమును నాకు తోడ్పడవలె ననియే నేను పరితపించుచుంటిని. ఆతోడ్పడుటగూడ నాకీపుడు గోచరించుచున్నది. ఈ ఆవశ్యకాతురాహ్వాన మట్టి శుభ సూచనలలో నొకటి. మహాప్రవాహమువలె నది వచ్చి మనలను పునీతుల గావించి నవతక్కి సంవత్సరముల నొనరించుటకు ముందు నున మర్హతను బడయవలెనని గూడ నే నెరుగుదును.

(మో. క. గాంధీ- ఎంగుయిండియా 17-9-25.)

మదరాసు సివిలుకోర్టులు

ఉద్యోగ నియామక నిబంధనలు

మదరాసు సివిలుకోర్టు చట్టముప్రకారము సబుజడ్జీలు, జిల్లామునసబులదిగువదొడ్డీగుల నియమించుటకు గవర్నరుగారు యాదీనుపనిబంధనల నూచించుచున్నారు:-

ఉద్యోగ నియామకములు:-

- (1) సబుజడ్జీలు, జిల్లామునసబులదిగువదొడ్డీగుల నియమించునపుడు జిల్లాజడ్జీగారికి తెలియజేయవలెను.
- (2) రూ 60 తక్కువ ఉద్యోగముల నియమించినపుడు జిల్లాజడ్జీగారు నిరాకరించకుండెనచో ఖాయమగును.
- (3) రూ 60 వైబట్ట ఉద్యోగములను జిల్లాజడ్జీగారి అనుమతిపై నియమింపవలెను.

శిక్షలు

- (1) ఉద్యోగములనుండి తీసివేయునపుడు గాని ప్రభుత్వం చేయునపుడుగాని జిల్లాజడ్జీగారికి తెలియజేయవలెను.
- (2) రూ 60 దిగువదొడ్డీగుల తొలగించునపుడు జిల్లాజడ్జీగారు ప్రతిహేతుముగా చెల్లువన్నచో శిక్ష ఖాయమగును. వీరిఉద్యోగవిషయమున హైకోర్టువారికి గలఅధికారమునకు నునిబంధనలన నెంతమాత్రము భంగము గలుగదు.
- (3) రూ 60 వైబట్ట ఉద్యోగులతోలగించునపుడు జిల్లాజడ్జీగారి ఆమోదమును ముందుగ బడయవలెను.
- ఏ ఉద్యోగనియామకమునుగాని శిక్షనుగాని అప్పీలుపై రద్దుకేసికొను అధికారము జిల్లాజడ్జీగారికి గలదు.

కలకత్తా హైకోర్టు అడ్జిస్ట్రేట్ల జడ్జి సెన్టా, సెప్టెం, 22:- నవంబరు 31 తేదీనండి 1926 మార్చి 31 తేదీవరకు కలకత్తా హైకోర్టులో అడ్జిస్ట్రేట్ల జడ్జిగా పనిచేయుటకు బారిష్టరు డబ్ల్యు. జి. గిగ్గిగోగారు నియమింపబడిరి. (ప్రె.)

చెన్న ప్రయాటర-భూమి

దసరా మహానాడులు

చెన్న ప్రతి ఆంధ్రప్రదేశ్ దసరా మహానాడులు ఈసంవత్సరము సెప్టెంబరు 20-21-22 తేదీలనాడు, సాంవర్యము వాలునందు ప్రాంతపు ద్వైత్యము, అదివారమునాడు శ్రీశ్రీ వెంకటగిరిరాజుగారు ఆది ప్రదానములకు సుంకరి శాస్త్రమును నకువచ్చిన సభ్యులు ప్రేక్షకులు భూవారములు భుజించిన పిదప శ్రీయంత గడ్డ రంగయ్య నాయుడుగారు రాజుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ విషయమై ప్రారంభమునండి చూపుచున్న అవిభాసమునకు కృతజ్ఞత తెలిపి, శ్రీరాజుగారికి పరమేశ్వర్యధుని, ఆచార్యగారిగ్య విశ్వరూపు లాసగవలయునని కోరిరి. స్మృతుల సభ్యులు బ్రహ్మ శ్రీ పురం నూర్యవారాయ - త్త్య ఆరాధ్యో దరచియబడిన సనాలపోలేట్టి పునర్విన ప్రస్తావనము లక్ష్య గుంచిరి.

రామవార్ము శాస్త్రము, శ్రీశ్రీ శ్రీ పురార్థకృత్యలయూ జమస్వమున జరిగెను. వీరు 1925 ఏ ప్రసమునందీయు రాజవాసులగు న్నన్నాదు చక్రవర్తి, బాపరములగు సభ్యుల కివ్వబడిన పిమ్మట కార్లమారి గోపాలరావు కృష్ణగారు, పీఠికా పురాణీశ్వరుల ధర్మగురులును, వేంకటేశ్వరస్వామి, శ్రీలక్ష్మ సభపట్ల గల ప్రత్యేక ప్రేమను, ప్రశంసలను మూర్ఖుడిని పిమ్మట సభ్యులు 'మార్కాడే' అను హాస్యరస చారితిమగు శుభవాసమును ప్రదర్శించి సభ్యులను రంభింపజేసిరి.

మంగళవారమునాడు ప్రధానాచార్యులగు శ్రీకృష్ణాధ్యక్షులును, అగు గౌరవనీయు ల్ల ధూపాగ్రభూ, భూజుగారు ఆదిప్రదానములకు సుంకరి ప్రదీపము నందును తెల్ల నుగ్గనిగుల హారము లివ్వబడిన సభాకార్యదర్శులలో నొకరగు న్నాదెబ్బడి కాంతారావు నాయుడుగారు పాదగలు రాసగారికి దక్షిణమై గల అభివాసమును ప్రశంసించుచు వారికి నందనము లిచ్చిరి. పిమ్మట సభ్యులు 'బారిష్టరు' అను ప్రహసనమును ప్రదర్శించిరి. నిన్నటి దినము బుధవారము సభ్యుల యాత్రియము జరిగెను. సభ్యులు ప్రముఖులు అనేకులు పుచ్చియొండికి, యదా విధిగ భూవారములు గూడ పిమ్మట శ్రీయంత గడ్డ రంగయ్య నాయుడుగారు ఆత్మీయవాతెల్లను పొదివెను లగ్నించిరి. అటు హాసము అను చిన్న నాటకము ప్రదర్శింపబడిన తర్వాత రా ఉత్సవములు శనివారముతో ఆఖరును.

స్వామిసానవారలు

చిరవృత్తారి

శ్రీ రామరాసనకు స్వామి ముజేయట్ల అంబీయోగ్గి నాయకుడు అ. వై. వీరమూర్తిగారి కిని గారి అనుచులగు గురులను గడ్డ-రంగయ్య నాయకుల యొనునకి రని రంగయ్య తాళ్ళూ గారిపైనున్న అధికారిత్వమును దేవదేవ కేసున కేసున కైవసము కైవడి కొట్టివేయుగా, ప్రపంచమువారు హైకోర్టును గావించిన అప్పీలునందు స్వామియ్యార్గి ప్రజ్ఞపాదు, స్వామియ్యార్గి వారిగ గాడ్లు తియ్యవెప్పిరి. తా మావస్తువులను శ్రీరామ రంగ గారి విసేస్వరూప బహు కొనుచు నున్నయు వాజ్మూల ముసంగిస్తూ, అందుచే నుద్దాయిని శేషులని స్వపపమమున్నదనియు, మద్దాయి లావాజ్మూలము బలవంతముచే నొసంగితినిని ఇన్ని యుపపంహానియు కొనుటచే అది కౌప్రయమున సాత్వము గాధని-వైకుంఠజడ్జి గావించిన నిర్ణయము తా శ్రీయ్యగులగానియ్య ప్రభుత్వ ప్రాసిక్యూటరు వాదించెను.

ముద్దాయి రెడవున గృభి, బిట్టెన్ను, క. భావము గాడ్లు వాదించుచు, పోలీస్సు పహారాయంనుంచి ముద్దాయిల నుండి ఆ వాజ్మూలముల గుట్టుచే నంది విషయములన్నిజమని యెంచ నిట్లులేదనియు, అట్టి ప భూమిలను సాత్వముగా ఇంగీకరించుటకు శాస్త్ర మంగీ రించెనను వానిని విశ్వసనీయము సాత్వముగ దీనికొనుటకు నిల కేవలము కాదనిచిరి. స్వామియ్యారులు మద్దాయిరంగు వాదన ఇంగీకరించి అప్పీలును కొట్టివేసిరి.

బీహారు బరిస్టా గవర్నరు కే నిలు

సిమ్లా, సెప్టెం 24:- బీహారు బరిస్టా గవర్నరు-కార్యనిర్వాహకసభలో గౌ. 15 వారావై స్థల సభగారు (కె సి వి ఇ ఎస్ యస్ వి వి కె ఎస్) చాించుకొన్న తేరవాత ఇ యత్ యత్ హాండుగా (ఎ యస్ వి క్లౌలి ఇ) వి సి యస్) సభ్యుగూ వంగుటకు సార్వభౌముడు అంగీకరించెను అని ప్రకటించబడినది. (ఆ ప్రె)

మక్కామదీనాల కొల్లగొట్టుట

హాజియాత్రికుల దురవస్థ

స్వయముగా చూచినవారి సాక్ష్యము

కరాచి, 22:—హాజియాత్రికులు, కరాచి కొల్లగొట్టుటకు సన్నద్ధులు, ఫకీరు మహమ్మదు దురాఖానుబలాచా, కరాచి హాజియాత్రికుల సంఘ పభ్యుడు, యాదీనుల కిది ప్రకటించుచున్నారు:—

ఈదిగువ విషయములు హాజియత్రిక కరాచికి 20 వ తేదీన 'జహంగీరు' నామపై వచ్చిన యాత్రికులు తెల్పినవి ప్రమాణ పూర్వకముగా తెల్పుచున్నాము. వారి సాక్ష్యముల గొనుటకు 2 గంటలున్నది. వారు సత్యమే బలమనట్లు అచ్చటి చర్యయంతయు యేమియు అన్యతమలేకుండ తెల్పినట్లు, క్విట్టావైపు మొగము త్రిప్పి ప్రమాణపూర్వకముగా మాట్లాడించిరి. మేము 40 మందిని విచారించితిమి. వారు వివిధ దేశములకు సంబంధించినవారు. సింధు, లాస్, మాక్రాని, పంథాను, పంజాబు, చిహ తర్కిస్తానులవారుగలరు. ముగ్గురు తప్ప తక్కినవారందరు తాయ్ ఫ్ వద్ద మసీదులు, మాసాలియా, పుణ్య జనులయొక్క జన్మస్థలములు, చరిత్రాత్మక ప్రాముఖ్యత గలవన్నియు నాశనమైనవని బహిషకరించిరి. నెజదు ప్రజా వింత ప్రవర్తనగూర్చి తెల్పిరి. వారిలో ముఖ్యుడగు హజరాహ్ తఖాను అమీనుద్దీనుడైన విషయములను దిగువ తెల్పుచున్నాము.

తెలుఫ్, మెక్కా విధ్వంస మొనర్చుట

"నేను సారిఫ్ దినములలో హెజ్రాజి పోయి యుంటిని. తెయిఫ్ వద్ద ప్రభువును బిడ్డలనుగూడ చంపి, వారి సామానులను గొంపోయిరి. అందులో కొంత భాగమును మెక్కాయందు విక్రయించిరి. తెయిఫ్ లో ప్రఖ్యాతి పడవిన తోటలు గూడ ధ్వంసము చేయబడినవి. భక్తుల జన్మస్థానములను మాసాలియా, మసీదులు మున్నగు భవనములు అన్నియు, తెయిఫ్ నందు, మెక్కానగరమందుగూడ విధ్వంసము గావించబడినవి. పవిత్రస్థలములలో గిలాఫా నెత్తుకపోయి కాలివేసిరి. ఇబ్రహీము ప్రవక్త తన కుమారుని త్యాగము చేయ నెంచిన స్థలమును కానను, రైఫులు గుండ్రతోకాల్పిరి. అందు ప్రమాదవశమున భోకరా మహమ్మదీయుడు మరణించెను.

నెజ్దీ జాతివారి వివరిత చర్యలు

"మెక్కా కొల్లగొట్టిన మాడు నెల్లు నెజ్దీలు బహు భూమిని పుడు దుకాణదారులను 'ముష్రీకు' లని దూషించెడివారు. పాగ్రాతగరాని హుక్మా కొట్టములను పగలగొట్టి మట్టల త్రాగువారిని బోళ్లతోగొట్టిరి. ఇప్పుడు అరబ్బులను మాత్రమే నిషేధించుచున్నారు. నాజ్దీలు ప్రార్థనజేసి రైఫుల గ్రహమును స్పృశింపవచ్చునుగూడ బోళ్లను చేబూనెడివారు. ఇప్పుడట్లు జేయలేదు. 'ఫటియా' ను వెలదనిరిగాని, యిప్పుడు ఇబ్నీసాదుగారు నమ్మకమున్నవారి నాపద్ధతి ననుసరింప నియ్యకొనుచున్నారు. మేమునున్నేసిగాని రెండుసార్లు అగౌరవపరచిరి. బాబిఖాదిఖానుమందరు ప్రార్థనజేయు చున్నపుడు, రెండవసారి ఆయన ఆబుతలలు గోచై ఫటియా జరుపుకొనుచు దూషించిరి. అలీము హబీబుల్లా ముగ్రిబిగారు కోరినపై నెజ్దీలు ఇమాము హజీబుల్లాగారి ముస్తాను ఆక్రమించుకొనిరి. వారు మాసులియాను ధ్వంసముజేయు చున్నపుడు ఈ మహనీయుడు వారికి మతసమ్మకము లేదని నుడివెను. మహమ్మదు ప్రవక్తకు వారు శత్రువులని బలికెను. అంతవారికి కోపమువచ్చి ఆతనిచంపదలచిరి. ఆయనయు సిద్ధముగ నుండెను. కాని ప్రేమచిహ్నములు బచే దేశమునుండి వెడలగొట్టిరి. ప్రవక్త చనిపోయెననియు, ఆయనగూడ మనవంటివాడే, మంచి కార్యములు జేయుటచే దేవుడు ప్రేమించెను, మనము మంచిజేసిన వానిపై యగుదుము ఆయన మరణించెనుగాన ఆయనతో మనకెట్టి ప్రసక్తిలేదని వారు బోధించెదరు. వారు కాలిహాయందు ప్రవక్త పేరు జెప్పరు.

మెదీనాలో గర్భిణులను జంపుట

"మెదీనాలో నంతయు బాగానేలేచుచున్నది. మేముగర్భిణులను నన్నుగర్భిణులను జరుగలేదు. మేము విడిచివచ్చిన సినహ హెజ్రాహుస్సానిని కెను. హెజ్రాహుస్సాని, మహమ్మదీ అలలా నాశనమొనర్చుచున్నది తెలిసెను. దీనికి కారణమెంతో మేము చెప్పాలము. నెజ్దీలసెందు నివసించియుండిరి. ప్రభుత్వము అట్లు అనేక బాగాకిగారి నాయకత్వము క్రింద వారిపై తుపాకులు కాలిగా మసీదులు కూలినవి వివరించెను." (ఈసాదులకు యితర సాక్షు లంగీకరింపలేదు. వారి కేమియు దెలియననియు, అంతయు చెప్పకొనగా విన్న దేయనియు నుడివిరి.) కొల్లగొట్టు

ప్రచారకులువచ్చి నాశనమైన స్థలముల పోలీసు గొంపోయిరి. తేప్పిరి. హాజియాత్రికులు, గుజ్రాతునవాబుగారి కుమారుడు, తన నెజ్దీలు తన మతములో కలుపుకొని జూచిరిని తెల్పెను. ఆయన మేకుసాస్సేనుగారిని కలసి, వానితో ప్రార్థన జరిపెను. తెయిఫ్ వద్ద 'మత్తా' యేమియులేదనెను. గర్భిణీ స్త్రీలనుగూడ చంపిరి. మానముల చెరచిరి. హంజా, అయిలీ మదీనానుసీదులు నెజ్దీలపై నాశన మొనర్చబడినవి. పవిత్రస్థలములు నెజ్దీల బాధనుండి విముక్తిగావలెనని ఆయన ప్రార్థించెను. నెజ్దీల ఏజలు తమతో నావలో వచ్చెననియు, ఆయన తరచు అంగ్ల యులతో ముచ్చటించుచు వారితో విందు లాగించె ననియు తెల్పెను.

ఈవచ్చినవారిలో నలుగురు చినా టర్కిస్తానుమువారు గలరు. వారిలో నొకరైఫ్తీ. వారికి పెర్షియను భాష రాదు. ఉద్దేశించెమువచ్చును. కాని వారిగూడ 'నాజరా' నాశనము జేసిననియు, ఫటియా చదువనియ లేదనియు తెలిపిరి. ఇరువురు పతానులు, హిందూస్థాని తెలియనివారు, బైయల్తా లిప్ప తక్కిన పుణ్యస్థలము లన్నియు వాహాలీచే ధ్వంసము చేయబడినవి. కొల్లగొట్టు సంస్థలు బంపిన ధాన్యము, ధనము అరబ్బులకు పంచియుచ్చుచుండేరగాని, భారతీయుల కేమియు సహాయము జేయలేదనిరి. మైగా తగిన యేర్పాటులు లేనిది హాజీ వచ్చినందుకు నిందించిరి.

ఫటియా చదువనిచ్చుటను గూర్చియే సాక్షులు ఒక్కరి తిగా తెల్పలేదు. ఇబ్నీసాదుగారు రాకపూర్వము ఎవ్వరిని చదువనియ లేదనియు, ఆయనవచ్చిన పిదప, ఇబ్నీమున్నవారిని చదువనిచ్చిరినియు, మతమునం దనుకూలముగలవారందఱును తప్ప యితర సమయములం దందరిని గోరిలవద్దకు బోనిచ్చి ప్రార్థనల గావింపనిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

ముగ్గురు లాసీదేశీయులు మాత్రము యెట్టి ఆక్రమములు జరుగలేదనిరి. మసీదులు నాశనము జేయలేదనిరి. ఏమి ప్రశ్నించినను అంతయును బాగానే జరిగినదని నుడివిరి. ఈవిషయములబట్టి భారతదేశ మహమ్మదీయులు తగురీతి విచారించుట గాక.

(ఆ. ప్రె.)

సుమారు 1½ లక్షల సమ్మేదారులు

బాంబాయిలో 5 మిల్లులుమాత్రమే పనిచేయుచున్నవి

బాంబాయి, నెప్టెంబరు 22:—నిన్న పనిచేయుచున్న 12 మిల్లులలోను నేడు 7 మిల్లులు మాసివేయబడినవి. ఇంకను 5 మిల్లులు మాత్రమే పనిచేయుచున్నవి. సమ్మేదారుల సంఖ్య నేడు 1,40,000 కును 1,45,000 కును మధ్యగానున్నది. ఇంత వరకు కాంతికిరణము కలుగలేదు. ఇంతవరకు వ్యాపించిన సమ్మే అపాయము కలుగజేయకపోదని పోలీసువారు బాగ్రత్తగానే యున్నారు. రైల్వే, స్ట్రీట్ లైటుకంపెనీలవారిపై యేర్పాటులను గావించుచున్న ఇంతవరకు 20 వేలమందికూడ పట్టణమును విడిచి వెళ్లినట్లు లేదు.

(ఆ. ప్రె.)

మద్యపాన నిషేధము

గవర్నరు శాంక్షను చేయకపోవుట

పూనా, నెప్టెంబరు 22:—సంపూర్ణ నిషేధమునకు మొదటి మెట్టుగా స్థానికాధికారము నిచ్చు ఆర్. జి. ప్రధానగారి బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటను ఇండియా దొరతనమువారి ఆర్డరు 80 నెక్షను క్రింద యిదివరకు శాంక్ష నునిచ్చియు గవర్నరు దాని నిష్పాదను నిరాకరించెను.

(ఆ. ప్రె.)

గ్రామపంచాయతీల ఎన్నికనిబంధనలు

గ్రామ పంచాయతీల ఎన్నిక తగవులు పరిష్కరించుట గూర్చి ప్రభుత్వమువారు యాదీనుల నిబంధనల ప్రకటించిరి.

(1) ఎన్నిక రద్దుజేయగోరుటకు తనకారణము, అక్రమమును నూచింపవలెను. రద్దుజేయగోరు అర్జీని (1) ఎన్నికకు నిలిచి విరమించని అభ్యర్థి లేక (2) అభ్యర్థుని విషయమైనచో ముగ్గురు పంచాయతీ దారులు (3) లేక పంచాయతీదారు విషయమైనచో పదిమంది ఓటరులు సంతకముచేసి దాఖలుజేయవలెను.

ఎన్నిక ఫలితములు ప్రకటించబడిన 15 రోజులలోపున రిజిస్ట్రారుగారికి గాని ఆతని ఆజ్ఞాపాంధినవారికిగాని అర్జీ దాఖలు జేయవలెను. అట్లు జరుగని అర్జీని రిజిస్ట్రారుగారు నిరాకరించినను అంగీకరించినను, రిజిస్ట్రారుగారు అందలి సేరాలోపల సత్యాసత్యములు గూర్చి రెండు నెలలలోపున విచారించవచ్చును. పిమ్మట రిజిస్ట్రారుగారు ఇదివరకు జరిగిన ఎన్నిక రద్దు బరచు చేరటగాని, నూతన ఎన్నికకు ఉత్తరు లిచ్చటగాని, మొదటివాడే ఎన్నుకొనబడినట్లు భాయపరచుటగాని చేయవచ్చును. అంతవరకు ఎవరిపై అర్జీవచ్చినో వాడే ఎన్నుకొనబడినట్లుగా గణించబడును. రిజిస్ట్రారుగారి తీర్పుకు తిరుగులేదు.

విశ్వనాథదాసుగారిపై కేసు

బెయిలుపై విడుదలు

ఇత్రపురం 2 నెప్టెం 22:—ఇత్రపురం తాలూకాలోని అధ్యక్షులును శాసనసభ్యులును అను విశ్వనాథదాసుగారు. నేడు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట హాజరయిరి. వారి వకీలు గర్లిమెళ్ల సీతారామయ్యగారు బెయిలుధర్మాస్తు దాఖలు చేసిరి. స్వేచ్ఛలు పట్టి ప్రాసిక్యూటరుగారు సాక్షులను భయపెట్టుట జరుగు నేమాయని నూచించిరి. ఇదివరకే చాలకాలము గడచిపోయినది. ముద్దాయి సాక్షులను వశపరచుకొని యుండినచో యిది వరకే చేసియుండవచ్చును గాన అభ్యంతరము లేదని జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు దలిపిరి. పదివేలరూపాయల బామానుపై విడచిరి. ప్రారంభవిచారణ బంపురం డివిజనులు మేజిస్ట్రేటుగారివద్ద జరుగును.

ప్రావిడెంటు ఫండు

ప్రావిడెంటు ఫండు నిబంధనల ప్రకారము ఉద్యోగి యిదివరకు తీసికొనిన డబ్బు బాకీయుండగానే మరల తన ప్రావిడెంటు ఫండునుండి ధనము తీసికొనవచ్చునా యని గంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు ప్రశ్నించెను. ప్రాతబాకీ పూర్తిగా చెల్లించనిది ప్రత్యేక సందర్భములలో తప్ప నెవ్వరికి తిరిగి ధనవియ్యరాదని ప్రభుత్వమువారు దలంచుచున్నారు. ఎప్పుడు గూడ మూడునెలల జీతమునకు మించి బాకీయుండరాదు.

(జి. బి. నెప్టెంబరు 5)

మద్రాసు అందు సదరన్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

1-10-25 లేదనుండి ఒకబండి మాడవ తరగతి ప్రయాణీకులను మాత్రమే తెనాలి బెజవాడ స్టేషనునుండి మధ్య తీసుకొని పోవునట్లు యేర్పాటు చేయబడినది.

Table with 3 columns: No. (నం.), ఎమ్. (ఎమ్.), and details of train services between Tenali and Bezawada.

ప్రస్తుతము తెనాలినుండి పగలు 1 గం 30 నిమిషము లకు, గంటూరు నుండి పగలు 2 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి పోవుచున్న బండ్లకు బయలు సాధారణమైన బండి మొదటి, రెండవ, మాడవ తరగతి ప్రయాణీకులను తీసుకొని తెనాలి గంటూరు స్టేషనులకు మధ్యపోవును.

మంచి మాగానిభూమి

అవు బడును

పులిగడ్డ ప్రాజెక్టులోని సాలెం పాలెం గ్రామంలో నాతాలూకు సుప్రశస్తమైన మాగాని య 24-32 ట్లు భూమిని విక్రయించదలచినాను. ఇందులో య 19-61 శేరిభూమి యున్నా, మిగతా య 4-70 ట్లు మామూలు పల్లం యానామున్నూ అయియున్నది. శేరిభూమి ఏకఖండము పెద్ద కాలవకు అంటియున్నది. 6 అంగుళములతూము భూమిమధ్య నున్నది. మురుగునీరు పోవుటకు వసతులు గలవు. యానాభూమికూడా అన్ని సౌకర్యములు కలిగియున్నది. ప్రతివత్సరము య 1 కి 15 బస్తాలకుపైగా ఫలించుచున్నది. కోట వెంకటాచలం, మొఖాసాదారు. తాలూకా అఫీసులోడ్డు, బెజవాడ.

దసరామ హోత్యము

మైసూరుసంస్థానము

దర్బారు విశేషములు

(నూ ప్రత్యేక విశేషం)

హిందువులపండుగలందు విజయదశమి మిగల ప్రాముఖ్యము వహించియున్నది ఆయ్యది పాడ్యమి మొదలు దశమివరకు దశరాత్రములు మైసూరునందువలె భారతవర్షమందలి తదితర ప్రాంతముల దెంగుగాని అంతటి గొప్పవైభవముతో జరుపబడుట లేదు. బ్రిటిషుఇండియాలోవలెగాక మైసూరు స్వదేశీ హిందూసంస్థానమైనందునను ప్రభుత్వము ప్రజలు ఇరువురకు నవరాత్రులు ప్రాధాన్యముగటచేతను మిగల మనోజ్ఞమై ఆకర్షణీయమై యుండును.

కాళికాశక్తి మైసూరు పట్టణమందు 'చాముండి' యను పేర నివశరాత్రములు మహారాజాగారిచే పూజింపబడును. కాళిదేవతాప్రసాదబలముచేతనే యీమహారాజా పూర్వీకులగు యదురాయలవారి సంస్థానమును స్థాపించియుండిరి. తదాది శేటివరకు ప్రతి వత్సరమును అఖండ వైభవముతో నవరాత్రులు చాముండిశ్రీ పూజలును దర్బారు ఉత్సవము మున్నగు వేడుకలు జరుపబడును.

సాధాప్రాంతములందు వేలకొలది ప్రముఖులు ఈ దసరామహోత్సవముల విశేషములకు ఆహ్వానింపబడి మహారాజువారి ఆమాత్య యాతిభ్యమును స్వీకరింపబడుదురు. అందరి ఘన సౌకర్యార్థము ప్రత్యేక ప్రభుత్వకాళి నియమింపబడి యున్నది.

ఈ నెల 19వ తేది శనివారమునందే దసరా ప్రారంభమాయెను. నాడు మొదలు 26వ తేదివరకు ప్రతినీత్యము ఉదయము సాయంత్రములందు సంస్థానపు పట్టపుటేనుగ పంచకళ్యాణీయను గుట్టము రెండును ఉదయాస్తమయములందు తలూకమునకు గొంపోబడి రమ్యముగ నలంకృతమై ఉత్సవముతో నగరునకు గొనిరాబడును. ప్రభువు దివసము (19వ తేది) నందు మహారాజాగారు సుస్నాతులై నూత్న ఉపశితమును ధరించి చాముండి దేవతా యారాధనల నొనరించి, దేవతా సమక్షమందు కంఠ స్వీకారమును గావించిరి. సంస్థానపు దుస్తుల ధరించి, ఖడ్గహస్తైః సింహాసనము నిధిష్టించిరి. పిదప సంస్థానపు దివాను పర్దారలు బంధు వర్గమువారిచే నాజరు జరుపబడినది. 26వ తేది గజాశ్వముల పూజయు జరుపబడును. మరునటిదినమే బ్రహ్మాండమగు సంస్థానపు టుత్సవము జరుగగలదు.

సూర్యపూజార్థము సాగరకత విధానము లక్షసరింపబడి నను ప్రాచీన హిందూసంస్థాన సాంప్రదాయములు దర్బారు మున్నగు వేడుకలందు స్థిరముగ నిలిచియున్నవి. దర్బారునందు మహారాజాగారు సభ దీర్చియుండునపుడు, ప్రేక్షకులకు ప్రాచీన హిందూరాజుల బొమ్మత్రయమును స్మరణకు వచ్చును. అందు సు ఇచట సనాతన, అధునిక సాగరకతల రెండును సమ్మిళితములై యుండుటచే కడుంగడు మనోహరముగ నుండును.

రాచనగరు : దర్బారు

సాయంత్రము 7 గంటలకు దర్బారు ప్రారంభింపబడి గంల వరకు జరుగును. మైసూరుపట్టా మధ్యమున, రైలుస్టేషను కిక్కిరమెలులోపుగ మహారాజాగారికోట నిర్మింపబడియున్నది. కోటకు నాల్గవైపులను సింహద్వారములుగలవు. ఆవరణము దాదాపు అరమైలుచదరము నాక్రమించును. ఈకోటయందే రాచనగరు, పార్శ్వగోపురములచే విలసిల్లుచు, ఉన్నతస్థాన ప్రాసాదములచే పరివేష్టితమై కాన్పించుచుండెను. నగరునకు సింహద్వారము ప్రాక్తి క్షయంబుగలదు. ప్రాచీన భారతశిల్పకళానైపుణ్యము నగరునందు గాంచనగును. కొంచె మించుమించు మహమ్మదీయుల విధానము ననుసరించి ఈస్థానము నిర్మింపబడినది. ప్రధానగోపురాగ్రమును తిలకించనలెనని కిరమునైనందు తలపాక క్రిందపడునంత ఉన్నతమైయుండును. నగరునకాగ్నేయభాగమందు పర్వత మొండు గాన్పించుచుండును. సఖాగ్రమందు చాముండిశ్రీదేవాలయముగలదు. సాయంత్రము 6 గంటలనుంచియును వేలకొలది పౌరులు నగరమునకు తీర ప్రజవలె మూగుచుండురు. ఇచట స్త్రీలు సాంఘిక మర్యాదలచే నిర్బంధితులు గాక పురుషులవలెనే స్వచ్ఛందముగ సంచరించుచే గాననగును. 6 గంటలకా నగరునకు చుట్టు శోక పర్లాంగునైకాల్పయన అసంఖ్యాకులగు జన సమూహము చేరినది. ఇంక నొక గంటలో దర్బారు ప్రారంభమగునని అమితోత్సాహముతో ప్రజలు వేచియున్నారు. దర్బారు జరుగుమహాలు సుమారు నూరుగజముల

పొడవును సమమగు వికాలమును గలిగి చీచిచీసాంబరాచ్చాదితమై శోభాయమానముగ నలంకరింపబడియుండును. మహాలు నందంతలు రత్న కంబళములు పరుపబడియున్నవి. మహాలు మధ్యభాగమందు సువర్ణమయమును నానావిధ రత్న ఖచితము నగు సింహాసన మున్నుబడియున్నది. సింహాసనమునకు రెండు వైపులను సామంతులు ప్రభుత్వోద్యోగులు సుప్రసిద్ధ అతిథులు కూర్చుండుటకై ఆసనములు గలవు. వీరెల్లరు తెల్లని లాగు జానువులందు నల్లని లాంగుకోటు, జరీతలపాక, జరికమ్మర్ బందు (ఉత్తరీయము) ను ధరించి యుండురు.

ఇక వెలుపల భవనమునకు ఎదురుగ మండలాకారముగ సంస్థానపు సైనికశక్తి చిత్రచిత్తములగునలంకరించి సాయుధులై బారులుదీరి నిలిచియుండురు. అంతటను పతాకములు ఎగురుచుండును. మధ్యభాగము దొకక్రీడారంగము వలయాకృతిని నిర్మింపబడియుండును.

7 గంటల లగఃసరికి భవనమునందలి విద్యుద్దీపములన్నియు నలంకరింపబడి నూర్వప్రకాశమానమై విలసిల్లెను. భవనమునందలి ప్రతీయంగుళ్యమును విద్యుద్దీపములచే నలంకరింపబడి నయనానందకరముగ గోచరించినది. వెంటనే మహారాజాగారు అనూల్యాభరణభూషితులై వేత్రహస్తలు, వందిమాగధులు పరికేష్టింప, జయజయధ్యానములు, మంగళతూర్వనిస్సవంబులు చేలరేగ బంగారుసింహాసన మధిష్ఠించి ఉపవిష్టులైరి. ఇరుగంటకుల శుక్రచామరముల తేబూని రత్నకథలులు వేచి యుండురు. సింహాసన సమాధి హింతుటకు పూర్వము సింహాసనమునకు కర్పూరనీరాంజనములు సమర్పింపబడినవి. సింహాసనమునకు పురోభాగమునందే మహారాజాగారు విచ్చేయుదురు. పిదప బ్రాహ్మణులు నీదాశీస్సులను గావించి సమంత్రోదకపుష్పదులను మహారాజాగారిపై జల్లిరి. మహారాజు కెక్కిరిగమున దర్బారు దీర్చియుండుతేరి వెలుపల సమక్షముం దమర్చబడియున్న క్రిడారంగమున వల్లయుద్ధము, కత్తిసాము, మున్నగు అనేక వినోదములు గావించబడును. జట్టు వెంబడి జట్టుగ సుమారు ఇరువదిమంది వస్త్రాదులు వల్లయుద్ధప్రవర్తనము (కుస్తీ) గావించిరి. వీనిరెల్ల వహారాజాగారును, ప్రజలును శ్రద్ధతో విశ్రించుచుండురు. అర్థగంట యైన పిదప సంస్థానపు గజాశ్వములు ఉత్సవ సమేతముగ గొనిరాబడినవి. ప్రప్రథమమున నొకగజ రాజునును, దానివెనుక, అశ్వదళమును, పిదప కొంతకాల్పులమును, తరువరి సంస్థానపు పంచకళ్యాణీ (గుట్టము) యాన్ను, తదనంతరము మహారాజాగారి పట్టచేనుగయు దానికి వెనుక మరొకంద రుద్యోగులు నుండిరి. నేనాధిపతులు తమ యర్హతలనుజట్టి, తత్తదుచితప్రస్తుతుల ధరించి విజయపతాకములను చేబూని విచ్చేసిరి. పట్టచేనుగ, గుట్టములు విలువగలదు మాంసముల చేతను, ఆభరణములతోడను అంగీకరింపబడియుండెను. ఈయుత్సవ మంతయు క్రమముగ దర్బారునకు ఎదురుగ విచ్చేసిన పిదప మహారాజాగారు నమస్కృతు లందుకొనిరి. ఏనుగులును తమతొండములచే మహారాజాగారి నమస్కృతు లందజేయుటయు అశ్వములు విచిత్రరీతుల నాట్యము సల్పుటయు మొల ప్రవృత్త్యుగ గాన్పించెను.

ఉత్సవానంతరము దర్బారునకు విచ్చేసియుండువారెల్లరు మహారాజు సింహాసనమునకు నమస్కరించి కానుకల సమర్పించిరి. ప్రథమమున మహారాజాగారి బంధువర్గమును పిదప ఉన్నతోద్యోగులును, సామంతులును, నైస్వాధిపతులు తదితర అతిథులు క్రమముగ సింహాసనమునకు నమస్కృతుల గావించినపిదప 6 గంటలకు పలువిధ నాద్యములు మ్రోగుచుండ మహారాజాగారు సింహాసనము నధిరోపించిరి. ఈగంటకాలము ప్రేక్షకులెల్లరు బయస్కోపునందలి చిత్రములను విశ్రించినటులు జూచుచుండిరి. సనాతన హిందూరాజుల ఆచారసాంప్రదాయములన్నియు ప్రవర్తించబడును. దర్బారు ముగియుటతోడనే అధికారులును ప్రజలును తమ తమ నివాసములకు జనిరి. ప్రజాప్రతినిధుల మహాసభ 29వ తేది నుంచి ప్రారంభమగును.

హెడ్జుజాబి పరిస్థితులు

మెడినాను ఇబ్రహీముగారు ఆక్రమించు కొనలేదని హాషి మైటు ప్రకటనసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

ప్రెంచివై మానికుని చిక్కులు

జర్మనులు జరిమానావేయుట
లండన్, సెప్టెంబరు 21:—జర్మను అధికారులు ఫ్రీబర్గ్లో ప్రెంచి వై మానికునిపై 126000 ఫ్రాంకుల జరిమానాను విధించిరి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1925-వ నంబె సెప్టెంబరు 24-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 42 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 14 0 0		15 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 15 8 0		16 0 0
డిల్లి ,, డిటా ,, 16 0 0		17 0 0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0		9 0 0
నావ్యలు ,, ,, 20 0 0		24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 12 8 0		18 0 0
సెనగలు ,, డిటా ,, 11 12 0		12 8 0
పెసలు ,, డిటా ,, 13 8 0		14 8 0
మినుములు ,, డిటా ,, 15 4 0		16 8 0
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 8 8 0		9 0 9

3. నూనెవస్తువులు

నువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 154 0 0		155 0 0
నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0		25 0 0
కొండాపురంజేరుసెనగపప్పుబా1కి ,, 58 0 0		59 0 0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 54 0 0		56 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 182మి.నూనె 180 0 0		
ఆముదము బా 1-కి ,, 115 0 0		116 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 100 0 0		
కూరపసుపు ,, ,, 45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా1కి ,, 100 0 0		110 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 45,50		
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0		55 8 0
చింతపండు బా 1-కి ,, 50 0 0		77 0 8

5. ఇనుము

శబ్దరకం బా 1-కి ,, 28 0 0		38 0 0
చదరం ,, 28 0 0		36 0 0
రవుండు ,, 38 0 0		45 0 0

6. లోహములు

వెండి 100 రులంకికు ,, 72 0 0		76 0 0
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0		21 8 0
సవరము 1-కి ,, 18 6 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 264 0 0		275 0 0
రాగి డిటా ,, 288 0 0		284 0 0
అస్కాచక్కెర 226 పా. గలవి 81 0 0		81 4 0

7. దూది

బోండావెన్నుబారున 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 215 0 0		

8. నూలు

కోయిలేపట్టి నెం 10½ పెట్టె 1-కి ,, 7 0 0		
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి ,, 4 12 0		
పుళ్ళూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 7 4 0		
మాళయేనుగ నెం 20 ,, 9 8 0		
వడ్డాకో నెం 24½ ,, 9 12 0		
14½ క్విలక్ పత్తి ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,, 9 4 0		
నెం 22 ,, ,, 9 12 0		
నెం 12½ బెన్ని సర్కూ ,, 8 0 0		
నెం 14½ ,, ,, 8 4 0		
నెం 12½ అలెన్ను ,, 7 2 0		
నెం 12½ కొయిలుపట్టి ,, 7 2 0		
నెం 22½ రంగవిలాస ,, 9 4 0		
నెం 14½ సాధాకృష్ణుడు ,, 7 2 0		

క ర ర శూ ల హ రి

వెల సిసా 1-కి రు. 0-6-0

ఈ ద్రావకమువలన చెవిపోటు, చెవినుండి చీము కాలుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయముగను. 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసి, బాధ వెంటనే తగ్గును. అమ్మతాంబూనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

పాట్నా తీర్మానము:

తత్ఫలితము

ప్రధానికాంగ్రెసు చరిత్రయందు పాట్నాలో జరిగిన అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘతీర్మానము అత్యంత ప్రాముఖ్యము బడయగలదు. ఈ తీర్మానము కాంగ్రెసు విభానమునందు గొప్ప మార్పును సూచించుచున్నను, ప్రత్యేక సమావేశముతో నిమిత్తము లేకనే స్థాయిసంఘ సభయందు గావింపబడుట, అపూర్వమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకు పూర్వము స్పెషల్ కాంగ్రెసుసభలవలన జరుగుచుండేది మార్పు, యీశ్వరాయము కమిటీమీటింగునందే జరిగెను. ఇంతటి మార్పు జరుపుటకు, కాంగ్రెసు కమిటీ కధికారము గలదా లేదా యను విషయమై సందేహ మున్నను, యిందు విషయమై ప్రబలమగు నాక్షేపణ వెలువడలేదు. గయ కాంగ్రెసు సభకు పూర్వమును పిమ్మటను స్వరాజ్య బహిష్కారపక్షముల ఘర్షణ జరిగిన వాదోపవాదములు మొన్నటితో పూర్తిగ ముగిసినవి చెప్పవచ్చును. ఢిల్లీ సమావేశమునందు ఒక విధమగు రాజీ గుడిరెను. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో నది స్థిరపడెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలకు బోవుటకు ఆంగీకార మొసగబడెను. బెల్గాంనందు స్వరాజ్యపక్షము కాంగ్రెసు సంఘమున రాజీ గ ముగ సంగీకరింపబడెను. కాంగ్రెసు తరఫున వ్యవహరించుటకు స్వరాజ్య పక్షమువారి కధికారము గలిగెను. కాని కాంగ్రెసు యంత్రము నుపయోగించుటకును, కాంగ్రెసు డబ్బును వాడుటకును పూర్తిగ సభికారము చేజిక్కిలేదు.

ఇంతవరకు కాంగ్రెసు సంచలనము నిర్మాణ కార్యక్రమమునకు మాత్రము సంబంధించి యుండెను. పాట్నా తీర్మానము ప్రకారము, తత్కార్యక్రమము వెనుకబడును. నాలు వడు కుట ప్రధానాంశముగ నుండదు. కాంగ్రెసు ప్రధానముగ రాజకీయసంఘ మగును. ఇకమీద కాంగ్రెసు సంఘము స్వయముగ శాసనసభాకార్యక్రమమును నిర్వహింప గలదు. కాంగ్రెసు యంత్రమును కాంగ్రెసు ధనమును యిందు కుపయోగపడగలవు. సంతకాందోళనచే, స్వరాజ్యపక్షము వారిట్టి తీర్మానము జరుగునటుల జేయగలిగిరి. కాంగ్రెసును వీరు పూర్తిగ స్వాధీనపరచుకొనిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుల నిందుల కభినందింపవచ్చును. శాంతిప్రియుడును, ఐకమత్యముకొరకెంతవర కయినను లొంగుటకు వెనుదీయని సత్పురుషుడును, ప్రతిష్టకొనగాని, మాట పట్టింపుకొరకు గాని ప్రాకులాడని సుగుణభవయు

న గు గాంధీ మహాత్ముని అద్భుత ధూరదృష్టి గూడ, స్వరాజ్యపక్షవిజయమునకు మిగుల లోడ్వడెను. శాసనసభాబహిష్కారమును పూర్తిగ మరచుట కిష్టము వీలుగలిగినది. ఏలనన, ఢిల్లీ కాకినాడ తీర్మానముల ప్రకారము బహిష్కారపక్షము దేశమునందు ప్రబోధము గలిగించుటకు వీలు లేకబోయినను, బహిష్కారదృష్టిని నిలుపుకొనుటకు వీలయ్యెను. కాంగ్రెసు సభవారు బహిష్కారధర్మమును అనుష్ఠించుటకు వీలుండెను. అయినను అట్టి నిర్వీర్యముగ తీర్మానముల వలన అటు స్వరాజ్యపక్షమువారికి గాని, ఇటు బహిష్కారపక్షమువారికి గాని లాభము గలుగనేరదు. పాట్నా తీర్మానములవలన, అట్టి సందిగ్ధస్థితి పూర్తిగ దొలగినది. కాంగ్రెసుసంఘమే శాసనసభల వ్యవహారమును స్వయముగ నిర్వహింపవీలగుటచే, ఇకమీద ఏదీయో యొక స్పష్టమార్గమున నడుచుటకు కాంగ్రెసుసభకు వీలయ్యెను. ఇకమీద ఎట్టి సందిగ్ధత యుండనేరదు. ఎట్టి సంకోచములకును అనుమానములకును తావుండనేరదు. లేనిపోని వాగ్వివాదముల కన్న, ఇట్టి స్పష్టనిర్ణయము మేలని ఎల్ల రంగీకరింపక మానరు.

నైహళా గా రుపపాదించిన చిత్తుతీర్మానము ప్రకారము, దేశక్షేమముకొర కవసర మగు రాజకీయ కార్యము లన్నిటిని నిర్వహించుటకు కాంగ్రెసుసభ కధికారము గలదు. కాని, యీ ఏర్పాటు చర్చలను పురిగొల్పుట వింతగాదు. దేశక్షేమమున పడమునం దనేకవిషయము లిమిడి యుండును. కాంగ్రెసు సంఘమువారు, తమలో నొకభాగ మగు స్వరాజ్యపక్షమువారి నిమిత్తము ప్రాతకార్యక్రమమును పూర్తిగ వదలుకొనిరి. బహిష్కారవిధానము గాకున్న, స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమ మయినను నిరాటంకముగ కొనసాగుట మేలని, సభ్యులు తలంచి యిట్టిసౌకర్యము నొసగిరి. అట్టితరీ, స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రస్తుతపద్ధతులను వదలుకొని, కేవల సహకార మార్గమును చేపట్టుచో, జేయగలిగిన దేమి గలదు? మితవాదుల నిమిత్తమే తాము మరల యాచనపద్ధతి నవలంబించినటుల, వారు పలుకవచ్చును. స్థాయిసంఘ సభలో నింతటి స్వేచ్ఛావకాశ మిచ్చుట పాడిగానేరదు. అందుచే కాంగ్రెసు సభవారు నిర్వహించెడి కార్యక్రమము, స్వరాజ్యపక్ష విధానము ననుసరించి యుండవలయు నని, గాంధీమహాత్ముడు దెచ్చిన సవరణ కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే సంగీకరింపబడుట కడుయుక్తముగ నున్నది. పండిత మోతీలాల్ నైహళాగారు ఒక్క దెబ్బతో రెండుప్రయోజనములను సాధింపదలచిరి గాని, వారి కోర్కె నెఱవేరలేదు. నెఱవేరనందుకు చింతింపబని లేదు. నైహళాగారు కాంగ్రెసును పూర్తిగ వశపరచుకొనుటయ గాక, మితవాదులకు గూడ ప్రవేశము గలుగునటుల జేయదలచెను. మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో ప్రవేశించుట ఎల్లరకును నమ్మతమయినను, అందుకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమ పటుత్వమును క్షీణింపజేయుట మార్గము గానేరదు. ప్రభుత్వముపట్ల మితవాదులకుగూడ నిరాశ గలుగుటచే, వారును నిరోధమార్గమును ద్రొక్కుట కవకాశము గలదు. వారి నందుకు ప్రోత్సహపరచుట యుక్తము. ఆ విషయ మెటులున్నను, కాంగ్రెసు సంఘమువారి రేర్పాటుచిన సౌకర్యము

స్వరాజ్యపక్షమువారి కొరకు జేయబడెను గాని, మితవాదులనిమిత్తము గాదు. అన్ని పక్షములవారి కలయికనుగూర్చి ప్రత్యేకముగ నాలోచించి, కాన్పురు కాంగ్రెసుసభలో నా విషయమును చర్చింపవచ్చును.

ఈ లోపుగ మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో సభికసంఖ్యలతో జేరి, కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ప్రేరేపించుటకు వీలుగలదు. ప్రస్తుతతీర్మానము ప్రకారము, మితవాదులు కాంగ్రెసుసభలో ప్రవేశించుటకు గల యాటంకము లన్నియు దొలగిపోయినవి. కాంగ్రెసు సభయందు గౌరవ మున్న యెడల, వారు దానియందు ప్రవేశించి తమ యభిప్రాయములను నిర్భయముగ చాటవచ్చును. పాట్నా సభను జరిపిన యుద్దేశ్యము కాంగ్రెసునందు జేరిన ఇరుపక్షములమధ్యను గల మనఃస్పర్థలను పూర్తిగ తొలగించుటయే. గాంధీమహాత్ముడివిషయమై ఎంతకాలమునుండియో పరితపించుచుండెను. స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంపూర్ణావకాశము నొసగుట కాతురము జూపుచుండెను. కాంగ్రెసుపక్షములందు ఏవిధమున నయినను సంపూర్ణమగు నేకీభావము గుదురుచో, వారు ఇతర పక్షముల వారితో వ్యవహరింపగలరు. రాయబారముల నలుపగలరు. కాంగ్రెసు సభ్యులకు, వారి మనస్సే వారికి గోచరింపనిచో, ఇతరులతో నెటుల సంప్రదింపగలరు? గాంధీమహాత్ముడినమయమున జేసినపని, అద్భుతరాజనీతికాశల్యమును చాటుచున్నది. ఐకమత్యమును పెంపొందించు మార్గ మేదియో జూపుచున్నది. మహాత్ముని వలె నితరు లెల్లరును నడుచుకొన గలుగుచో, దేశమునం దెట్టి పరివర్తన ముగలుగునో ఊహించుట సులభము.

ఇకమీద పాట్నా తీర్మానము సమంజసమాకాదా యని చర్చించుట పాడిగాదు. ఇదివరకే దేశము పెక్కు చర్చలలో మునిగి యుండెను. ఇంకను చర్చలెందుకు? ఏదీయో యొక నిశ్చయ తీర్మానము వెలువడినందుకు సంతసింప వలయును. శాసనసభాబహిష్కారవిషయ మిప్పుడు సిద్ధాంతమునందు లేదు గావున, శాసనసభాప్రవేశము నేరీతివైన ఫలప్రదముగ నిర్వహింపవలయు ననియే యోచింప వలయును. రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు సభ్యులకు విజయము గలుగునటులను, శాసనసభలు ధైర్యముతో ప్రతిష్టంభనమును కొనసాగించునటులను ప్రోద్బల పరుపవలయును. కాంగ్రెసు బలము వెనుక నుండుటచే, శాసనసభా కార్యక్రమముపట్ల నూతనోత్సాహము గలుగునని నమ్మవచ్చును. స్వరాజ్య పక్షమువారికోర్కె పూర్తిగ నెఱవేరినను, వారిపని సులభముగ తీరునని భావింపగూడదు. స్వరాజ్యపక్షము నిర్వహింపవలసిన భారము నేడు ద్విగుణీకృత మయినది. ఇంతవరకు వారి యిష్టము వచ్చినటుల ప్రవర్తించుటకు స్వరాజ్య పక్షమునకు వీలుగలిగెను. ఇకమీద కాంగ్రెసు సభవారి యాజమాన్యమునకు వీరు లోబడి పని జేయవలయును. మితవాదులవలె ప్రవర్తించుట కికమీద వీలుండదు. ఇచ్చవచ్చినరీతిని సహకారము నలుపవలనుపడదు. స్వరాజ్యపక్షసభ్యుల చర్యలు వ్యక్తముగ నున్నయెడల, కాంగ్రెసు నిరోధింపగలదు. ఇంతవరకు కాన్పురు కార్యక్రమము విఫలమయి

నను, కాంగ్రెసు కట్టిబాధ్యత లేకుండేడిది. ఇకముందెట్టి వివరీతలము గలిగినను, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు ప్రబలనష్టము వాటిల్లును. అందుచే స్వరాజ్యపక్షమువా రెక్కుడు జాగరూకతతో మెలగవలయును. దేశపు భావిపరిణామ మంతయు, ఈ పక్షమువారి హస్తగతమై యున్నది. దేశమును ఒడ్డునకు జేర్చుటకు వీరే బాధ్యు లగుదురు. రాజకీయకార్యక్రమ మంతయు వీరు నడిపిన విధమున జరుగవలయును. స్వరాజ్యపక్షము నుద్ధవింపజేసి, ఆ ప్రతిమానమగు కీర్తిని సంపాదించి, గాంధీమహాత్మునికి కుడిభుజమై పనిజేయుచుండిన దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు నేడు స్వర్గనివాసులై యున్నారు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు కడుసమర్థు లయినను నయో వృద్ధులై వ్యాధిపీడితులై యున్నారు. ఇట్టి సీతిలో స్వరాజ్యపక్షముపై బడిన మహాత్తరమగు భారమును నిర్వహించుటకు, తత్పక్షసభ్యులకు షరమే శ్యరుడు తోడ్పడు గాక యని వేడుచున్నారము.

దేశ మిప్పుడు కడుసందిగ్ధస్థితియందున్నది. అంతఃకలహములకును, వాదప్రతివాదములకును, సిద్ధాంతరాధ్ధాంతములకును, ఏమాత్రము అవకాశము లేదు. సత్వర స్వరాజ్యస్థితికై ఎల్లరును చేతుల గలిపి కృషిసలుపుట ముఖ్యము. శాసన సభ్యుల కోర్కెలన్నియు తృణీకరింపబడినవి. ప్రజల హక్కులను కాపాడుటకు వారు చేసిన ప్రయత్నము లన్నియు భగ్నములయినవి. నిర్బంధ శాసనములను రద్దుజేయవలయుననియు, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయు ననియు, గోరిన కోర్కె విఫల మయ్యెను. స్వరాజ్యస్వతంత్రపక్షములు కలసి చేసిన స్వపరిపాలనతీర్మానము తృణీకరింపబడెను. ఇట్టి సందర్భములలో ప్రజాశక్తి పెంపొందిన గాని, శాసనసభలలో నేమి వెలువల నేమి చేసెడికృషి ఫలింపదను విశ్వాసము గాఢముగ నాటుకొనినది. హిందూమహమ్మదీయకలహముల గాంచిన మిక్కిలి నిరుత్సాహము జనించును. నిర్మాణకార్యక్రమముభివృద్ధి గాకుండుట జూచిన, విచారమగును. నూలుచందాను దీసివేయవలసి వచ్చుట విషాదము బుట్టింపక మానదు. కద్దరే స్వరాజ్యము నిచ్చునను కేక దేశమం దంతటను ప్రతిధ్వనించిననాటికిని నేటికిని గల భేదము జూచిన, నిర్విణ్ణహృదయులు గాఢుండుటకు సాధ్యపడదు. కద్దరును కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లపుడును విధిగ ధరింపవలయు నను సవరణ సయితము ఓడిపోవుట, ప్రస్తుత దుస్థితికి నిదర్శనము. కాని, ధీరులగువారు జరిగినదానికి విచారించరు. భావ్యభివృద్ధి నాశించి, ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కృషి సలిపెదరు. పాట్నా తీర్మాన మిచ్చిన యవకాశమును ఎల్లరును పూర్తిగ నుపయోగించుట ధర్మము. ప్రజాశక్తిని పెంపొందించెడి భాగము, నూలునడుకు సంఘపు నిర్మాణమునందు గలదు. గాంధీమహాత్ము డీవిషయమై పట్టుదల జూపు చున్నాడు. కాంగ్రెసు సభ్యు లికముందు సంవత్సరమునకు నాల్గొకల చందానుగాని, రెండువేల గజముల నూలునుగాని చెల్లింపవచ్చును. మహాత్మునిపై గల గౌరవముచే నయినను, నూలు చందాను చెల్లించుటకే, సభ్యులెల్లరు బూనుకొనుట ధర్మ మని సూచించెదము. రెండువేల గజముల నూలును వడుకుట కొకనెల దినముల కన్న నెక్కుడు కాల మక్కర లేదు. ఈ మాత్రము కృషి సలుపుట కయినను పాల్పడి,

శారదానికేతనము, గుంటూరు

దనరాపండుగలలో కానుకల నర్పించి
ఆంధ్రుల ప్రతిష్ఠాపనకు సహాయము జేయవ్రాధితులు

సభ్యులు రాటమును పూజించుట ముఖ్యము. లేని యెడల కద్దరునట్ల సభిమానము బొత్తిగ తగ్గిపోవును. విద్యాధికులు రాటమును ద్రిష్టుటకు వెనుదీయుచో, జనసామాన్యమును ఆ మార్గము నేద్రొక్కుట సహజము. ఇటులనే విద్యాధికు లెల్ల సమయములందును కద్దరును విధిగ ధరింపనిచో, జనసామాన్యమును కద్దరును ధరించుట మోటసి భావించెదరు. అందుచే వైకల్పిక సూత్రములను సాధ్య మగునంతవరకు విధిగ భావించి, నూలు వడుకుటకును, కద్దరు నెల్లపుడు ధరించి ప్రోత్సాహపరచుటకును సభ్యులెల్లరును ఉత్సాహముతో పాటుబడ గోరెదము.

ఆంధ్రులు, నూలువడుకు సంఘము సభ్యులై, కద్దరు నిర్మాణమునట్ల తమ సహజాభిమానము గనుపరుప వ్రాధితులు. ఇకమిద ఖద్దరు బోర్డు ద్రవ్యమును, ఖద్దరు నిమిత్తము ప్రత్యేకింపబడిన ధనమును, నూలు వడుకువారి సంఘమునకు జెందును. గాంధీమహాత్ము డీసంఘపు యభివృద్ధి నిమిత్తమై తమ శక్తినంతను ధార బోసెదరు. అందుచే ధనమునకు కొరత యుండునని దోచదు. కాని ఎల్లరును చేయుత నొనగినగాని మహాత్ము డొక్కడును యిక్కార్యమును నిర్వహింపజాలడు. నూలు వడుకుసంఘపు చిత్తు విధానము, కాంగ్రెసు సంఘసభవారిచే నంగీకరింపబడినది. ఖద్దరు నిర్మాణమునకు ప్రత్యేకముగ కృషి జరుగుటయు మేలే. కేవల రాజకీయాందోళనమున మునిగి యుండువారు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు విలువడదని, పూర్వానుభవము దెలుపుచున్నది. అందుచే కాంగ్రెసునందే ప్రత్యేకశాఖ యొకటి తదేకదీక్షితో కద్దరు నిర్మాణమును చేపట్టుట యుక్తముగ నున్నది. స్వరాజ్య విధానము గూర్చి యీసంఘమువారు తంతాలు పడనందుకు విచారింప బనిలేదు. ప్రజాశక్తి వృద్ధియై, ప్రజాప్రతినిధులు నిర్మించెడి విధానమును తా మంగీకరించెదమని ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేసినపుడు, అసతికాలములో నిట్టి విధానమును నిర్మింపవచ్చును. పాట్నా సభ, కాంగ్రెసునందే దైకమత్యమును చేకూర్చినది. కొన్నిలు కార్యక్రమముతో బాటు నిర్మాణకార్యక్రమ మభివృద్ధి జెందుట కవకాశ మిచ్చినది. మహాత్ముడు కాంగ్రెసులో నిలిచి పనిజేయుటకు అవకాశ మొసగినది. ఈ యవకాశమును వృథాబోసియక, పక్షభేదములను బైకిరాసియక, కాంగ్రెసు సభ్యులెల్లరును సోదరులవలె మెలగుచు, దేశ సాభాగ్యమునే మది నెంచి పనిజేయుచో, స్వరాజ్యస్థితి తప్పక గలుగుననుట కేమాత్రము సందియములేదు. పాట్నా తీర్మానము, కాంగ్రెసు విరోధులకు సంతాపము గలిగించుట నిశ్చయము. నిన్నటిదినము పాట్నాలో గుదిరిన యైకమత్యము దినదినప్రవర్ధమానమై సత్వర విజయమునకు మార్గము జూపుగాక !

నెహ్రూ, పట్టాభిసీతారామయ్యగార్లు

తమపై నుంచిన విశ్వాసమును స్వరాజ్య పక్షమువారు దుర్వినియోగము జేసిరని, పాట్నా సభలో పట్టాభి సీతారామయ్యగారు పలికిరనియు, అందుమీద సండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు రాగ్రహపూరితులై సీతారామయ్యగారనిన తామెంత మాత్రము లక్ష్యము జేయమని నిందించినయు, అసోసియేటుకు ప్రెస్సు వార్త దెలుపుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షముపై మోపబడిననింద నిరాధారమగుచో, ఆరీతిగ ప్రత్యుత్తర మీయవచ్చును. అంతియ గాని వ్యక్తినిదూషించుట నెహ్రూగారి కయినను తగియుండలేదు. సీతారామయ్యగారు నెహ్రూగారి యంతటి ప్రసిద్ధనాయకులు గాక బోయినను, త్రోసివేయ దగినవారు గారు. కాంగ్రెసు కూటములందు, సీతారామయ్యగారు చాలకాలము నుండి యు చాకచక్యముతో పాల్గొనుచుండిరి. చిరకాలము నుండియు వారు దేశసేవయందు నిమగ్నులై శ్రద్ధతో బనిచేయుచుండిరి. గాంధీ మహాత్ముడు నెహ్రూగారికి తగినసలహా నిచ్చి, అవసర వివాదమును మాన్పి వైచెను. తమపై మోపెడినిందలను నాయకుడు సహింపవలయుననియు, నెహ్రూగారు దేశముకొరకు సన్యాసియైనను కేవలదారిద్ర్యస్వీకరణమే నాయకస్థానమున కర్హతనొనగదనియు, మహాత్ముడు దెలుపగ, నెహ్రూగారు తమ వాక్యములకు విచారము దెలిపిరట. సీతారామయ్యగారును విచారమును సూచించిరట. నాయకులకును అనుచరులకునుగూడ, మహాత్ముని నడవడియే ఆదర్శప్రాయముగ నున్నది. ఎట్టి నిందలను మోసినను, తమ కార్యక్రమ మెంత పాడగుచున్నను, ఎట్టి సంకటములు గలిగినను, మహాత్ముడు తోణికి ఎరుగడు. బెల్గాం కాంగ్రెసు సభ జరిగినపుడు మహాత్ము డభ్యుత్పీతము నలంకరించి, చూపిన అద్భుత సహనశక్తి ఎల్లరకు మార్గము జూపుగాక !

సం॥ రా॥ లో సహకారోద్యమము

లక్నో, సెప్టెంబరు 22:— సంయుక్త రాష్ట్రముల సహకారోద్యమమును గూర్చి విచారించుట కు గ వ ర్ష రు మంత్రులతోగూడ నాలోచించి యొక కమిటీ నేర్పాటుజేసెను. వారీదిగువవిషయముల నాలోచించురు:— (1) వేరువేరు ప్రదేశములందున్న సహకారసంఘములు ప్రజామోచమును సమ్మకమును ఏలపొందలేదో విచారించి రిపోర్టుచేయుట (2) ఉద్యమ మముయొక్క అన్ని శాఖలలోను ఏర్పాటు సూపర్విజర్ కంట్రోలుఆడిటు ఆర్థికములు మొదలగువిషయములసభివృద్ధిచేయుటకై సూచన గావించుట.

ఈకమిటీకి అధ్యక్షుడు ఆర్. ఓల్డెన్ సి. యస్. ఐ. ఓ. బి. ఇ. బి. సి. యస్. మిరటు డివిజను కమిషనరు. కార్యదర్శి సం॥ రా॥ లో సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రారు గా॥ పి. యాంజేవరీ మిశ్రాగారు. ఈకమిటీలో 8 మంది సభ్యులుకలరు. వారిలో నలుగురు శాసనసభలో సభ్యులు. (అ. ప్రె

మైసూరురాష్ట్ర 12-వ సహకార సంఘ ప్రతినిధిమహాసభ

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

మైసూరు, 22-9-25.-వసరాయత్నములు ప్రారంభింపబడి నేటికి 4 దినములైనది. కడచిన నాల్గు దినములనుండియు ప్రతినిధ్యము సాయంకాలమునందు యథాశీతిగ జరగజరుచున్నది. ఉదయాస్తమయములందు సంస్థానపు గౌరవముల యొక్క ఉత్సవమును జరుగుచున్నది. మైసూరు సభ్యులు నిన్ను నేడు స్వల్పసంఖ్యకుల వచ్చినారు. 25-వ తేదిలోగ సభ్యులెల్లరు విచ్చేయుదురని లెంపబడుచున్నది.

25 తేదినుండి మాత్రమే పత్రికావిలేఖరులకు సౌకర్యములొసంగబడును.

మైసూరురాష్ట్ర ద్వంద్వసహకారసంఘ మహాసభ

నేటి ఉదయము 9 గంటలకు మైసూరు రాష్ట్ర సహకారసంఘ ప్రతినిధి మహాసభయొక్క పండ్లదండన సమావేశము రాజధర్మ ప్రవీణ డి. బి. కె. యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రింద మైసూరు టౌనుహాలునందు జరుపబడెను. మైసూరు సంస్థానపు దివానుగారు రాజాలని కారణముచే కె. చండిగారు సమావేశమును ప్రారంభించిరి. మైసూరు రాష్ట్ర మంత్రి నానా ప్రాంతముల నుండియు సుమారు 800 మంది ప్రతినిధులు సభ కరుదెంచిరి. మైసూరు సహకార సంఘోద్యమ సంస్థానము ప్రధానపురుషులగు డి. బి. యస్. క్యామరావు గారు మైసూరు కాసనసభాప్రధానసభ్యులగు కె. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు రాజశ్రీ వికాశదత్త. సుబ్బారావు, యస్. వెంకటకృష్ణయ్యగారును మరికొందరు ప్రముఖులు సభ కరుదెంచిన సుప్రసిద్ధులందు గలరు.

అధ్యక్షులు

డి.బి. చంద్రశేఖరయ్యగారు తమ అధ్యక్షకోపన్యాస ముం దీ క్రింది విషయములపై మాట్లాడిరి.

మైసూరురాష్ట్రమునందలి జనసంఖ్యలో 100 కి 80 మంది వ్యవసాయమే జీవనాధారముగ గలిగియున్నారు. పరుకాలాను గుణముగ మార్పులకు లోను గాక, విద్యావిహీనులై నవీనపద్ధతుల నవలంబింప లేకున్నారు. మరియు వడ్డీ వ్యాపారుల వలలో చిక్కుకొని పలు కష్టనష్టములకు లోబడియున్నారు. పీని నెల్ల ను నివారించుటకు పరపతి ముఖ్యము. సహకార సంఘోద్యమా నంతరమే అట్టి పెట్టుబడివసతులు ఏర్పడినవి.

మైసూరు ప్రభుత్వమువారు 1890 సం. నందు "తకా కి" ఋణములపద్ధతిని ప్రవేశపెట్టిరి. కాని అయ్యది పలు కారణములచే ప్రజామోచమును బడచుజాలక రాష్ట్రమునందు విస్తరింపజాలక పోయెను. 1894 సం. నందు సర్. కె. కే. సా ద్రితయ్యగారు వ్యవసాయపు బ్యాంకుల విధానమును ప్రవేశ పెట్టిరి. కాని అదియును అనేక కారణాంతరములచేత ఆచరణ యోగ్యము గాజాలక, సహకార సంఘోద్యమాభివృద్ధికి లోడ్వ దజాలక పోయెను. ఈపద్ధతులన్నియు ప్రజలకు తాత్కాలిక సౌకర్యముల నొసంగజాలియుండనే గాని శాశ్వతకష్టనివారణ మునకు సాయపడలేదు. ప్రజల స్వశక్తిని, ఆస్యోన్యసహకార మును, ఆర్థిక అభివృద్ధిని పెంచుకొన లేకపోయెను.

ఉద్యమాభివృద్ధి

సహకార పరపతిసంఘములకు సంబంధించిన 1904 సం. లు చట్టమునందు ట్రిటిపు ఇండియాలో నశలంపబడిన పైస మస్యా పరిష్కారవిధానములు గలవు. మరుసటి వత్సరము అదే పద్ధతులపై మైసూరుప్రభుత్వమును పనిజేయ నిశ్చయించెను. నాటినుండి కడచిన 20 సం.లును ఉద్యమము ఎన్నడైన య భివృద్ధిని గాంచెను. 1905 సం. నందు 5 సంఘములు మాత్రమే యుండెను. క్రొత్తలెక్కల ననుసరించి 1,487 సంఘములును, 92,000 మంది సభ్యులును, 87 లక్షల రూప్యముల పెట్టుబడి యును, 11½ లక్షలు రిజర్వునిధియును ప్రస్తుతముగలిగియు న్నాము. పనిజేయు సంఘములందు 1,130 సంఘములు వ్యవ సాయ పరపతిసంఘములు గలవు.

1920 సం. నందు మైసూరు ప్రభుత్వమువారిచే సహకారసంఘములవివరణకొరకై ఒకసంఘము నియమింపబడెను. ఈసంఘములలో చాలభాగము సరియగు వ్యవహారాలనేని కారణమును, ధనము తగినంత లేకపోవుటచేతను కొన్నిటియందు కొలదిమంది అధికారమును తమ హక్కులముగావియుకొనుటయు ఇతరులు శ్రద్ధ జూపకుండుటచేతను మిగుల అసంతృప్తికరముగ

నుండెను. కాని ఇటీవల తిరిగి పరిస్థితులలో అభివృద్ధిమాచింప బడుచున్నది.

అధికారతీర్థుల తోడ్పాటు

దీనికంతయు కారణము అధికారతీర్థసంఘముల తోడ్పాటు లేకపోవుటయే. భారతదేశముం దలి పలుతావుల అనధికారవ్యములు సహకారోద్యమమునకు జేయుసాయ వనర్పము. మైసూరునందు దులులేదు. కాన విద్యాభివృద్ధియు తమ బాధ్యతలను విధులను గుర్తించి సహకార సంఘోద్యమమునకు తోడ్పడి తమ త్యాగశీలతను ఉదారభావములను ప్రకటింపవలసిన తీరుగా మానన్న మైసరి.

విరామమును ప్రజాసేవ జేయుటకు ఉత్సుకతయు, సామర్థ్యమును గలవారై ఇట్టి గౌరవోచితకార్యముల నెఱవేర్చగలరు. మైసూరునందు శక్తిసామర్థ్యములు గలవారుందురగాని విరామముగలిగి యుండజాలరు. అందుచే వేరనముల నొసంగి అధికారతీర్థసంఘము నొకదానిని ప్రత్యేకముగ సహకారోద్యమాభివృద్ధికి నియమించు టావశ్యకమని తోచుచున్నది. ఇంతవరకీ యభిప్రాయము ప్రభుత్వమువారిచే ఆమోదింపబడలేదు.

ఒక్కొక్క గ్రామమున కొక సహకారసంఘము ఏర్పరుపబడవలెను. 16000 గ్రామములందు నివసించు ప్రజలకు 1,180 సంఘములు చేయవలసినవలెను. జనసంఖ్యలో నూటి కి 5 వంతు మాత్రమే సహకారసంఘము వలన లాభమును బడయుచున్నారు. అందుచే నీసంఘములసంఖ్యను వృద్ధిజేయు టత్వంతావశ్యకము. సహకారోద్యమ సభ్యత్వమునం దెట్టిజాతి కుల మతభేదములుండరాదు. మైసూరురాష్ట్రమునందు అట్టివిభేదములు గానరావు. కార్యనిర్వాహకవర్గము చిరకాలము ఒక్కటి ఉండరాదు. నూతన కార్యనిర్వాహకులకు అనకాశ మొసంగవలెను. తేనివోలోపములనుగ్రహించి సవరింపుట జరుగవలెను. అధికారమునకు పెట్టుబడుల నొసంగుటకై భూమినితనా బ్యాంకులను స్థాపించువిషయము పలుసంవత్సరములనుండి ఆలోచనయందు గలదు. మైసూరునందేగాక భారతజర్మనందులి తదితరప్రాంతములందును ఈ విషయము పరిపాలకుల దృష్టి నొక్కించినది. కాని ఇట్టిసంస్థలు స్థాపించుటలో లెక్కకు మిక్కిలైనాను చిక్కులుండుటచే ప్రభుత్వమువారు దానిని స్థాపింపలేదు. మదరాసు రాష్ట్ర వివిషయముందు మార్గదర్శియైయున్నది. మైసూరు రాష్ట్రము వెనుకబడకుండునని విశ్వసించెదను. జర్మనీదేశమందు రెండు శతాబ్దములనుంచి ఇట్టిసంస్థలు జయప్రదముగ పనిని నిర్వహించుచున్నవి. అట్టివో ఇచట జరుగకుండుట కెట్టికారణము లేదు. ఋణముల నొసంగుటలో ఋణము దీసికొను వానియొక్క ఆవశ్యకతను బట్టి యొసంగవలె ను గాని ప్రస్తుతమువర విచ్చలవిడి యొసంగి తిరిగి వసూలుచేయుటకు చిక్కుపడరాదు.

ప్రస్తుతము మైసూరు రాష్ట్రమునందు 285 వ్యవసాయమునకు సంబంధములేని పరపతిసంఘములు గలవు. ప్రతి వత్సరము సగటున రు 40,27,000 లు ఋణ మొసంగబడుచున్నది. రు 35,00,000 లు వసూలుచున్నది. పీనియందలి సభ్యులలో రైతులు, ఉద్యోగులు, వ్యవసాయదారులు, దినబత్తెముల గడించు వారు మున్నగువారెల్లరు గలరు. స్త్రీలును ఉచితముగ సభ్యత్వ మొసంగబడుదురు. ఆర్థికముగ నీసంఘములు మంచిబలమును గలిగియున్నవి. రిజర్వుధనములో ఆగతుక పరిస్థితులకొరకై కొంత ధనమును ప్రత్యేకించి మిగత ధనమంతయు ఋణముల నొసంగుటయందు వినియోగింపబడిన ఎక్కుడు లాభము చేహారగలదు. ఒక్కొక్క సంఘమునకు 800 మంది సభ్యులమాత్రమే యాంశుకముల ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపబడినది.

పెట్టుబడి ధనమొసంగని సహకార సంఘములు మైసూరు రాష్ట్రముందు సంత్కృష్టి కరముగ లేవు. రాష్ట్రమునందు దింతవరకు 80 స్టోరులు గలవు. వీనికన్నటికిని ఒకచోట కేంద్ర సంస్థ యుండు టావశ్యకము.

పారిశ్రామిక సహకారము

మనపరిశ్రమ లందుచే మగములపై నేతయు, పట్టుపరిశ్రమయును ప్రధానములు. విదేశీయుల పోటీవలన ప్రస్తుతము నేత పరిశ్రమ వృద్ధిగాంచుటలేదు. నేతనేయదా లెల్లరు సహకార సంఘములందు జేరవో ఎక్కుడు ప్రబోధము గలిగి పరిశ్రమ యభివృద్ధి నొందగలను.

పిదప పట్టుపరిశ్రమ, ధాన్యపు బ్యాంకులు, గృహ నిర్మాణ సంఘములను గురించి మాట్లాడుచు వానియభివృద్ధికి ఆర్థిక కృషి జరుపబడవలెనని పక్కరి. సహకార సంఘములకు ప్రభుత్వమువారి నొసంగిన ధనసహాయము 100 కి 0.8 వ వంతు. ఇయ్యది బహుస్వల్పము. కాన ప్రభుత్వమువారి కనధికముగ సాయము చేయవలెను. సహకార సంఘములందు తగా

బర్రా కాసనసభ

కార్యదర్శికి జేయిరూపాయలు

వేతనమొసంగవలెనను తీర్మాన మంగీకరింపబడెను. రంగూను, సెప్టెంబరు 22:-నేడు బర్రా కాసనసభలో ప్రశ్నితరము లైనపిమ్మట అధికారవ్యవహారములలో మొదట నీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడి ఆమోదింపబడెను. జాతీయపక్ష వాదియు, ఇండియా దొరతనమువారి అడ్డు రోడ్డి (4) నెక్కును క్రింద 1925 ఏప్రిల్ 1 తేది నుండి ప్రజాశోగ్య విద్యాంగమంత్రిగా నియమింపబడినవాడును కాన్సిలు కార్యదర్శి యు నైన కె. సి. ఖూగారికి ఉద్యోగ మైనప్పటినుండి నెలకు రు 1000 చొప్పున వేతన విప్పింపవలసినదని విద్యాంగమంత్రి ప్రతిపాదించెను.

కాన్సిలు సభ్యులలో నుండియే కార్యదర్శిని నియమించుట బాగుండ లేదనియు కార్యదర్శిగా నుండువాడు ఏపక్షమునకును చెందియుండ కూడదనియును డెగ్లెవ్ విల్లిగారు చెప్పిరి.

తనకాఖకు సంబంధించిన విషయములలో మంత్రుల తోపాటును తక్కిన విషయములలో తన యచ్చవచ్చినట్లును కాన్సిలు కార్యదర్శి ఓటు చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమని విద్యాంగమంత్రి బదులు చెప్పెను. తీర్మాన మప్పుడు అంగీకరింపబడెను.

రంగూను అద్దెచట్టము

అనధికార వ్యవహారములలో రంగూను అద్దె చట్టముపై సెలెక్టు కమిటీని వేదికము ను నివేదించి ఆచట్టము నంగీకరింపవలసినదని కాంపక్నాక్కుగారు ప్రతిపాదించిరి. మొట్టమొదట రిసల్యూషన్ ముల నరకును అద్దెచట్టము నిలుచునట్లుగా ఉద్దేశింపబడినదియు కాని ఎంతకాల ముండవలెనను ప్రశ్న వచ్చే కాన్సిలుకు విడిచి నెట్టి ప్రస్తుతము 1925 డిసెంబరు 31 వరకును ఉండునట్లుగా చేయబడినదనియు కాంపక్నాక్కుగారు చెప్పిరి.

నవరణ

వరక వ్యాపారముల కొరకై విడిచిపెట్టబడిన ఆవరణ మున కీ చట్టము వర్తింపకుండ జేయవలెనని గడ్డలేపుగా రొకసవరణను తెచ్చిరి. ఈసవరణ విషయమై ప్రభుత్వమువారి చెఖిరిని ఆర్థికసభ్యుడు తెలియజేసెను. శాశ్వతముగానుండవలెనను ఉద్దేశ్యముతోగాక ఒక్కసారి రేదో నిబంధనను పెట్టినప్పుడు దానిని క్రమముగా తీసివేయవలెననిగాని ఒక్కసారిగా తీసివేయకూడదని ఆయన చెప్పెను. మరియుది చివ్చుచిన్న వర్తకులకు నష్టము కలుగజేయుననెను. అట్టి మినహాయింపును చేయుటకు తగిన సమయము వచ్చినట్లుగా ప్రభుత్వము వారు తలంచుట లేదనియు కాని బిల్లులో చెప్పబడిన ప్రకార మొక దరఖాస్తు పెట్టుకొనినచో విచారించుటకు సంసిద్ధముగానూర్చుననియు ననెను.

సవరణ ఓడిపోయెను. సెలెక్టు కమిటీవారు సవరించునట్లుగా ఆచట్ట మంగీకరింపబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడెను. రేపును అనధికార తీర్మానములే విచారించబడును. (ఆ. ప్ర.)

దాలు పెద్దయ్యిరియున్నవి. వానినెల్లను శిబిరీకోర్టులందు విచారించబడునటుల చట్టము గావించినచో సహకారసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గములందు తగు జాగరూకతయు, అవసర కార్యభారము తగ్గుటయు గలుగగలదు. మనరాష్ట్రమునందును సహకార సంఘోద్యమ బోధ సంస్థ గత వత్సరమే స్థాపింపబడినది. సహకారోద్యమ ప్రచారకుల కందు అర్హ శిక్షణ యొసంగబడిన మంచి యభివృద్ధి కలుగగలదు. మిరివట గావించు తీర్మానములను కార్యచరణయందు పెట్టుట కొక ప్రత్యేక సంఘముండు టావశ్యకము.

అధ్యక్షులు తమ యుపన్యాసమును ముగించుచు సహకారోద్యమము ఆత్మగౌరవమును ఆస్యోన్య సహకారమును, వికృతభావమును, స్వతంత్రత కని వృద్ధిజేయుననియు, స్వాధీనపరత్వము సంకుచిరదృష్టిని బోగొట్టి ఉన్నతభావములను ప్రజాసేవాభిలాషను బురిగొల్పునని పలుకుచు వహారాజుగారును, యవరాజుగారును సహకారోద్యమమునకు జేయుచున్న సాయమునకు కృతజ్ఞతనుజెప్పిరి.

అధ్యక్షులకు, ఉపన్యాసకులకు, మహారాజుగారికి వందనములతో పార్షద్వములు చలగ సభ ముగింపబడినది. విషయనిర్ధారణ సభ మధ్యాహ్నము జరుగును.

మ సోలు త గ వ

క్రైస్తవులను ప్రవాసమున కంపుట

జాతీయమితి విచారించవలెనని బ్రిటను కోర్టు
జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—సాగ్యమైనంత త్వరలో సమాజ
కమై బ్రుసెల్స్ ను సోలు పంక్తికి చుట్టుప్రక్కల నున్న జిల్లా
లలో క్రైస్తవులను ప్రవాసమున కంపు విషయమై ఆలోచించ
వలెనని బ్రిటను జాతీయమితిని గోరుచున్నది.

తురుష్కులు క్రైస్తవులను తరిమికేయుట లేదని నిరాక
రించుటచే ఇరాకు హైకమివనరు చెప్పిన సంగతులు నిరాధార
ములో ఆధారములేక తక్షణము జాతీయమితివారు విచారించ
వలెనని బ్రిటిషు రాయబారులు (ప్రతినిధులు) గోరుచున్నారు.
బ్రుసెల్స్ పంక్తిదగ్గరకు తక్షణము జాతీయమితివారు మనిషిని
కబురంపి సంగతు లన్నిటిని కనుగొని జాతీయమితికి తక్షణము
దెలుపునటుల ఏర్పాటు జేయవలెననిరి. ఇకముం దిట్టిచర్యలు
లేటప్పించిన బ్రిటిషు, ఇరాకు ప్రభుత్వమువారు రిరువురను బ్రుసె
ల్స్ పంక్తిలో ఇట్టి ప్రతినిధికి సహాయము చేసెదరు.

తురుష్కులు క్రైస్తవులను ఆ ప్రాంతములందునుండి తరి
మికేయుట లాసేను ఒడంబడికకు విరుద్ధమనియు ఈ రాష్ట్రము
లందు కొన్ని మార్పులు గలుగుననియు దానిమీద అంతయు
ఆధారపడియుండుననియు దెలుపుచున్న దా లేఖ.

ఇరాకుకు బ్రిటిషు సేనల సంపుచున్నారను వార్తలను
నిజము గాదనుచున్నారు. సేనలను బంపిరను వార్తలను ఖాయ
వరచు సమాచారము దెలియుటలేదు.

తర్కొ ఇరాకు సరిహద్దులో తురుష్కులు క్రైస్తవులను
తరిమికేయు చున్నారను సంగతులను విచారించుటకు జాతీయమితి
కమిషనరుగ డాక్టరు న్యాన్సునుగారిని నియమించెద రనుకొను
చున్నారు.

మ సోలు త గ వ

ప్రెంచి పత్రికల వ్యాఖ్యలు

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—మసోలుసమస్యనుగూర్చి ఆదై
ర్యముతో వ్యవహరించినందులకు ప్రెంచి పత్రికలు నిష్పాప
ట్యముగ వ్యాఖ్య యొనర్చుచున్నవి. జాతీయమితి సభివారు పిటికి
తనమును జూపి రనుచున్నవి. దీనివలన అసహ్యకరముగ పరిగ్రీతు
లేర్పడినవట. ఈసమస్యను పేగు న్యాయస్థానమునకు దెలుప
నుండుటచే కొంత ఊపిరి ఆడవచ్చును. ఈలోపుగ ప్రత్యక్షము
గ లండను అంగారా ఒడంబడికకు జేసికొనుటకు వ్యవధి ఏర్ప
డును. దాని దీనివలన వ్యవహారమేదియు లేలేదు. ఏదో మొగము
తప్పించుకొనుటకు బన్నినయెత్తులుగాని వేరొండుగావు. ఏతీర్మా
నమును జేసెదమని ఇప్పుడు జాతీయమితివారు ఆలోచించుచు
కూర్చుండుట చాల ఆశ్చర్యము. ఈసంగతిని ఇంతకుముందే నిర్ణ
యించవలసి యుండెడిదని లీటెంపు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.
పేగు కోర్టువారు తమతీర్పు జెప్పుటలోపుగానే చిక్కులు
ఏర్పడు ననుచున్నారు. దీనివలన యుద్ధభయము తొలగునని నిశ్చ
యముగ జెప్పుటకు వీలులేదు.

బ్రిటిషు పత్రికా వ్యాఖ్యలు బ్రిటిషువారి ముఖ్యశయ
ములకు చాల ప్రమాదకరముగ పరిగ్రీతులు మసోలుతీర్పువలన
పరిణమించవచ్చును. మసోలులో తురుష్కుల దౌర్జన్యమును
జూచుచు సావకాశముగ జాతీయమితి ప్రవర్తించిన బద్ధాదులో
మన పరపతి పూర్తిగ నేలపాలగును. ప్రతిష్ఠాంతయు నీటమును
గునని టైమ్స్ పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఇరాకులో మనస్త
కము నాశనముగలదే గాక దక్షిణముననున్న పెరిషియా చము
రు గనులకు గూడ ముప్పుగనుండును. ఈగనులమీదనే నాకాద
ళము విస్తారముగ ఆధారపడియున్నది. ఏప్రభుత్వమువారుగూ
డ ఇంత ముఖ్యప్రదేశమును అల్లకల్లోలముపాలుజేసి మిన్న
కుండ రనుచున్నది. ఇరాకుకల్లోలమువలన ప్రమాదము రావ
చ్చును. తన యధికారమును తానే సంజీవించిన జాతీయమితి
వారు ఏమియు పనిచేయజాలరు. అసలు విషమసంఘటన,
భేదించవలసివచ్చినపుడు అనుమానించిన జాతీయమితి ఏమియు
చేయజాలదనుచున్నది.

బ్రిటిషు సైనిక ప్రదర్శనములు

సాగుచున్నవి గాని మధ్య గొప్పవర్షము కురియుచున్నది.
నూతనపద్ధతులను నైమానికమార్గములందును, ట్రాన్సుపోర్టునం
దును జూపుచున్నారు.

పోలండు వైమానికుడు

వార్సా, సెప్టెంబరు 23:—పోలండువైమానికుడు
రాజస్థీ యనునాతడు వార్సాకువచ్చెను. ప్యారిస్, బాసా,
బ్లాంకా ట్యూనిస్, ఏథెన్స్, కాన్స్టాంటిన్ పొలుగుండ
వచ్చెను. ఆగకుండ 7 గంటలు పయనము సాగించెను.

జర్మను వైమానిక పయనము

1926 లో జపానుకుబోవుటకు ఏర్పాటులు

జర్మనీ జపానుకు వైమానికపయనమును 1926 లో
జర్మను ఏర్పాటుజేసెదరని దెలియుచున్నది. ఇర్క్లటస్కు,
టింగు, వ్లాదివాస్టకుద్వారా జరుగుననుచున్నారు.

స్వె యి ను క్రి

29 కొడుకులను గనుట

68-వ ఏట 29వ పుత్రుని బడయుట

లండన్, సెప్టెంబరు 19:—మ్యూడ్రీడ్ తండ్రివార్తలు
ఒక స్వెయిను క్రికి 68 వ ఏట మొన్న నే 29 వ కొడుకు బుట్టె
నని దెలుపుచున్నది. ఆమె కూతురులనే గనలేదట. ఈసంగతిని
లండను వార్తాపత్రికలు విడ్డూర్యముగ ప్రకటించుచున్నవి
ప్రత్యేకముగ.

పనిలేక పోవుట

ఫలితము, ఆత్మహత్య

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—క ప్రస్తుత సైనికుల జాగ్రత్త
ప్రస్తుత అనునాతడు ఇండియాలో 1915 నుండి 1923 వరకు ఇం
డియా సైన్యములో నుండెనట. ఒకవారముక్రిందటనే పెండ్లిజేసి
కొనెనట. ఒక వాదాతడు వంటఇంటిలో నేలబడియుండెననియు
వంట ఇల్లంతయు విషవాయువుతో మట్టుకొనెననియు ఆతని
భార్య దెలుపుచున్నది. బోయరుయుద్ధములో హతమైన సేనాని
కొడుకులు ఈకోయిష్టనుగారు. వయసేమో 84 సంవత్సరములు.
కొన్ని సంవత్సరముల క్రిందట దక్షిణ ఆఫ్రికా ఆస్తిసంతను
విక్రయించివేసెను. రెండుసంవత్సరముల నుండి ఎంత తక్కువ
పనిగూడ కదామీదవారు చేయుగల పనిగూడ దొరకక పోవుటచే
నిరుత్సాహుడాయెనట. ఎంతో నిరంతరము ఉద్యోగము సంపా
దించుటకు ప్రయత్నించెను గాని దొరకలేదు. తన పటకాలో
ఎల్లపుడు ఉండుకొను ఇండియను బాకుతో రొమ్ముమీద పొడు
చుకొనెను. విషవాయువును పీల్చుటచే బాధపడుచుండెను. చాల
అపాయకరముగ స్థితియందున్నవాడు.

నాకానమ్మ పరిస్థితులు

సమ్మెదారుల బిగి చెడుట

కేపుటపుకొ, సెప్టెంబరు 22:—అరుంధలు క్యాసిలు
నాక పయనము సమ్మెదారులను కలవరపరచెను. ఇది వ ర
కంతయు దక్షిణ ఆఫ్రికా సిబ్బంది దొరకదని పీ రనుమండెడి
వారు. వందలకొలది తగిన సిబ్బంది పనిచేసెద మనుచున్నారు.
ఇతర నాకాసిబ్బంది సమ్మె పరిస్థితులనుగూర్చి ఆలోచించు
చున్నారు. దీనికి కారణము అరుంధలు క్యాసిలునాకపయ
నమే. దీనివలన దర్జునులో నిలిచిపోయిన నాకలసంఖ్య తగ్గి
నది. 25 దింటికి 18 నిలిచియున్నది. ఇంకొక రెండు నేటి
మధ్యాహ్నము బయలుదేరును. నాకాసిబ్బందిని సమకూర్చు
చున్నారు. ఎడింబరో క్యాసిలునాకగూడ జేరెను. సమ్మెలో
గలియజాలమని సిబ్బంది దెలియజేసెను.

ఆస్ట్రేలియా రేవులలో 89 నాకలు పడియున్నవి.

రి ఫు ల రే డు

క్షతగాత్రుడు గాలేడు

ప్రెంచి విజయములు

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 22:—రిఫుల నాయకుడగు
అబ్దులు కాసిను అనునాతడు తొలిసిబ్బులో క్షతగాత్రుడగుటచే
అతడే అబ్దులు కరింగా రనుకొని క్షతగాత్రుడైరనిరి గాని
అతడు క్షతగాత్రుడు గాలేదని తెలియుచున్నది.

ముఖ్యమగు వైంచి విజయము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—వైచేను ప్రదేశములో
పరాకులు క్రొత్తగ ముందుకేగిరి. దీనివలన ముఖ్యమగు బెసిజె
రూలు తెగ రిఫుల పలుకుబడినుండి దూరమై విడిపోయినది.
ఇంతవరకు 1400 కుటుంబములు లోబడినవి. ఇతర తెగలవారు
గూడ సిద్ధముగ నున్నారమని తమ ఇష్టమును జూపిరట. ఇతర
ప్రాంతములందు పోరాట మంతగ లేదు. ఇంతవరకు చేరిన పం
క్తిని పరాకులు బలపరుచుకొనిరి. మునుపటి స్థానములను
క్రొత్తగ కట్టుచున్నారు. ఒక పటాలము పూర్తిగ బట్టునటుల
మార్పు జేయుచున్నారు. గుండ్లు తగులకుండ గోడలుగూడ దట్ట
ముగ పెట్టబడుచున్న నట. చాల పెద్ద ప్రదేశమును విషతుల్య
మగు తీగలతో గప్పచున్నారు. వేర్యేరు స్థానములను ఒక
దానితో నొకదానిని కలుపుటకు దేశియులచేరిన రోడ్లను
జేయించుచున్నారు.

తెగలు నెమ్మదిగ లోబడుట

ప్యారిస్, సెప్టెంబరు 23:—తెగలవారు నెమ్మదిగ
లోబడుచున్నారు. తమ రాష్ట్రములను పరాకులు మొదట
ఆక్రమించుకొనవలెనని కోరి ఇట్లు లోబడుచున్నారురట. ప్రతి
చోటున అబ్దులు కరింగారు అభయములను దీసికొని తెగలు
తిరుగబడకుండ జేయుచున్నారు.

ప్రెంచిపట్ల విశ్వాసముతో నున్న కాయుడు అబ్దుడు
బెనాబెస్ జెలం అనునాతడు రోకోను ప్రాంతములో యుద్ధ
మొనర్చునపుడు రణనిహతు డాయెను. ఈ ముఖ్య ప్రదేశము
లో ఇతనిమరణము చాల నష్టముగనున్న దనుచున్నారు.

రిఫుల ఆక స్థికముట్టుడి

మ్యూడ్రీడ్, సెప్టెంబరు 23:—మారెనోవో గుహల
వరకు రిఫు సేనలు చొరుచుకొని పోయెను. ఇచట స్వెయిను
సేనలున్నవి. ఇచటనున్న విదేశీయులగుంపును తరుముటకు
నచ్చిరిగాని వెనుకకు తరుముబడిరి. కొందరు పలాయన మగుచు
కొండలనుండి సముద్రములోనుండి మునిగిపోయిరి.

రిఫులతో 180000 ప్రెంచిసైనికులు పోరుచున్నారురట.
స్వెయిను సైనికబల మెంతయో తెలియలేదు.

విసికిన రొట్టిపిండినుండి ఆల్క

హాలును తయారుచేయుట

ఇటలీ ఇంజనీరు కనిపెట్టుట

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 19:—విసికిన రొట్టిపిండినుండి
క్రొత్తగ ఇటలీ ఇంజనీరు ఆల్కహాలును దీయు మార్గమును గని
పెట్టెనట. జర్మనీలో సహకార రొట్టిసంఘములో దీనిని వాడు
చున్నారురట. అంతచిక్కులు గల పరికరము లక్కరలేదట. ఒక
మూల రొట్టెలు కాలుచుండ ఆల్కహాలు తయారుగునట. జర్మ
నీలో సాలు 1 కి 8000 పెక్టిల్ లిటరుల ఆల్కహాలును తయార
ుచేసెదరట. దీనివలన బాస్టార్డు ఎంతయో తగ్గిపోవునట.
ధాన్యము, ఉరలగడ్డ ఇట్లు తగ్గినవట.

జనీవా ప్రోటోకోలు

బ్రిట సేల సంతకము చేయలేదు

జనీవా, సెప్టెంబరు 19:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో
ఆరుగురుజాతులవారు భాగస్వాములుగ నున్నారు. వారందరును
పూర్తిగ ముఖ్యముగ విషయములందు సంఘీభావముతో మెలగ
వలెను. అందుచే సామ్రాజ్యము వింతయును రాజకీయములతో
గూడుకొనుటచే జనీవా ప్రోటోకోలును బ్రిటను సంతకము
చేయ వీలువేకుండెవని పరీ సిసిలు హార్డుగావనిరి. బ్రిటిషువా
రెవుడును కష్టములను దెచ్చిపెట్టువారని తలంచరాదనిరి. వ్యవ
హారము పరిష్కారము గావలసివచ్చినపుడు ఉత్తరాగ్నితములతో
కాలునుజేయక మధ్యనర్తుద్వారానే పరిష్కరించుకొనువారు
బ్రిటిషువా రనిరి.

కనడా గవర్నరు జనరలు

అట్టావా, సెప్టెంబరు 19:—గవర్నరుజనరలు అధికార
కాలములో రాజ్యమును విడిచి వెలుపుమీద వెళ్ళుటకు వీలు
లేదుగాన కూలిడిగారు అట్టిబరల్లో ఆరుగునన్న అమెరికను
లేడియను సేవనలు కన్వెషను (సభకు) రమ్మని బంపిన ఆహ్వాన
మునకు రాజులని ప్రత్యక్ష తరము నంపిరి.

ఉబ్బసముయొక్క లక్షణములు కనుగొనిత్రైవిధప్రాయబడి
ఉబ్బసము కనుపించినతోడనే కఫహరి, కాంపాందుసీరపు,
కాష్టివేధకఆయిల్ మొదలగు మందులను నేవించిపొగలను. ప్రబలిన
పిమ్మట ఈమందును, కాంపాదుసీరపును త్రాగుటయు తమము
ఈమందును నేవించిన వెంటనే ఆయాసము, ఎగిరొప్పు మాని
కఫము తెగివేడును ఉబ్బసమునకు మందును వెంటనే తినుట
యుక్తము మందును విడువక తినవలయును
అమృతాంజనం దిహి, మదరాసు -

మదరాసు వార్తలు

రాకపోకలు:—గొల్ల శివజ్ఞానంపెళ్లెగారు, మంత్రి., గొల్ల కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, విద్యాశాఖ డైరెక్టరు ఆర్. జి. గ్రీవుగారు మాలానా సయ్యదు సులేమాన్ నాదువి గారు నేడు చెన్నపురి వచ్చిరి.

సర్ జి. సదాశివయ్యగారు నిన్నరాత్రి ఒంగోలు బోయిరి. గొల్ల సర్ హబీబుల్లా సాహేబుగారు, నేటి రాత్రి బెంగళూరు పోయెదరు.

గొల్ల ఖా. బ., మ. ఉస్మాను సాహేబుగారు, రా. బ., వి. టి. క్రిష్ణమాచారిగారు, లేబరు కమిషనరు ఎల్లింగుగారు:—నేడు పులియంతోపులో కాలి పోయి తిరిగి నిర్మింపబడిన కార్మికుల యిండ్లను జూడబోయిరి. ఇండ్లు సహకారపద్ధతిపై నిర్మింపబడినవి. ఆంధ్రుండువారు 12 ఏండ్ల వరకు నెలకు రూ. 2-8-0 చొ॥ యివ్వవలెను.

చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు శాసనసభ్యుని యెన్నిక:—మదరాసు శాసనసభలో చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు వారెన్నుకొన సర్ జేమ్సు సిమ్మన్సుగారు రాజీనామానిచ్చుటచే ఆతనిస్థానమున వేరొకసభ్యుని అక్టోబరు 26 వ తేదీలోపున యెన్నుకొనవలె నని గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. నామినేషను కాగితములు సెప్టెంబరు 30 తేదీలోపున చేరవలెను. కాగితముల పరీక్ష అక్టోబరు 2 లోపున జరుగవలెను. అభ్యర్థులపట్టిక బ్రకటన అక్టోబరు 2 వ తేదీన జరుగును. ఎన్నిక అక్టోబరు 17 వ తేదీన జరుగును.

మరణముల నివేదిక:—సెప్టెంబరు 19 వ తేదీతో అంతమయ్యేవారమునందు మరణములసంఖ్య సాలునకు వెయ్యి జనమునకు 45.1 చొ॥ యున్నది. అంతకు ముందువారము 44.6 చొ॥ యుండెను. 23 రోజు స్పృహకమురచ్చి 7 రు చనిపోయిరి 6 గురికి కలరావచ్చి 2 రు చనిపోయిరి. ఇకొళ్లు ఎంబా వలన 1 రు, యితర జ్వరమువలన 58 రు చనిపోయిరి. క్రిందజే డు యావారములో 40.9 చొ॥ యుండెను.

ప్రతికానిషేధము

హంగ్ విద్యార్థులసంఘ ప్రధానము “యూనియను” వారపత్రికను, హంగ్లోని నాకాశాఖ పనివాండ్లు ప్రకటింప కరపత్రికలను, చికాగోలో ప్రకటింపబడిన “చీనాలో నుండి వెడలిపోండు” అను కరపత్రికను, జర్నలిస్ట్ ప్రకటిం పబడిన “ఇండియాకు ఇండస్ట్రియలు అండుప్రెడు రివ్యూ” మాసపత్రికను బ్రిటిషు ఇండియాలోనికి తేరదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

అచ్చుపనివాండ్ల సంఘము:—మదరాసు అచ్చు పనివాండ్ల సంఘము మాంట్యుగోడు మన్నార్లస్వామి కోవిల వద్ద సభకేసరి. సంఘాధ్యక్షుడగు సుశేంద్రనాథ్ ఆర్యగారు యీమాధ్య ఎన్నికలలో కాలాగ్రెగు అభ్యర్థులకు వ్యతిరేకముగ పనిజేయుటచే సంఘసభ్యుల కానినిపై విరక్తి ఘట్టెను. అతను తన యధావస్థ వ్యక్తికరించుకొనెను. తాను యిప్పటికి కాం గ్రెసునకు చెందినవాడే అయినను బ్రాహ్మణేతరుల కన్యా యము జరుగుచుండగా చూచి యూరకొనవలక అట్లు చేసితి ననెను. సాంఘిక రాజకీయ రంగము లన్నింటిలో బ్రాహ్మణుల యాధిక్యత గాంచుచుండుటచే వారి బల మణచవలెననియు అంధుచే ఏన్నిలోపము లున్న ను జప్తి కు పక్షమే మంచి దనియు తాను యి క ముండు బ్రాహ్మణేతరుల యభిప్రాయానికి పాటుబడవలెననియు ఆగ్రహం దెలిపిరి. వారి కిష్టమున్నచో సంఘమున కధ్యక్షునిగ నుంచుకొనవచ్చును ఏదా వలదనెను. సభ్యులు ఆతనుండుట కంగీకరించిరి.

దొరస్వామినాయుడుగారు పిమ్మట మాట్లాడుచు త్యాగరాయ చెట్టిగారు కార్మికోన్మిషము సహచివేయవలె, కార్మిక సంఘము లుండరాదనెను గదా వానిపక్షమున తమ సంఘాధ్యక్షుడు యెటుచేరగలడని ప్రశ్నించెను. చూర్వఅధ్యక్షులగు గా. హరిసర్వోత్తము రావుగారిచే సంఘము తిరిగి స్థాపింపబడెట్లు తెలియజేయు 3 వ నెను. బ్రాహ్మణేతరులు బ్రాహ్మణులతో సరి సమానులు గావలెనని వారితలె జ్ఞానము అర్హత సంపాదించి, సభ్యులగుననినను గాని పట్టాభిగృహితుని దెలిపిరి.

అలాగూగ సర్వ సహాయకముని ప్రత్యేకాభిప్రాయములలో చక్కని వివరములు చేర్చెను. గా. హరిసర్వోత్తముగారు కార్మికోన్మిషమున కెట్టిసహాయము చేయలేదనెను.

మదరాసు శాసనసభ

అభ్యర్థుని ఎన్నిక

గొల్ల డి. బి. ఎల్. జి. స్వామికణ్ణుపిళ్లెగారు మరణించుటచే ఖాళీయైన శాసనసభాధ్యక్షులకు అక్టోబరు 7 వ తేదీన ఎన్నిక జరుగునట్లుగా గవర్నరుగారు నిశ్చయించిరి. అక్టోబరు 6 వ తేదీలోపున ఏకసభ్యక్షుడైనను వేరొకసభ్యుని అభ్యర్థనపదవికి నూచించుచు కార్యదర్శికి కాగితము దాఖలుచేయవచ్చును. వేరొకసభ్యుడు బలబరచవలెను. అభ్యర్థిగా నూచించు సభ్యుడు ఎన్నుకొనబడినచో అభ్యర్థునిగానుండుట కంగీకరించునో లేదో ముందుగా తెలిపికొనవలెను.

ఇప్పటికి నలుగురు అభ్యర్థులుగలరు:—రా. బ., టి. ఎ. రామలింగశెట్టి, ఎం. ఎస్. కృష్ణరావు, పి. శివరావు, ప్రొఫె సర్. ఎం. రత్నస్వామిగారు.

బెలియం రాజదంపతులు

బెలియం రాజదంపతులు బుధవారము డార్జిలింగునుండు ప్రయాణమై రాత్రికి నైవాతి చేరెదరు. ఆరుద్రయ్య స్వేమలు బండిలో కాసి వెళ్లెదరు.

జెనరలు ఆఫీసరు కమాండింగు ఫీపు జెనరలు సర్ జి. యం. కర్కూ పాశ్రము గారికి 5 నెలలు నెలపు ఇవ్వబడినది. వీరు ఇంగ్లండుకు వెళ్లెదరు.

క్రాంత సినిమాకంపెని

పంజాబులో ఒక క్రాంత సినిమాకంపెని రిజిస్టరు చేయబడినది. వీరు విద్యావిషయములు వ్యవసాయదారులను, రైతులను లాభికరముగ విషయములను సంబంధించిన ఫిలిములను తయారుచేయుదురు.

కోమ్ము బర్నార్డు అను ఇరువురు ఆంగ్లోహైందవులు సోమవారం సాయంకాలము హుగ్లీ నదిలో పడవపై పోవుచుండ ప్రాణ అను స్త్రీములాంచి పడవతో డీకొట్టుకొనెను. ఇరువురు మరణించిరి.

యాదులు రెండవ వివాహమాడవచ్చునా అను విషయమై న్యాయమూర్తి క్రంపుగారు జూంబాయి హైకోర్టులో ఒక డై వన్ను కేసునందు తీర్పుచెప్పిరి. జూంబాయి వాస్తవ్యుడను బెం జి మెను సాలముగారి మొదటి భార్య డైవన్ను కేసు తెచ్చెను. సాలముగారు మొదటి భార్యను బాధించుచుండెను. రెండవ వివాహము కూడ గావించుకొనెను. న్యాయమూర్తిగారు కేసు విచారించి మొదటిభార్య జీవించియుండగ మరల వివాహమాడుట తప్పని నిర్ణయించి డైవన్ను డిక్రీ ఇచ్చి మొదటి భార్యన గుట వస్తునలు ఆమెపరమైనట్లునట్లు కూడ ఉత్తర విచ్చిరి.

కాశ్మీరమహారాజు చనిపోయెను

లాహోరు, సెప్టెంబరు 24:—కాశ్మీరమహారాజు సర్ ప్రతాపసింగుగారు నిన్న శ్రీనగరులో చనిపోయినారని జమ్మూనుండి గవర్నరు రిచ్చటికి తంతిచేసెను. (అ. ప్రె.)

నల్ల రాల్ లో సహకారసంఘముల

నితిని విచారించుట కొకసంఘము

లక్నో, సెప్టెంబరు 22:—సం॥ రాష్ట్రములోగో శేరు వేరు చోట్లనున్న సహకారసంఘములు ప్రజామోక్షమున సమృద్ధి మును బడయకపోవుటకు కారణమేమో తెలుసుకొని యాయు ద్యమముయొక్క అన్ని శాఖలలోను ఏర్పాట్లు సూపర్విజన్, కంట్రోలు, అడిట ఆర్థికములు మొదలగు విషయముల సభి వ్యవస్థిజీయుటకై నూచనలు గావించుటకు 8 మంది సభ్యులతో సం॥ రాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారికొక సంఘము నేర్పరచిరి. కమిషనరు ఆర్. ఒకడన్ గారు దీనికధ్యక్షులు. పండిత శ్యామ్ విహారినిశ్రీగారు కార్యదర్శులు. సభ్యులలో 4 గురు శాసన సభ్యులు. (అ. ప్రె.)

పానిపట్టు మొహరం కేసు

పానిపట్టు మొహరం కేసు నందు నాగుగారు 80 మంది ముద్దాయిలను అక్రమసంఘసభ్యులుగ చార్జి చేసెను. వారందరు నిర్దోషులని వాదించిరి. (అ. ప్రె.)

1920 సంవత్సరపు గ్రామపంచాయతీల చట్టము ఏవిధముగ పనిచేయుచున్నదో పరిశీలించుటకై సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రభుత్వమువారు అసభకారసభ్యులతోను అసభకారసభ్యులతోను కూడిన విచారణసంఘము నేర్పరచిరి. ఏయేగ్రామములందు ఏయేవిధముల సంఘము లుండవలసివదియె, సంఘముల ఆధికార లగునెంచెయె ఈ విచారణసంఘమువారు సలహా ఇచ్చెదరు.

ఫోర్టు సెంటుజారి గజెటు

సెప్టెంబరు 22-1925

ప బ్లి కు కా ఖ

వి. పాండురంగరావుగారిని ప్రభుత్వ వ్యవసాయశాఖ కార్యదర్శిగా బ్రాకనుగారిస్థానే నియమించిరి.

సహకార సంఘములలో సభ్యులందరు ప్రభుత్వోద్యోగులైనపుడే ప్రభుత్వోద్యోగి యొడైన లెక్కల ప్రాసి నందుకు నేరము పుచ్చుకొనవచ్చు నని నిబంధన గలదు. సభ్యులందరు ప్రభుత్వోద్యోగులేగాక స్థానిక సంఘోద్యోగులు బున్న సంఘముల లెక్కల తయారుజేసినపుడు ప్రభుత్వోద్యోగి యగు సభ్యుడు లెక్కల తయారుజేసినచో నేరము పుచ్చు కొనవచ్చునని యిప్పుడు నిబంధన యేర్పరచిరి.

బళ్లారిలో మొదటి గ్రేడు ప్లీడరు ఎస్. నరసింహులు గారిని జిల్లాకోర్టు అఫీషియలు రిసీవరుగా నియమించిరి.

ఈదిగువ బెంచి మేజిస్ట్రేటులను నియమించిరి:—

ఏలూరు—మోతే గంగరాజుగారు ఎం. ఎల్. సి. పెద్దాపురం—ముప్పన పీరాజుగారు, టంకసాని శేషగిరిరావు గారు, సయ్యదు సాలారు సాహేబు.

స్థానిక స్వపరిపాలన శాఖ

కె. కోమసు నాయకగారిని గవర్నరు మెంటు కండ్ల ఆస్స త్రిలో అసిస్టెంటు సర్జనుగా నియమించిరి.

చిత్తూరు జిల్లాలో నీదిగువవారిని గౌరవ పంచాయతీల సంఘాపకులుగా నియమించిరి:—

ఎల్. నారాయణ రెడ్డిగారు.

వి. వి. కొండారెడ్డిగారు. టి. ఎల్. రామచంద్ర రెడ్డిగారు. టి. ఎల్. రామకృష్ణ రెడ్డిగారు.

రాజమండ్రి తాలూకాలో ఊపాధ్యక్షుడుగ పుల్లి సత్యనారాయణమూర్తిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ పురపాలకసంఘసభ్యులుగ నీదిగువారు ఎన్ను కొనబడిరి:—

పి. సి. వెంకటనారాయణగారు లక్కరాజు సుబ్బారావుగారు. పా. వెంకట రమణయ్యగారు. కొ. అప్పలస్వామిగారు. మం. రంగయ్యనాయుడుగారు. మం. సముద్రముగారు పు. భీమలింగమూర్తిగారు. చొ. చిన్నయ్యగారు.

ఎల్లూరు పురపాలకసంఘ సభ్యులుగ కె. నాగభూషణం చౌదరిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

బందరు పురపాలకసంఘసభ్యులుగ నీదిగువవారు ఎన్ను కొనబడిరి:— హజీసాహేబుగారు ఆ. సుబ్బరాయుడుగారు చిట్టా సుందరరామయ్యగారు. కె. అచ్చయ్యగారు. డి. వెం. హనుమంతరావుగారు. కె. వెంకటరమణయ్యగారు. కొ. పట్టా భీరామయ్యగారు.

నెల్లూరు పుర పాలక సంఘ సభ్యుడు గ మే కు ఇబ్రహీము సాహేబుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నైదావేట పురపాలకసంఘ సభ్యునిగ ఖా. బి. ఎస్. కె. అబ్దులరజాకుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

బళ్లారి విద్యాసంఘసభ్యునిగ, టి. హళ్లేశ్వరగారిని నియ మించిరి.

ఎల్. కె. వెంకటేశంగారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్సుకాలేజీలో ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

సి. నారాయణగారు గారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్సుకాలేజి కెమిస్ట్రీ ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

కె. ఎస్. అస్వాస్వామి అయ్యగారిని నైదావేట మోడలుస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

పి. ఎ. నారాయణయ్యగారిని రాజమండ్రి ఆర్ట్సుకాలేజి కెమిస్ట్రీ ఉపాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

మహబూబు అబ్దుససాలముగారికి కడపజిల్లా విద్యా శాఖాధికారిగ నియమించిరి.

ప్రభుత్వ పరిశోధికారుల నియామకము

ప్రభుత్వపరీక్షలకు ఎగ్జామినులుగా నుండగోరుచు నర ఖాస్తలను స్వయముగాగాని, వ్రాతమాలకముగాని కమిషనుకు గారికి పోర్టు సభ్యులకు, అభ్యర్థులకును యెవ్వరికిగూడ బంధరా దనియు, అట్లు బంధులు అర్హతకు లోపముగ నెంచబడునని యు విద్యాశాఖ కార్యదర్శి ఆర్. కృష్ణరావు చాన్సేలరు ప్రకటించుచున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయ ఉపన్యాసములు

రా॥ సా॥ ఎస్. క్రిష్ణస్వామి అయ్యగారు, ఎం. ఎ. ఘోష్టర సామ్రాజ్యానంతరము హిందూదేశముగూర్చి 12 ఉపన్యాసములు నోసంగును. సెనేటుమందిరములో 8 వ తేదీ మొదలు ప్రతి మంగళవారము, గురువారము సాయంకాలము 4-80 గ్లా ప్రారంభమగును.

స్టాఫ్ కెలెబ్రులతోగూడ గుమాస్తాలు కాదగ్గవారి ట్రానింగును గజెటులో ప్రకటించిరి.

ఫోటోగ్రఫీ

మెంటు ఫోటోగ్రఫీ కన్వర్సెట్టుగా నియమించిరి.

పాటాలో సభలు

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ

అఖిలభారత స్వరాజ్యపక్ష సభ

అఖిలభారత ఖద్దరు (స్పిన్నర్స్ అసోసియేషన్) సంఘసభ

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల పట్ల సానుభూతి

త్రైకోటనుల 11 వ తేదీని దేశమునం దంతటను ఒహిరంగసభలను జరుపవలెను

నిన్న 23 వ తేదీని డా. కాం. సంఘసభలో చాల తీర్మానములు ఆమోదించబడెను

23 వ తేదీని జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘసభ

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

బర్మాలో అసరాధుల బహిష్కరణ చట్టము
బర్మాలో నివసించుచున్న యితరదేశముల వారిలో కొన్ని నేతములు చేసినందుకు శిక్షించబడినవారిని బర్మానుండి వెడల గొట్టుటకును లేదా వారిసవ్వనుండి సర్వత్రము పూచీకత్తును పుష్టుకొనుటకును ఉద్దేశ్యం కలిగి కఠికార మిచ్చునట్టి చట్ట విధియు బర్మాభాగవత్సభలో చర్చించబడుచున్నది. ఈ చట్టము ముఖ్యముగా భారతీయుల నుద్దేశించియే ఉపపాదించబడెను. అచట వ్యాపారమును యితరసమస్తము చేయుచున్న భారతీయులలో ముఖ్యుని యర్హులను చాల మెచ్చగా నున్నారనియు వారిని వెడలగొట్టుట కిట్టి చట్ట మనవరమైనదనియు దీనివలన లోకము నకు దురభిప్రాయము కలుగగలదు. బర్మాలోని భారతీయుల స్థానమునకుగానె దీనివలన భంగము కలుగను. బర్మాదేశము భారతదేశమునకు దీనివలన భంగము కలుగదు. బర్మాదేశము యీ చట్టమును ప్రాసరి. బర్మాలో నివసించిన భారతీయులకు యీ చట్టము రక్షణ యొసగుచున్నట్లు కనబడుచున్నను నిజము చూచిన ఎట్టి రక్షణయునుగూడ నిచ్చుట లేదు. ఈ విషయమును బర్మా భాగవత్సభ ఉపసంఘసభ్యులలో నొకరు మాచించియు యన్నారు. అని భారతకాంగ్రెసుసంఘమువారు తెలుచుచున్నారు. "అనుభవము మామోదించబడెను."

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికాలో త్రైకోటా మేరకముగాని యిప్పుడు త్రైకోటా మేరకముగాని భారతీయులపట్ల భా. కాం. సంఘమువారు మనఃపూర్వము సానుభూతిని చూపుచున్నారు. వారందరి లేవే పాతలను సానుభూతిని ఆర్జునారమును కాపాడుకొనుటకు యాసంఘమువారు శిక్షించన లేకుండు సహాయము చేసెదను. అవిధముగాని నిర్బంధముగాని అటునుండి భారతీయులు భారతదేశమునకు రావలసి వచ్చెడు ఎట్టి యోర్నాటుతోను భారతదేశమునకేటి సంబంధము నుండగూడదు. ఇప్పుడు యూనియనును పార్టీల మధ్య యీ హామీ కు చేయవలెనని యిప్పుడు 1914 లో జరిగిన బహుళపక్ష ప్రత్యక్ష విరుద్ధమైనది. ఇటుల దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులను ఆనాడగల కేయలు ప్రకారము ఆపేరిపించుటకు దేశమునం దంతటను అట్టి బరులె 11 వ తేదీని సభలను జరుపవలెనని యాసభ్యుల కొరచున్నారు.

డాక్టరు బి.సెంటాగారి కామను వెల్లు చటము
డాక్టరు బి.సెంటాగారి కామను వెల్లు చటము
డాక్టరు బి.సెంటాగారి కామను వెల్లు చటము

సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు
సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు
సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు

రాజకీయ శిక్షణకు నిధి
రాజకీయ శిక్షణకు నిధి
రాజకీయ శిక్షణకు నిధి

సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు
సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు
సకలత్యాగానికి ప్యాసువార్డు

భారత ఖద్దరు సంఘము
గాంధీ మహాత్ముడు స్పిన్నర్స్ అసోసియేషన్ కట్టుబాటు నిబంధనలను సుపాదించగా కాంగ్రెసుసంఘమువారు రామోదించిరి.

నిన్నటితో సంఘసభ ముగిసినది.
మహాత్మునకు సన్మానపత్రము
నర్పించుట

పాటా పురపాలకసంఘమువారు
నిన్న సాయంకాలము పురపాలక సంఘమువారు మహాత్మునకు సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి.

ఖద్దరు సంఘసభ్యుల సమావేశము
నిన్నను స్పిన్నర్స్ అసోసియేషన్ సభ్యుల సభ చాలసేపు జరిగినది. మూలపదుకలం నభివృద్ధి నొందించు దీనినిగూర్చి మహాత్ముడు వారికి చాలసేపు బోధించెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు వచ్చి స్పిన్నర్స్ అసోసియేషన్ మహాత్మునితో చాలసేపు మాటలాడిరి.

శ్రీమతి సరోజినీగారు
నిన్న రాత్రి దేవిగారు బొంబాయికి బయలుదేరిరి. శేపు 26 వ తేదీని బొంబాయిలో హి. వి. జే. పటేలుగారి గౌరవార్థము గొప్పఉత్సవము జరుగుచుగానె ఆఉత్సవమునకు దేవిగారిండు కొనవలెనని యే వెల్లిరి. సే ను గుప్త గారు కలకత్తాకు వెల్లిరి.

పండిత మాలవ్యాగారి ఆక్షేపణ

ఇతరపక్షములవారు కాంగ్రెసులో చేర వీలుండదు
"స్వరాజ్యపక్షమువారి రాజకీయకృషిని కాంగ్రెసువారే వశపరుచుకొనవలెను అను నిబంధనను రద్దుచేయవలెను. ఆ నిబంధనయున్నచో నిజము యిండిపెండెంటు పక్షముల వారును యితరపక్షములవారును కాంగ్రెసులో చేరుటకు వీలు కలుగదు. కాంగ్రెసువారి స్వరాజ్యపక్షమువారి రాజకీయ పద్ధతిని ప్రామాణ్యపరుచుచున్నట్లు యితరపక్షములకు లోచ గలదు. ఆ నిబంధనను రద్దుచేయవలెను కాంగ్రెసులో చేరుటకు అన్నిపక్షములకును సమాన హక్కు కలుగదు" అని మాలవ్యాగారు నడిచిరి.
"ఇతర పక్షములవారు కాంగ్రెసులో చేరదలచినచో వారికిది వరకే ఆ వశకాశము కల్గింపజేయవలెను. క్రొత్తగా ధనము చందావరకు అందు లోకా ఆమోదం పొందెను. వారు కాన్పూరు కాంగ్రెసుసభకు వచ్చుటకు కాపలసిరిదీని తీర్మానములను సుపాదించవచ్చును. అది సేగ్గనచో కాంగ్రెసును వశపరుచుకొనవచ్చును. కాని దేశీయులు తమవత్తును నామోదించునని నిబంధనను మోక తలెయును. కావున నేపానికి అధికారము కలిగినవారి యాదేశము కాంగ్రెసులో చేరదు" అని ప్రతిపక్షముల నడిచిరి.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు
తాతా మనవల వరుసజరుగుట
"సమస్త సందానుగాని మాటు సందానుగాని శ్లోకం వలెనను మనము గూర్చి చెప్పబడినపుడు "స్వరాజ్యపక్షము" అని పిలువబడిన బిస్మిల్లను పట్ల రాజ్య కృషిని సమర్థించుచున్నామి" అని డాక్టరు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు నడిచిరి.

అది స్వరాజ్యపక్షము ననిమానించుటయని స
మోతీలాలు నెహ్రూగారు తెలిచి "మీ మాటలను నేను
తెక్క చేయను" అని పట్టాభి సీతారామయ్య
గారిని గూర్చి తిరస్కారముగా మాటలాడిరి.

చందా వరకును గూర్చిన తీర్మాన మామోదించబడిన
పిమ్మట మహాత్ముడు యీ వాక్పాఠ్యమునకు చాల చింతిం
చుచు మాటలాడిన. వాయకునకు సహాయము మోచుగానుండ
వలెను. వీనివై అవమానితము కలిగినను ఆగ్రహమును చూప
గూడదు. పండితమోతీలాలు నెహ్రూగారు దేశముకొరకే దారి
ద్ర్యమును బూనిరిగాని కాంతము లేనిచో కేవల
సత్యాసము వలన ముక్తికలుగనటుల నాయకుడు
కాంతమును కలిగియుండనిచో దాశ్యము క్రికే దేశీయులను పరి
గా నడిపించజాలడు." అని మహాత్ముడనెను. అంత మోతీలాలు
గారు పశ్చాత్తాపమును వెల్లడించి మహాత్ముని ఉపదేశముప్రకా
రము నడుచుకొందునని తెలిపిరి. ఈ అంతర్భాటకమునకు
తామకూడ చింతించుచుంటిమని పట్టాభి సీతారామయ్యగారు
గూడ నడిచిరి.

సేనుగుప్తగారు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమున
సభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

భారత స్వరాజ్యపక్షము

కార్యనిర్వాహకసంఘసభ
నిన్న ఉదయమున సీసంఘసభ జరిగినది. భారత కాప
సభలో సభ్యులగు స్వరాజ్యపక్షమువారు రాజీనామా నిచ్చు
ట మాలుచందా మున్నగువిషయములు చర్చించబడెను.

సాయిసంఘసభ
ఈసభలో పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు దీర్ఘ
వ్యాసము వొసగిరి. "నేడు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమే
ప్రబలముగా నున్నది. గయలో మనము అల్పసంఖ్యాకులముగా
నుంటిమి. నేడు అధికసంఖ్యాకులమైతిమి. స్వరాజ్యపక్షమువారి
పనివంతము కాంగ్రెసువారే వశపరుచుకొనిరిగాని స్వరాజ్యపక్ష
మువారు మాత్రము తమవ్యక్తిత్వమును వదలుకొనరు. మనపక్షము
వారు కాంగ్రెసులో నుండియే మన పదవిని మన విధానమును
సాగింప గలుగుదురు. కాన్పూరు మహాసభలో గూడ
ఈ తీర్మానము స్థిరపడుటకు పడినచో దేశీయులు
మన పక్షముపై విశ్వాసము నుంచెదరని యే నేను నమ్మె
దను. పని యరుకుగా జరుగవలెను. దేశీయులెవరకును ఈ
మాడు వెలలలోను జాతీయకార్యములను అతిదీక్షతో మన
ము సాగింపవలెను. కాపసభలోని సభ్యులు రాజీనామా నీయ
వలెనని మొదట యిండిపెండెంటులే మాచించిరిగాని యిప్పుడు
వారిలో నందరును సంసిద్ధులైనటుల కనబడెను. వారందరును
రాజీనామా నిచ్చిన స్వరాజ్యపక్షమువారందరును గూడ రాజీ
నామా నిచ్చెదరు. స్వరాజ్యపక్షమువారి రాజీనామా ఉత్త
రము లన్నియును నాయుద్ధనే యున్నవి. కాని యిండిపెండెం
టులు దీనిని నెరవేర్చునను ముక్కుము నాకు లేదు. నావ్యక్తిగ
ప్రాయము ప్రకారము ఇప్పుడు రాజీనామా నియమమును
కాపసభవారి కొరికను గూర్చి బ్రతును వారతమువారెట్టి
చర్యను జరిపెదరో మొదట తెలిసికొనవలెను." అని మోతీలాలు
గారు నడిచిరి.

కోర్టు ఆఫ్ కంటెంపు బిల్లును మొట్టికటి తెనిపిట బిల్లు
ను భారత కాపసనసభలో ఎటుల
పడిపోయెనని సత్యమూర్తిగా రడిగిరి. "కంటెంపు బిల్లును
గూర్చి స్వరాజ్యపక్షమువారందరును దాని నెదిరింప వలె
దీనియే మొదట నేను లేఖను వ్రాసెదని గాని ఒక సవరణ ఆహ్వా
దింపబడిన పిమ్మట సవరింపబడిన చట్టము వెనుకటికంటె
చాల లాభకరమే యగుటచే దాని నామోదించవలెననియే నేను
కొరికిని. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో 8 మంది నా మొదటి
లేఖనే ఆనుసరించి రెండవలేఖను తిరస్కరించిరిగానె అంత
టితో కట్టుబాటు అంతరించిన దని తెలంపగూడదు. మనపక్ష
మునకు కట్టుబాటు లేదు. దానివలననే మనకు విజయము
ల్భింపవలెను కలుగుచున్నది. మొట్టికటి బిల్లునుగూర్చి మున్ను
ఖిల్లా నెట్టిగారు తెలుపగోరెదను" అని మోతీలాలుగారు
నడిచిరి.

"ఆ చట్టము ప్రభుత్వదినమున ఉపపాదించబడెను.
ఆనాడు స్వరాజ్యపక్షమువారు కొద్దిమందియే వచ్చిరి. వచ్చిన
స్వరాజ్యపక్షములలో 7 గురు లేఖకులుగా నుండిరి. వచ్చిన
స్వరాజ్యపక్షములలో చట్టమునకు వ్యతిరేకముగా ఎవ్వరును క్రింద
వేయలేదు" అని నెట్టిగారు నడిచిరి.

"జాషిగారి చట్టము సరిగా నుండలేదు ఒక సవరణ
రమువరకును ఆచరణనైచిరి. జాషిగారి కొరికినిగూర్చి ఇప్పుడు
అంగీకరింపలేదు" అని మోతీలాలుగారు నడిచిరి.

ఆర్. కే. సిద్ధాగారి ప్లేటు మెంటు

భారత కాంగ్రెసు సభ్యుడును సింధురాష్ట్ర ప్రతినిధి యునసు సిద్ధాగారిటటు తెలిపిరి.

“భా. కాం. సభలో జరిగిన ఉపన్యాసములను యియ్య బడిన ఓట్లనుబట్టి బహిష్కరణపక్షమువారిలో కొందరిపట్టికిని స్వరాజ్యపక్షమునకు ప్రతికూలురగా నున్నారనియే స్పష్టమైనది. కలకత్తాలో స్వరాజ్యపక్ష సభలు జరిగినపుడే నాకీసంభాషణ కలిగినది..

కాంగ్రెసులో స్పీషర్లు అసోసియేషనును ఒక కాఖగా అంగీకరించినచో అటుపిమ్మట వారు తమ పక్షమును వృద్ధి నొందించి మరల నెన్నటికైన కాంగ్రెసు మహాసభలో కాసన సభాబహిష్కరణ తీర్మానమును మరల నుపపాదించి ఆమోదించకేసిపోవలసి యిట్టి యిబ్బందియే కలుగును.” అని నేనపుడే మహాత్ముని కెరిగించిరి “అది ఎన్నటికిని జరుగదు. కాసనసభల పని విధిగా నేర్పడినది” అని మహాత్ముడు నుడివెను. కాని నిన్నటి చర్యను బట్టి చూడగా కాంగ్రెసులో కొంతమంది స్వరాజ్యపక్షమునకు ఎల్లకాలమును నిరోధములను కలిగించుచునే యుండురని తలఁపుట కంఠరికిని స్పష్టముగా తెలియకమానదు. కాన్పురు కాంగ్రెసులో మరల కొంతవరకు జరుగుననిగూడ నూహించవలసి వచ్చుచున్నది. ఒకవేళ కాంగ్రెసునూ రీతీర్మానమును త్రోసివేసినను స్వరాజ్యపక్షమువారి కేమియును భయములేదని మోతీలాలునెహ్రూగా రిదివరకే తెలిపిరి. కాన్పురులో మహాసభలో చర్య జరిగినను స్వరాజ్య పక్షమువారే నెగురురనిగూడ మోతీలాలుగారు నుడివిరి. అని సిద్ధాగారు ప్రకటించిరి.

పండిత మోతీలాలుగారి ప్రసంగము

భారతస్వరాజ్యసాయినంఘసభలో మోతీలాలుగారిటుల నుడివిరి:-

“కాంగ్రెసు కట్టుబాటులో నిపుడు చేయబడిన మార్పు కాన్పురు మహాసభలో గూడ నామోదించబడిన గాని ఫిరమని చెప్ప వీలులేదు. కావున భా. స్వరాజ్య కా ర్య సంఘము వారిలో గా మార్పులను చేయరు. ఇటువైని స్వరాజ్యపక్షము ప్రత్యేకముగా నుండవలెను. అని పలువురు ప్రశ్నించినారు. నేనే (మోతీలాలుగారు) భా నాయకుడనని మహాత్ముడు గూడ నుడివెను. నాకు వ్రాసిన లేఖలలో గూడ కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపక్షమునకు వశపరచెరని వ్రాసెను. చందా వరతులలో గూడ అట్టి మార్పులే చేయబడెను. ఇపుడు కాంగ్రెసులో స్వరాజ్యపక్షమే ప్రబలముగా నున్నది గాని కాన్పురులో అది స్పష్టముగా నిధారణ కావలెను. నేడు మన పక్షము ప్రబలముగా నుండినను ఎల్ల కాలమును అటులే యుండునని చెప్పవీలులేదుగాన మన వ్యక్తిత్వమును వదలయగూడదు. ముందేమి జరుగునో మనకు తెలియదుగాన మనము యిప్పటివలెనే చాల శ్రద్ధగా పనిచేయుచునే యుండవలెను.

స్పీషర్లు అసోసియేషను

స్పీషర్లు అసోసియేషను యేర్పడిన పిమ్మట కాసనసభలకు వెళ్ళవారుందరు లభింతుకో చూడవలసియున్నది. స్వరాజ్య పక్షమువారు స్పీషర్లు అసోసియేషనులో చేరుట కట్టి ఆత్మ పరాయను లేరుగా న చాల మంది చేరదరనియే నేను సమ్మేదనుగాని వారు స్వరాజ్య విధానమును గూడ జరుపుచుండవలెను. నేని సంఘమునుగూర్చి మహాత్మునితో మాటలాడెదను నిన్నను స్వరాజ్యపక్షమువారికి కలిగిన విజయమునకు (భా. కాం. సంఘసభలో) నేను మిమ్ములనభినందించెదను. గయలో మనము తెలిపినరీతిని నేటికి అధికసంఖ్యాకుల ఆధారమును బడయగలిగితిమి. మనవిధానమతి విచాలము. దేశము నందును కాసనసభలోను అధికముగా పనికేయుట కవకాశము కలదు.

దేశమునందుపని

ఇంతవరకును కాసనసభలలోనే పనిమోడగుటచే దేశము నందు పనికేయజాలకపోతిమి. దేశబంధు భానుగారు గ్రామపునర్నిర్మాణమును జరుపగోరిరి. ధనమునుగూడ సమకూర్చిరిగాని దానిని వెరక్షేయకుండనే దివికేరి. కావున ధనము దానిని వెర చేర్చుటకు బాధ్యులుగా నున్నాము.

కాసనసభలు

కాసనసభలలో మన సంఖ్య అల్పముగా ఉచేనిది కలకత్తాలో భాగుగ పనిచేయు

జాలకుంటిమి గాన కాసనసభలలో మనసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగానుండవలెను. మనకు ఆర్థికస్థానము కుదురవలెను. అపు డుమనము నియోజకులను స్పష్టముగా గోరదగిన స్థితిలో నున్నాము. మనము భారత కాసనసభలో నికెల్లిన పిమ్మట చాల కార్యములను సాధింప గలిగితిమి. మొదటిసారి వానానాయకులసభను (రాండుపేటలు) కోరితిమి. పిమ్మట చాలమార్పులు కలిగెను. ఫరీద్పూరులో దాసుగారు ఉపన్యాసము నొసగిరి. బచ్చెను హెడు రిడింగు ప్రభువుల ప్రత్యుత్తరములు చాల నిరుత్సాహమును కలిగించెను. మనము వారివలన సంతకంపై హెచ్చుగా ఆశింప నందున ఆకాశంగము కలుగలేదు. భారతనాయకులు పరిపాలనా విధానమును సిద్ధపరచవలెనని ఆప్రభువు లిద్దరును కోరిరి. దాని కారధారమేమియును కనబడనందున భారతకాసన సభవారట్టి ఆధారమును చూపించిరి. ఆ తీర్మాన మాసభలో నామోదించ బడెను. అచట దొరతనమువారిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము పరిష్కార మైనదికాదు. ఇంకను ఇండియా యింగ్లాండు దొరతనములు చర్చింపవలెను. అందులకు రెండుమూడు నెలలు పట్టును. వారేమియును చేయరకుని నిశ్చయమే యైనను అంతవరకును మనము చూడవలెను. అపుడుగూడ వారేమియును ప్రకటించనిచో అపుడు కాసనసభలు కర్తవ్యము నాలోచింపదగును గాన ఇపుడు తొందరపడగూడదు. ఇపుడు రాజీనామాల నిచ్చుటకు నాకీష్టమే లేదు. ఇండిపెండెంటులే మొదటతలపెట్టిరిగాన మనముగూడ సరియంటిమి. మన పక్షము వారందరును సంతకముల నిదివరకే చేసిరి. ఇండిపెండెంటు లందరునుగూడ అటుల చేసినచో ఆలేఖలను ప్రభుత్వము వారికి పంపించెదము. ఇండిపెండెంటులందరునును రాజీనామాల నీయనిచో మనముగూడ నీయము.

ఎన్నికలు

“ఎల్లవారును ఓటరులకు బాగుగా జోధించు విషయమున ప్రబలముగ ప్రచారము చేయవలెను. పన్నులను చెల్లించకుండుటకు గూడ దేశీయులను సిద్ధపరచవలెను. ప్లేటు కాన్పులు మనకు గుడిబండవలె నున్నది. ప్లేటు కాన్పులుకు చాలమంది స్వరాజ్య వారులే ఎన్నుకొనబడునట్లు ప్రయత్నింపవలెను” అని మోతీలాలుగారు నుడివిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆర్ యిండియా స్పీషర్లు అసోసియేషన్

నెలకు 2000 గజముల వదుకు నూలు నిచ్చువారు గాని లేక నాలుకు రు 12/- అడ్వాన్సుగా నిచ్చు వారు గాని సభ్యులుగా ఎంచబడుదురు

కట్టుబాటు

పాట్నూ, సెప్టెంబరు 28: చేతితో నూలువడికి ఖద్దరు పట్టివచ్చిచేయుటకై తగిన సంఘము నొకదాని నేర్పాటు చేయవలసిన సమయము వచ్చినది గావునను, రాజకీయములు రాజకీయమార్పులు, రాజకీయ సంఘములు మొదలగు వాని యధికారములకు లోబడక ప్రత్యేకముగా శాశ్వతమైన సంఘము కట్టి యున్నగాని అటువంటి యభివృద్ధి గాంచుట కష్టమని అనుభవమువలన తెలిసినది గావునను అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి సమ్మతితో ఆర్ యిండియా స్పీషర్లు అసోసియేషన్ అను పేరుతో ఒక సంఘము స్థాపింపబడినది. ఈసంఘములో నున్నవారు 5 సంవత్సరముల వరకు సభ్యులుగా నుండి యీ సంఘమునకు కార్యనిర్వాహక సంఘముగా నేర్పడుదురు. అఖిలభారత ఖద్దరు బోర్డుకు సంబంధించిన అధికారములను వస్తు పరికరములను తీసుకొని దానికి సంబంధించిన డబ్బు విషయకమైన లావాదేవీల నన్నింటిని యీసంఘమే తీర్చును.

అప్పులు తీయుటకును, చందాలు నసూలుచేయుటకును, ఫిర్యాఫిని కలిగియుండుటకును, పరియైన పెన్ష్యారిట్టితో నిధులను నెలకొల్పుటకును, నూలువదుకుటకును ఖద్దరు పట్టివచ్చిచేయుటకునై తనఖాలు పెట్టుటకును, పెట్టింపుకొనుటకును, ఖద్దరు సంఘములకు అప్పురూపముగాగాని మరియొక విధముగాగాని ధనసహాయము జేయుటకును, నూలు వదుకుటకును నేర్పుటకై పాఠశాలను స్థాపించుటకును, ఖద్దరు పర్వను నేర్పాటు చేయుటకును, కాంగ్రెసు తరపున ఏతెంటుగా పనిచేయుటకును, కాంగ్రెసు చంకగా సాంతముగా వడికిన నూలు నందుకొనుటకును, ఖద్దరు వ్యాప్తికై పర్వీకేటుల నిచ్చి అవసరమైన పనులన్నిటిని చేయుటకును, సగుము యొక్కయు కార్యనిర్వాహక సంఘముయొక్కయు వ్యవహారములను నడిపించుటకై నిబంధనలను

గానించుటకును, అవసరమైనప్పుడు కాలానుసరముగ వాటి సవరించుటకును ఈసంఘమునకు హక్కులు గలవు.

ఈకాన్పులు సభ్యులు కార్యభారమును వహించుటకు ముందు (ఏ) అను గుర్తుతో దీనివెంట తగిలించబడిన డిక్లరేషనునై చేవాలి చేయవలెను. మరణము నలనగాని రాజీనామావలన గాని మరియే యితర కారణమువలన గాని ఖాళీయైన స్థానములను మిగతా సభ్యులే భర్తీ జేయుచుందురు. ఓట్లలో అధికసంఖ్య తీసుకొనిన మొదటనే తీర్మానములు గా వింపబడును. డబ్బు రూపముతో నున్నను మరియొక రూపముతో నున్నను చందాల యొక్కయు విరాళములయొక్కయు ఖర్చులన్నిటి యొక్కయు లెక్కలు సరిగా నుంచబడును. ఈపుస్తకము నెవ్వరైనను తనిఖీ చేయవచ్చును. మూడు నెలల కొక మారు సమర్థులైన ఆడిటర్లు వచ్చి లెక్కలను ఆడిటు చేయుచుందురు.

21 సంవత్సరములకు పైగా నున్న స్త్రీగాని పురుషుడు గాని ఎల్లప్పుడును ఖద్దరునే ధరించుచు డిక్లరేషన్ మీద చేవాలిచేసి బ్రిజరతు గాని కాన్పులువారు నియమించిన మరియే ఏ జెన్నీగాని తాము స్వయముగా వడికి సమముగా పురి నెక్కించిన 1000 గజముల నూలును నెల కొకమారు ఇచ్చుచుండినయెడల నట్టివారు సభ్యులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారికప్పుడు సమయమునకు చందాను చెల్లించలేని కాంగ్రెసుసభ్యత్వమునకై సంఘమునకు చెల్లించిన చందాను సంఘ చందాగానే ఎంచుకొనేయెడల - దానిని ప్రాతరఖాళితో సహా చెల్లించువరకు సభ్యులుగా నెంచబడరు.

ప్రతి సభ్యుడును ఖద్దరును గూర్చియు నూలు వదుకుటను గూర్చియు విధిగా ప్రచారము చేయవలసియున్నది. ప్రస్తుత సంఘముయొక్క కాలపరిమితి జరిగిపోయిన తరువాత తిరిగి సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును ముప్పాల్గు వంతు అధిక సంఖ్యాకులతో ఏర్పాట్లను కట్టుదిట్టములను మార్పుటకును ప్రతి సభ్యునికిని హక్కుగలదు.

నిత్యము విధిగా వదుక లేనివారు నాలుకు 12 రూపాయలను అడ్వాన్సుగా నిచ్చినట్లయిన అట్టివారు ఆర్ యిండియా స్పీషర్లు సంఘములో సభ్యులుగా నెంచబడుదురు. అట్టివారికి బ్యాలెన్సుషీటుల యొక్కయు సంఘపర్వల యొక్కయు ప్లేటు మెంటుల యొక్కయు ప్రతు లుచిత్తముగా పంపబడును. ప్రతి వారును రాట్నమునుబూని ఖద్దరును ధరింపనియెడల హిందూ దేశములోని ప్రజాసామాన్యమునకు అధికమాత్రము రాదని నాకట్టి నమ్మకము. కావున నాకేదో జబ్బువచ్చినప్పుడు గాని లేక ఏదేని యవాంతరము కలిగినప్పుడుగాని తప్ప, తక్కినదినములలో ప్రతిదినమును విధిగా ఒక్క ఆరగంనుటపు నూలునువడికి చేతివగ్గునుల మీద తయారుచేయబడిన ఖద్దరునే నిత్యమును ధరించెదను. నా నమ్మకము మరీ నేను ఖద్దరును వీడుటకును ధరించుటను మానితి నేని సంఘములో నాసభ్యత్వమునకు రాజీనిచ్చెదను. ఈసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యునిగా నాకు గల కార్యభారములను కడుబాగురూకతో నమ్మకముగా నిర్వర్తింతుననియు నాకుగల యితరపట్లకు ప్రయలేటుపనుల నన్నిటికంటె యీ సంఘముయొక్క పనులనే ముందుగా నిర్వర్తించెదననియును నాద్వారము చేయుచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

నిమ్న జాతుల ప్రాతినిధ్యము

తాలూకా జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులు యూనియనుబోర్డు తాలూకాబోర్డులకు సభ్యుల నియమించునపుడు నిమ్న జాతుల ప్రాతినిధ్యము సరిగనున్నది లేనిది గమనింపకువ్వారని తెలియ నచ్చెను. నిమ్న జాతులలో తగినవాడు లభించునపుడు ఆయా సంఘములకు ఎన్నిక ప్రతినిధి లేకుండినచో నిమ్న జాతివానినో మహమ్మదీయునో లేక ఇండియన్ క్రైస్తవునో నియమించవలెనని ప్రభుత్వమువారు అధ్యక్షులకు చెప్పుచున్నారు. ఇతర అల్పసంఖ్యాసంఘములకు గూడ తగిన ప్రాతినిధ్యమిచ్చుచుండవలెను.

ఒక్కరినే పలుసార్లు నిమ్న జాతుల ప్రతినిధిగా నియమించుచుండినచో యితరులు సభ్యులు కావగవారు వెనుకబడి యుండురు గావున అట్లు జేయుట మంచిదిగాదు. ప్రత్యేక కారణములున్నచో వాటిని వ్రాతములకనగా రికార్డుకేసినపిమ్మటనే ప్రాతవానిని నియమింపవచ్చునగాని ఐనిచో నాధారముగా క్రొత్తవారినే నియమించుచుండవలెనని బోర్డు అధ్యక్షులకు యిందు మూలముగా సలహా జేయవలెను.

భారతీయుల చెడగొట్టు

శాసనములు

భారతదేశ మొత్తమూ త్రవ్వను సహింసజాలదు

(శ్రీ)మతి సహజీవీదేవిగారి ప్రకటన

పాట్నా 28 సెప్టెంబరు - దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు భారతీయులను, అసియా ఖండజాతులవారిని తమదేశమునండి చెడగొట్టుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నములు భారతీయులలో చాల అలజడిని, ఆసంతృప్తిని న్యూపింపజేయుట చేతను, కొలది దినములలోనే, దక్షిణాఫ్రికాలోని వేర్వేరు ప్రాంతముల భారతీయుల రా య భారతదేశము తీరేదేశమునకు రానుండుటచేతను దక్షిణాఫ్రికా భారతదేశాధీని యువభాగ్యక్షురాలగు సహజీవీదేవిగారి యభిప్రాయములను గమనింపగలుగు అసాన్సియేటెడు ప్రెస్సుపత్రినిధిగా రాకెను 28వ తేదీనాడు గావించెను.

దక్షిణాఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసు

దక్షిణాఫ్రికా యందు దక్షిణ ప్రాంతముల భారతీయుల యభిప్రాయములను పరిగ వ్యక్తీకరించుట కొక దక్షిణాఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసునకు మాత్రమే హక్కు గలదని నుడివెను. నెటాలు ఇండియను కాంగ్రెసు, బ్రాహ్మసామి బ్రిటిషు ఇండియను అసాన్సియేటెడు కేఫు బ్రిటిషు ఇండియను కాన్సిలు మొదలగు సంస్థలన్నియు దక్షిణాఫ్రికా యిండియను కాంగ్రెసునకు శత్రువుడను ఈసంఘము లాయా రాష్ట్రములందలి భారతీయుల తరపున మాటలాడ వచ్చుచున్నవని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గూడ నంగీకరించిరి. నెటాలు ఇండియను అసాన్సియేటెడు మొదలగు చిన్నచిన్న సంఘము లింకను కొన్ని కలవు. అవి ఈ ద. ఆ. ఇం కాంగ్రెసునకు శత్రువుడలేదు. కాని అవి కొలదిమంది భారతీయ వర్తకుల యొక్క ఆభిప్రాయముల మాత్రమే వ్యక్తీకరించును. పీనిసి, అచ్చట సామాన్య భారతీయభివృద్ధికిని సంబంధములేదు.

రాక్షసకృత్యము

భారతీయుల చెడగొట్టుటకు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు గావించుచున్న శాసనములరీతిని సహజీవీదేవిగారి టుల నుడివిరి. "ఈశాసనములు అనూచమయిన రాక్షసకృత్యములు. నాగరికప్రవచనము దీనినేమాత్రమును సహింసజాలదు. ఏకామిమలను పన్నాగములను పన్ని భారతీయులను చెడగొట్టుటలేనని ప్రయత్నించుచున్నారు. వా రెన్నిసన్నగడలకు విమల జూపినను భారతదేశము దానికెంతమాత్రమును సహింసజాలదు దక్షిణాఫ్రికాలోని నివాసమేర్పరుచుకొనిన ఆంగ్లేయులకు, బూరులకు యూదులకు అచ్చట నివసించుటకు ఏమాత్రము హక్కుగలదో అచ్చటి భారతీయజాతులకుగూడ నట్టిహక్కుగలదు. అందులో ముఖ్యముగా నెటాలునందు భాగము తమరక్తము నంతలు అర్పించి, దేశమును ప్రస్తుత ఈ దక్షిణాఫ్రికా గొనివచ్చిరి. రంగుద్రవ మెంతయున్నను, స్వాతిశయము ఇతరుల యెడ మీ న భావములను ఎంతయు ను ను తమకు కెంతబలపడును నలస వచ్చిన వారిలో నొక గుంపువారు రెండవ సంపు 29 తొలగించి చెడగొట్టుకొలరు. దక్షిణాఫ్రికా అచ్చటి భారతీయులకు స్వంత మాతృదేశము కంటె నెక్కువ నేను దక్షిణాఫ్రికా యందు నున్న పుడు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముం త్రిలో నుడివినటుల ప్రస్తుత భారతదేశము ఇదివరకువలె చేతులు కట్టుకొనిదవ దృష్టులతో జూచుచుండు భారతదేశము గాదు విదేశమునందున తన విడ్డూర రక్షణకొరకు భారతదేశ మిప్పుడు తన శత్రుల నన్నిటిని శేరిదీక్షించి పోరాడి నర్థ ద్వేషమును జాత్యాధిస్థలను ఆణిచివేయును. అక్టోబరు 11 వ తేదీ నుండియు భారతదేశము న ప్రతిగ్రామునునుండియు పట్టామునుండియు దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వ నిర్బంధ శాసనముల ఖండించుటకు సభలు జరిపి ఆందోళన మొనర్చుచును.

నిడదవోలు - నర్సాపురం గుడివాడ -

భీమవరం రైలు

నిడదవోలు - నర్సాపురం, గుడివాడ - భీమవరం రైలు నిర్మించుటకు సభ్యులు గోదావరిజిల్లాలో మదరాసు రైల్వేకంపెనివారికి ఫలము కావలసి యున్నది గాన, ఆకంపెనీ ఇంజనీరు గారికి భూమి క్రింద అధికారమును ప్రభుత్వమువారికి

బర్మా శాసనసభ

క్రిమినలు లా సవరణచట్ట ప్రకటనమును రద్దుపరచుట

తీర్మానము మోడింపబడెను.

రంగూను, సెప్టెంబరు 28: - క్రిమినలు లా సవరణచట్ట ప్రకటన మొకదానిని రద్దుపరచవలెనను అధికారశక్తర తీర్మానముపై నేడు బర్మా శాసనసభలో పక్షము లేర్పడెను. చాలసేపు చర్చ జరిగినపిమ్మట తీర్మానము రెండు ఓట్లలో ఓడిపోయెను. ప్రతిపక్షముగా 39 ఓట్లును అనుకూలముగా 37 ఓట్లును వచ్చెను

నిర్బంధశాసనములే దేశములోను జయమునుగాంచలేదని తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు డాక్టర్ తన్మంగుగారు చెప్పి ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధములను కొంత తగ్గించుకొనవలెనని చెప్పిరి. తలపన్నును శేదరికముచే నీయలేకపోయినదియు ఆ ప్రకటనను రద్దుగావించవలసినదనియు కోరిరి.

హోం మెంబరుల తరపున

జబ్బుచే సభకు రాజాలనటువంటి హోం మెంబరు తరపున బ్రాండరుగారు తీర్మానము నడ్డగించుటయే వారివైఖరియని చెప్పిరి అట్టిప్రకటన నెప్పుడు తొలగించవలెనో ఏ పరతుల మీద తొలగించవలెనో ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయింపవలెనని అంగీకరించినచో ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరించరు. క్రిందటి సంవత్సర మీ దినములలో ఆందోళనోద్యమము బుద్ధిపూర్వకమైన కుట్రలవలన జరిగినది. లా ఆర్డరులను నెలకొల్పుటకునై ప్రభుత్వమువారి నిబంధనలను చేయవలసినవచ్చినది. పరిపాలనా విధానముతో జోక్యము కలిగించుకొనుచున్న సంఘములపై తమకు సరియని తోచినచో, ప్రకటనలను గావించవలసినదని స్థానికాధికారులకు తెలియజేయబడెను. నిర్బంధ శాసనములను చేయవలెనని ప్రభుత్వమువారి కుద్దేశ్యములేదు. క్రిందటిసంవత్సరము ఆందోళనపల్ల నేడు రాగతములును ఎక్కువైనదని నేను తలచెదను అని చెప్పి అతడు, తీర్మానము నడ్డగించెను. రాజకీయ దృక్పథమునందు మార్పుగలిగియుండుటచే నిదియే సరియైన సమయమనియు ఆ ప్రకటనను రద్దుగావించవలసినదనియు పలువురు సభ్యులనుంపుచు తీర్మానమును బలపరచిరి

జాతీయవాదియగు డాక్టర్ బాగున్ గారిట్లనిరి బ్రాండరుగారి యుపన్యాసమునలన గవర్నరును వారి సభ్యులును మాత్రమే ప్రజాతేజమును గోరువానై నట్లు కనబడుచున్నది. తక్కిన సభ్యులుండుటయే అట్లుకాదని తెల్పుటకు నిదర్శనము. మరియు జాతీయతక్షమువా రెప్పుడును లాఆర్డరులను బలపరచుటకును విప్లవభావముల నడంచుటకును సిద్ధముగా నున్నారు.

హోం మెంబరు రాలేచని విచారింపి ఆర్థికసభ్యు డిట్లు చెప్పెను: - అట్టిప్రకటన కింకను అవసరమున్నదేమో తెలియజేయవలసినదని ప్రధాన కార్యదర్శి జిల్లా యుద్వ్యోగల నడిగెను. అట్టి యవసరము లేకపోయినయెడ దానిని రద్దుచేయవలసినదని హోం మెంబరు చెప్పెను. నామటుకు నేను స్వయముగా ఆతీర్మానమున కడ్డుపెట్టెను. ప్రభుత్వమువారి విషయమున బహుశా గ్రతగా నుండురు. మరియు వారు పోవుటకు సంసిద్ధులై యుండలేదు. తీర్మానమును ఓటుకుపెట్టగా 39 ఓట్లు ప్రతిపక్షముగాను 37 ఓట్లు అనుకూలమును వచ్చెను.

ఎగుమతి, ఎత్తెజ్జ పన్నులను బర్మాకొరకు ప్రత్యేకించుట

ఉపాధ్యక్షుడును జాతీయపక్ష నాయకుడును నగు బాపోగార్డు ఫెల్ట్రోను కిరపనాయిలులపై నున్న ఎత్తెజ్జ పన్నును బియ్యముపై నున్న ఎగుమతిపన్నును బర్మాకొరకు ప్రత్యేకించు నట్లుగా ఇండియా దొరతనమువారి నడుగవలెనని ప్రభుత్వము వారికి శిఫారసుచేయుచు ఒక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈపన్నులవలన 2 కోట్లు వచ్చుననియును రాష్ట్రీయాదాయములనుండి ఇండియా దొరతనమువారు పెద్దభాగమును తీసికొనుచున్నారనియును చెప్పిరి. మరియు రాష్ట్రీయ కప్పములను, రెండులును చెల్లింప నక్కరలేదనిరి. జాతీయ నిర్మాణ శాఖలకు డబ్బు చాలకుండుటచే ఈ మొత్తము రాష్ట్రీయ కోశాగారమున కే పోవలెనని చెప్పెను సభవారందరను తీర్మానమును బలపరచవలెనని హెచ్చరించిరి

ఆర్థికసభ్యుడుగా తాను తీర్మానమునకు సానుభూతిని గనపరచునని చెప్పెను, సో విలియంట్ గారిట్లనిరి: - కాబట్టి మెంబరులు తప్ప తక్కిన అధికారులందరును తమ యిచ్చ వచ్చినట్లే ఓటుల నీయవచ్చును. సభవారందరను ఏకగ్రీవముగా నంగీకరించిన ట్లుయైన విచారణకొర తీర్మానము ఇండియా దొరతనమువారికి పంపబడును

నిజముగా డబ్బు అవసరముగాన బూతుగారు తీర్మానమునకు సానుభూతిని గనపరచి రాజ్యాంగవిధానములో మార్పులు తెచ్చుచు నుండి గావున రాష్ట్రీయ కేంద్ర ప్రభుత్వముల యొక్క ఆర్థిక సంబంధములు కట్టడియులు గావించుకొన్న నేగాని యీతీర్మానము నమలులో పెట్టుటకు వీలులేదనిరి. బర్మాను ఇండియా నుండి వేరుచేయుటకు జాతీయవాదులు పూనుకొనినారని బాపోగారు చెప్పిరి.

విమర్శకు తీర్మానము అంగీకరింపబడెను. మరియు తీర్మానములు నేడు పరిష్కారము గావించబడెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయ బడెను. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లాలో బాంబు పడుట

సిమ్లా పోలీసు లెసులయందు గుర్కాలు దళరా డిల్లీవములు జరుపుచుండ బాంబుపడిన విషయమై పోలీసువారు విచారణ సలుపుచున్నారు ఈబాంబు ప్రేలుటవల్ల ఒకసేవకుడు 8 సంవత్సరముల బాండు ఇరువురు బలము గాయములు తగిలి వైద్యశాలయందు మరణించిరి. ఒక పోలీసు కాన్స్టేబులకు, గూర్కానిపాయికి, ఇరువురు బాలురకు కూడ బలముగ గాయములు తగినవి. మరికొందరకు కొంచెము గాయములు తగినవి. ఇంతవరకు ఎవ్వరు అరెస్టు చేయబడలేదు

ఈ త పో టి

కలకత్తాయందలి అహరుఫ్లూస్పీర్స్ కు కల్బువారు 30 మైళ్ళు ఈతపండిమును జరిపిరి. అన్ని రాష్ట్రములు పోటీచేసిరి. ఈ పోటీలో గోపీనాథముగారు 4 గంటల 45 నిమిషములలో 30 మైళ్ళు ఈదినవచ్చిరి. మొత్తముమీద 14 మంది పోటీ చేసిరి. కడపటివారు 5 గంటల 24 నిమిషములలో ఈ 30 మైళ్ళు ఈడెను. మొదటిబహుమతి గోపీనాథరాయగారి కియ్యబడెను.

బొంబాయి కొటను మార్కెట్టు (నేటి 24 వ తేదీ) ధరలు.

ఏప్రిలు-మే-బ్రోచి-424-8-0, 424-4-0, 424-8-0

డిశంబరు-జనవరి-బ్రూ-408-8-0 408-4-0.

"అగ్రికల్చరు థీరోఫోర్టు 5-8-8 0/0. పంట 13981000 బేళ్లు. గింజదీసిన ప్రతి 4276000 బేళ్లు ఇది అశ్వధిముకాదు. ప్రస్తుతానికి సహేతుకమే" అని 28 వ తేదీని న్యూయార్క్ నుండి నార్తనుకంపెనీవారు తంతివార్తనంపిరి. (ప్రెస్సు.)

"ను బోధిని" నూతన మాస పత్రిక

1 డాక్టరు బుట్టా శేషగిరిరావుపంతులుగారు (ఎం. ఏ. పి. హెచ్. డి) 2 కోన శేంకటరాయ శర్మగారు సంపాదకులుగ నుండురు.

రాబోవు కార్తీక మాసమునుండి గుంటూరు జిల్లా, పెదచెలకూరునందీ పత్రిక వెలువడును.

ఇందు వాఙ్మయ చారిత్రక పరిశోధనాది విమర్శక సంబంధములగు వ్యాసములు విద్యాధికులగువారిచే వ్రాయబడి ప్రకటింపబడును. చందా సంతకు రు 2-0-0 లు మాత్రమే.

పత్రిక రాయల్ ప్రెస్ 40 పుటలకు దగ్గకయుండును.

కొత్త లామెంబరు

పత్రికాబిప్రాయములు

లీడరు

యస్. ఆర్. దాసుగారి నియామకము విషయమై లీడరుపత్రిక ఈ క్రింది విషయను వ్రాయుచు నుండి: - యస్. ఆర్. దాసుగారు ప్రఖ్యాతిగాంచిన న్యాయవాది. కాని ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుడు. తేజాధర్మమును చక్కగ నిర్వహించుటకు ప్రజాహితీ జీవితానుభవము, బాగుగ నుండవలయును. ఈ అర్హత వీరికి లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి వీరు తృప్తి కలుగజేయవచ్చును గాని దేశమునందలి రాజకీయ కక్షలను సంత్కృష్టి పరుపజాలరని మా నమ్మకము. భారతీయుల హక్కులను సంరక్షించువిషయమై వీరు పట్టుదల చూపుదురని నమ్ముటకు వీలులేదు.

ట్రీబ్యూను

దాసుగారు న్యాయవాదులలో ప్రముఖు లనుమాట నాడెనుచువారెవరు నుండరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారు తమకు అన్నివిధముల లాభకరముని యామకముగా గావించిరని చెప్పవలసియున్నది.

వేదమూర్తిగారి అభ్యర్థిత్వము

స్తేటు కాన్సిలు

సిమ్లా, సెప్టెంబర్ 22:—సిమ్లానుండి భారతకానసభసభ్యుడగు సి. యస్. రంగస్వామిగారి క్రింది సమాచారమును తిరిగివార్తాపత్రికలకు పంపింపబడుచున్నది:—

మదరాసు స్వరాజ్యపక్షము వారి అభ్యర్థనలలో వేదమూర్తిగారిపేరు లేకుండుటను చూచి సాంఘికపక్ష నాయకుడు ఎం. యల్. పి. దివాన్ చమన్ లాల్ గారును బెంగాలు నాయకుడు తులసీ చంద్ర గోస్వామి గారును తదితరులు కొందరును నావలెనే కష్టము ననుభవించుచున్నారు. క్రిందటి ఢిల్లీ సమావేశ సమయమున వేదమూర్తిగారును సేను గారి వేమవరపు రామదాసుగారితో మాట్లాడినప్పుడు న్యాయముగా బర్నియలకు పోవలసిన స్థానములను భారతీయు లాక్రమించుకొను చున్నారనే కారణముచేత బర్నియలో ఒకవిధమైన భావము ప్రబలియుండుటచేత న స్థానమును బర్నియ ను కేవలమేనే తాను బర్నియనుండి చాలించుకొందునని వేదమూర్తిగారు రామదాసుగారితో చెప్పిరి. అదే ప్రకారముగా వేదమూర్తిగారు బర్నియ వదలి చెన్నపురిలో నివాస మేర్పరచుకొని తమ నామమును మదరాసు రాజధానియొక్క స్తేటు కాన్సిలు నియోజకవర్గమునకు మార్పించుకొనిరి

రామదాసుగారి సహాయము వచ్చునరకు నిస్సహాయులై అతిసహనముతో వేదమూర్తిగారు సన్నిహిత రాజకీయమును చూచిన పక్షంలో చాలమందికి మదరాసు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థిలలో వారి నామము లేకుండుటవలన ఆశ్చర్యము కలిగించుచున్నది. ఇట్లు రాజకీయసంఘములలో కలిగిన భావములను గూర్చి సేను మదరాసు స్వరాజ్యనాయకులలో నిద్దరికి తెలియించిరి. ఆంధ్రకాంగ్రెసుకుమిటివా రివిషయమును విచారించుచున్నారని ఒక్కరు దయచేసి తిరిగి తెలియజేసిరి.

వేదమూర్తిగారు స్తేటుకాన్సిలులో చేసిన పని అందరికి తెలిసియున్నది. బెంగాలు ఆర్డినెన్సుబిల్లు విషయమై కరండి కరువంటి అనుభవముగల జాతీయవాదులసంఘము నిష్ప్రయోజనమైన అసమ్మతిని తెలిపి యూరకుండగా, వేదమూర్తిగారు పట్టుతరమైన యువన్యాసము నిచ్చి సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఈ చర్య ప్రజలలో బెంచీలలోనివారి కాశ్చర్యమును, ఆంగ్లో యిండియను పత్రికలకు కోపమును కలిగించెను. కానసభవారాలలో చించి కావించిన తీర్మానముల నోడిందుటకే స్తేటుకాన్సిలులో అధికారులందరును కలిసి పనిచేయుచున్నారని పీరు ఖండించిరి. ఈ బాహ్యజేతరనాయకుని ఉద్దేశపూరిత మగు ఉపన్యాసముతో సమానమైన యువన్యాసము నిచ్చి రామదాసుగారు క్లాసుపాత్రులైరి.

బర్నియారు సంఘము అమితోత్సాహముతో స్తేటుకాన్సిలుకు పంపిన యావహానియుని బ్రాహ్మణేతరుడైన కారణముచేతన రాజధానివారే వదలివేసి రని కేత్రువులు చెప్పుకుండుచుగాక. తన చిన్నతనములో నీయన తన కేసినంతయు తన రాజధానికే ధారపోసెను. స్వరాజ్యవాదులకు ప్రత్యర్థిగా నిలుచుండినట్లు తలంతురేమోయనభయముచే స్తేటుకాన్సిలుకు నిలుచుటకై వేదమూర్తిగారికి ప్రస్తుతేరు. పరిస్థితులు తెలిసికొనియున్నందున స్వరాజ్య అభ్యర్థులలో నొకరు పీరి కొరకై చాలించుకొందురని సేను దలచెదను. ఇంకను స్వరాజ్య అభ్యర్థిగానే నిలువదలచుచున్న వేదమూర్తిగారి నామమును ధర్మమూర్తులై దూరదర్శకు యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు సంఘము ఆంగీకరింతురని సేను నమ్మెదను. వేదమూర్తిగారి నామమును ప్రకటించినప్పుడు అందరును వారి సే బలపరుపవలసి నదని నాకు తెలిసినవారిని తెలియనివారిని అందరిని వేడుకొనుచున్నాను. ఆయనకు కొంత రుగ్మతగానున్నను వేదమూర్తిగారు స్తేటుకాన్సిలులో స్వరాజ్యవాదుల కంటే ఎక్కువగా పనిచేసిరి. పీరివృద్ధి రుగ్మతనుండి కోలుకున్నారు. వేదమూర్తిగారి, కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, రామదాసుగార్ల చేప్పుకొనదగినవారు. కావున వారిని తిరిగి సభకు పంపి మదరాసు రాజధాని గౌరవించునని సేను నమ్ముచున్నాను. (తంతి వార్త)

రాజీనామా

అద్దేపల్లి వెంకటగురూపాధి రామశేషయ్యగారి క్రింది వ్రాయుచున్నాడు:—సేను ఈశోజన బెజవాడ పురపాలక సంఘ సభ్యత్వపదవికి రాజీనామా నిచ్చితిని. దేశీయ మహాసభ సభ్యుడననే పేరుతో సేను నిలచి గెలుపొందితిని. కాని ఇప్పుడు ఒక క్షణమైనను సదరు సంఘసభ్యుడుగా వుండకూడదని నామనస్సాక్షి నన్ను కోరినందున అట్లు చేసితిని. కాని కొందరు సభ్యులు నారాజీనామా నంగీకరింపక గడువువరకు నిలుపుదుమని నెలవిచ్చుచున్నారు. వారిచ్చినచ్చినట్లు చేయ నగును. ఇట్టి అసందర్భపు చర్యకే ఇందుకు కారణములై నన్ను ఇట్లు చేయుచున్నాను.

సారస్వత నికేతనము

(వేటపాలెం 22-9-25)

అయినవరోజు

సాయంతనము నాలుగుగంటలకు వేటపాలెము సారస్వత నికేతనముయొక్క సప్తమ వార్షికోత్సవము ప్రారంభమయెను.

శ్రీయుత నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావు పంతులుగారు యమ్. ఎ. ఎల్. ఎల్. బి. బారిష్టరుగారు అధ్యక్షతను వహించిరి. శ్రీయుత డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు యమ్. ఎ. పి. హెచ్. డి. మొదలగు మహాశయులు సభ నలంకరించిరి.

అధ్యక్షులు లాభకరమైనదియు, రసవంతమునగు ఉపన్యాసమునిచ్చిరి. తరువాత శ్రీయుత గ్రంథి వేంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారు రసపూరితములగు పద్యరత్నములను జదివిరి.

గ్రంథాలయధ్యక్షులగు శ్రీ ఊటుకూరి వేంకట సుబ్బారాయ శ్రేష్ఠిగారు, తదనంతరము సాంఘికీక నివేదికమును జదివిరి. నివేదికములోని ముఖ్యభాగముల నిందు ప్రచురించుచున్నాము.

పిదప డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావు పంతులుగారు గ్రంథాలయమును గూర్చియు వాటి లాభములనుగూర్చియు నుపన్యసించిరి.

ఆర్. యస్. వేంకట్రావు పంతులుగారి హాస్యరసపూరితమగు వివాహములగుగూర్చి మాచ్చటించిరి. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

నిన్ను శ్రీయుత యద్దేపల్లి సూర్యనారాయణగారు దయచేసి తిరిగి చెల్లిపొయిరి.

వెంపటి సత్యనారాయణ.

ఆంధ్రభారతీర్థ - వేటపాలెం

22-9-25

ఆంధ్రభారతీర్థముయొక్క 5 వ సభ (సెనేటు) యీ నెల 22 తేదీ మంగళవారం ఉదయం గం 9 లకు శ్రీయుత వూటుకూరి వేంకట సుబ్బారావు శ్రేష్ఠిగారి మేడయందు సమావేశమైనది. కలింగ మధ్యఆంధ్ర దక్షిణాంధ్ర ప్రాంతముల నుండి విశ్వవిద్యాలయసభ్యులు పలువురు సభకు విచ్చేసిరి. అందు గుంటూరు మ్యూనిసిపలు చైరమనుగారు, బారిష్టరు నడింపల్లి వేంకట లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు, చట్టి నరసింహారావుగారు, అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారు, ఆర్. యస్. వెంకట్రావుగారు, నెల్లూరు నాగరాజు రావుగారు మొదలగువారు ప్రముఖులు. డాక్టరు బుర్రా శేషగిరిరావుపంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

సభలో విశ్వవిద్యాలయమువారు రాబోవు సంవత్సరమున చేయబోవు కార్యక్రమమును జాలవరకు సభ్యులు చర్చించి నిర్ణయించిరి. సభలో ఆంగీకరింపబడిన తీర్మానములను యిందు పొందుపరచుచున్నాను.

మొదటి తీర్మానము

అభివందనములు

విశ్వవిద్యాలయ దసరా మహోత్సవములు వేటపాలెమున నిర్వహించుగ జరుగుటకు అన్నివిధముల ప్రయత్నములు చేసిన మధ్యమ ఆంధ్రప్రాంతములకు శ్రీయుత వి. శ్రేష్ఠిగారికి యీసభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నారు.

ఉపపాదకులు:—శ్రీయుత అయ్యంగారి వేంకట రమణయ్యగారు.

ఆమోదకులు:—వెంపటి సత్యనారాయణగారు.

2 వ తీర్మానము

భరతముని బృందము

బెజవాడలో స్థాపించబడిన భరతమునిబృందమును విశ్వవిద్యాలయమున నొక ప్రతినిధియముగ నంగీకరించుచు బృందమువారు నాట్యరంగసంస్కరణమున ఆంధ్రదేశమునకు తేయుచున్న సేవను ప్రశంసించుచు వారి కార్యక్రమమును నిర్వహించుగా కొనసాగించుటకు ఆంధ్రదేశీయులందరూ తోడ్పడవలెనని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప. ఆంధ్రనాట్య రంగోద్ధారక నెల్లూరు నాగరాజు రావుగారు.

ఆమో. శ్రీ రామయ్యం పర్యవేక్షక శ్రీశ్రీగారు.

3 వ తీర్మానము

కర్నూలు జిల్లాలోని కానసిన కార్యప్రచారికను సాధ్యమైనంత త్వరలో తయారుచేసి అన్ని పరిక్షలను జరుపుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయవలయునని అధ్యక్షుల నీ సభ వారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ఉప. వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.

ఆమో. అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారు, అష్టావధాని చిల్లర వేంకటేశ్వరకవిగారు.

4 వ తీర్మానము

యువజనసంఘములు

విశ్వవిద్యాలయపు యువజన సంఘములు ప్రతి ప్రాంత కార్యాలయమునందును స్థాపించి యువకులను హెచ్చరింపవలెననియు, ప్రతి యువజనసంఘమును నొక పత్రిక నుంచవలెననియు సీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప. వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.

ఆమో. కొన వేంట్రాయశర్మగారు.

5 వ తీర్మానము

విశ్వవిద్యాలయమువారి యాదర్శములు అన్ని ప్రాంతములలో నిర్వహించుగా కొనసాగుట కాయాప్రాంతములలోని యభిమానులు ప్రాంతీయకార్యాలయములవారి కన్నివిధముల తోడ్పడవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఉప. అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు వి. పి.

ఆమో. తుమ్మల సీతారామయ్య చాదరిగారు.

6 వ తీర్మానము

నాట్యపరిక్షలు

ప్రతాప రుద్రయ నాటక క్రందర్యకులలో హాస్యరసవిషయములలోను యుక్త మగు వేషధారణయందును నెక్కువ నిపుణతను గనుబరచిన

కే. కోటయ్యనాయుడుగారికిని

భోగరాజు కృష్ణమూర్తిగారికిని

ఆర్. యస్. వెంకట్రావుగారికిని

విశ్వవిద్యాలయమువారి తరపున తగిన గౌరవమును జూపుట యుక్తమని తీర్మానించుచు ఆవిషయమున యుక్త గౌరవపట్టముల నిర్ధరించుటకును చిత్రాంగి నాటకములోని నటకులను పరీక్షించి యుత్తులగువారికి పట్టములను నిర్ధరించుటకును

1 నడింపల్లి వేంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారిని

2 చట్టి నరసింహారావుగారిని

3 అయ్యంగారి వేంకటరమణయ్యగారిని

ఒక యువసంఘముగ నేర్పరచిరి.

ఉ:—వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు.

ఆ:—అమరవాది హనుమచ్ఛాస్త్రిగారు.

శ్రీ వి. వి. శ్రేష్ఠిగారు దసరాయుత్సవములను వేటపాలెమున జయప్రదనుగ జరిపించినందుకు వారికి వందనము లర్పించుచు సభ ముగింపబడెను.

ప్రతిపరిశ్రమకు రక్షణ

సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకూరుదాసుగారి

యభిప్రాయము

బొంబాయి, సెప్టెంబర్ 22:—మిల్లు యజమానులు ప్రతి పరిశ్రమకు రక్షణను కోరినప్పుడుగాని వారిని బారిఫుబోర్డువారి దగ్గరకు వెళ్లవలసినదని బలవంతపెట్టుటలో అడ్డములేదని పత్రికాప్రతినిధితో మాట్లాడుచు సర్ పురుషోత్తమదాసు ధాకూరు దాసుగారు చెప్పిరి. ప్రతి ఎక్స్లొజుషన్నును నిలిపివేయవచ్చునా కూడదాయననడి ప్రశ్నకాదు. ఆపన్న అన్యాయమని బిప్పుకున్నదే. దానినితీసివేయుటకు బారిఫుబోర్డువారి అజ్ఞయ క్కరలేదు. ప్రభుత్వమువారు భారత కానసభను ఇంపీరియల్ ప్రెజెన్సును బిప్పుకునే స్థితిలోనికి తీసుకొనివచ్చురని ప్రజలను మానపడుచున్నారు. దీనిని బిప్పుకొనుట కిప్పుడును తీసుకడదు. యునైటెడు కింగ్డమ్ సరకులపై బారిఫుబోర్డును నూటికి 11 1/2 న.డి 7 1/2 కు తగ్గించుటకు బిప్పుకొనవలసినదని హిందూదేశమును బలవంత పెట్టుట ప్రభుత్వమువారి తరువాతి యుద్దేశ్యము. ఇందు వలన లంకపైరు బ్రతికిపోవును. కాని హిందూదేశములో ప్రతి పరిశ్రమకు తప్పక బిప్పుతగులును. ఎక్స్లొజుషన్నును తీసివేయుటలో హనుకు శ్రీ అజా చొప్పన గుడ్డఖరీసును బిప్పుచేసవలెనని యుద్దేశ్యమని సర్ పురుషోత్తమదాసుగారు చెప్పిరి. హిందూదేశములో బిప్పుకొనవలసిన కంటవరకే లాభము వేకుగును.

(ఆ. ప్రె.)

వేలకుమందు వెల సీసా 1-కి రు. 0-4-0
ఈ నూనెను తలపెట్టిన వేల ఈస్టి నశించును. చర్మ
మునకు వెండ్రుకలకుహాని యందుకు వెండ్రుకల పెరుగును.
అమృతంజనం డిహో, మదరాసు - బొంబాయి

గోదావరిజిల్లాలో తాలూకాల

మార్పులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాకినాడ, సెప్టెంబరు 22:— 1918 వ సంవత్సరమున గవర్నరు కాకినాడ వచ్చినప్పుడు గోదావరిజిల్లాసంఘమువారు పంపిన డిప్యూటీ మను చర్చించినవిషయములలో (1) కృష్ణా జిల్లా విభజనము (2) రామచంద్రపురం తాలూకాకు ప్రత్యేక డివిజన్ లో ఆఫీసర్ ను నియమించుట చేరియుండెను. ఆనాటి ప్రసంగములను కృష్ణాజిల్లావిభజనము ఆవశ్యకమని యొప్పు కొనుచు గోదావరిజిల్లాలోగూడ రివిన్యూడివిజన్ లో ఆఫీసర్ యధికారప్రదేశములను సవరించుట యవశ్యకమని కనబడుచున్నదనియు నా రెండువిషయములను దొరతనమువారు శ్రద్ధతో యోచించుకొనియు గవర్నరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. కృష్ణాజిల్లా విభజనము ముఖ్యమని ప్రప్రథమమున సూచించిన జిల్లాసంఘమువారియొచన యాచరణమునకు వచ్చెను. ఈమధ్య కాలమున అమలాపురం రాజ్ కోట తాలూకాలను రివిన్యూవ్యవహారములన్నియు విభజించుటనుగురించి మండలసభలో చర్చింపబడుటయు రివిన్యూయాలకాను కొంతవరకు తీర్మానములు జరుగుటయు కనియున్నాము. ఇప్పుడు తాలూకాల మార్పులనుగురించి రహస్యముగా వ్యవహారము వహించుచున్నదని వదంతి ప్రబలుచున్నది. తుని పిరాపురం డివిజనులను విశాఖ జిల్లాలోను జేర్చుననుమతి యిప్పుడు వినబడుచున్నది. కాని ఆ రెండు డిప్యూటీ కలెక్టర్ల ద్వారా డివిజనులను ఒక తాలూకాకింద నేర్పాటుచేయు నుద్దేశించుచున్నారనియు ఆసందర్భమున తుని డివిజను గ్రామముల గొన్నిటిని పెద్దాపురం తాలూకాలోని ప్రతిపాడు డిప్యూటీ కలెక్టర్ ద్వారా డివిజనునకు చేర్చదలచినదనియు కొన్ని పిరాపురం డివిజను గ్రామములను కాకినాడ తాలూకాకు జేర్చదలయు చిక్కవోలు, చామరగోట ముద్దుగ్రామములను కాకినాడ తాలూకానుండి విడదీసి రామచంద్రపురం తాలూకాలో చేరిన చిక్కవోలు డివిజనునకు జేర్చదలయు పలు చోట్ల కలెక్టర్ నుచున్నారు. ఇందు గొంతయధికార ముండవలెను. దీనితోబాటు రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసర్ల అధికారప్రదేశములందు గూడ మార్పులు జరుగవచ్చును.

ప్రస్తుతము తూర్పు గోదావరిజిల్లా కలెక్టరునకు పరస్పర అసిస్టెంటు లేడు. ఇప్పటి కలెక్టరు పిల్లగారు తనకు పరస్పర అసిస్టెంటు లేకుండ పని జరుగదని తెలుపుకొనెను. అయ్యోగము దొరతనమువారు మంజూరుచేయలేదు. దీనిమూలమున కాకినాడ రివిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరులైన కలెక్టరు కచ్చేరీపని చాలవరకు పడుచున్నది. కాకినాడలో డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు క్రిమినల్ కేసులు ఎన్నేటూలాండే ఆప్త వ్యాజ్యములు ఎక్కువగనుండును. తన డివిజనుపనినే తృప్తికరముగా నెఱవేర్చుట కవకాశము ముందని డివిజన్ లో ఆఫీసరులైన కలెక్టరు కి వ్యతిరేకముగా పడినయెడల డివిజన్ పని బాకీ పడక తీరదు. కావున పచ్చిమగోదావరి జిల్లాకు రాజధాని కాబోవు నిడదవోలు తాలూకాకు ప్రత్యేకముగ నియమింపబడు డిప్యూటీ కలెక్టరునకు పెద్దనల్ అసిస్టెంటుగాగూడ నుండవలెనని ఏర్పాటుగావించెను. ఆనొప్పుననే తూర్పు గోదావరి జిల్లాకుగూడ కాకినాడ డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు కలెక్టరునకు పరస్పర అసిస్టెంటుగా నెంచుట ముఖ్యమని కన్పట్టుచున్నది. అప్పుడు కాకినాడ రివిన్యూ డివిజనునుండి తుని పిరాపురం డివిజనులను విడదీయవలసియుండును. ఆరెంటిని పెద్దాపురం డివిజన్ లో ఆఫీసరు అధికారముక్రింద జేర్చి రామచంద్రపురం తాలూకాను ప్రత్యేక డివిజను ఆఫీసరు క్రింద నుంచవలసివచ్చును. రామచంద్రపురం తాలూకాలో క్రిమినల్ పని కడగ వ్యవస్థపైను రివిన్యూ ఆఫీసు కంపెనీవేకా మొదలగు తగవులు విస్తారముగానుండును. కావున నచట నొక డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు చాలవరకునే తేకపోయి. ఇక తుని పిరాపురం డివిజనులు రెండును పూర్ణముగా జమీందారీ డివిజనులు. అటు లనే పెద్దాపురం తాలూకాలోగూడ నెక్కువ భాగము జమీందారీ ప్రదేశము. ప్రతిపాడు డిప్యూటీ కలెక్టర్ ద్వారా డివిజనులో మాత్రమే గవర్నరు మెంటు గ్రామములు చాలగనున్నవి. అందుకే గ్రామములలో మెంటు పంటల కలెక్టరు కావున గవర్నరు ప్రత్యేక డివిజనులలో రివిన్యూ డివిజన్ లో ఆఫీసరునకు పేరు లాండి ఆప్త వ్యాజ్యములును మైనరు ఇన్స్ పెక్షన్ లును పనియును కొంచెముక్కునగనుండును. దీనిని తృప్తి కరముగ నుండుట యాదృశి సాధ్యముగ విషయము. ఇప్పుడు ఎన్నేటూలాండే ఆప్త వ్యాజ్యములలో చాలవరకు ఎక్స్ ప్రెస్ డివిజన్ లోను

తాలూకాబోర్డులలో

యూనియన్ బోర్డులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

ప్రస్తుతము మన తాలూకాబోర్డులనుండి యెన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులచేతనే డిప్యూటీ బోర్డులు నిర్వహింప బడుచున్నవి. తాలూకాబోర్డులు ప్రజలనుండి యెన్నుకొనబడిన వారితో నేర్పరుపబడుచున్నవి. ప్రస్తుతము “యూనియన్ బోర్డులన్నియు తాలూకాబోర్డులకు లోబడి నిర్వహింప బడుచున్నవి కాని యూనియన్ బోర్డులకు మాత్రము తాలూకాబోర్డులయందెట్టి ప్రాతినిధ్యమును లేదు. తాలూకాబోర్డునకున్న కొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులతోపాటు ఆబోర్డునకు లోబడి యున్న యూనియన్ బోర్డులనుండి సైతము బోర్డున కొక్కొక్క ప్రతినిధిని తాలూకాబోర్డులోనికి బంపుట యుక్తము. కాబట్టి తాలూకాబోర్డులు యూనియన్ బోర్డున కొక్కొక్క స్థానము వంతున ప్రత్యేకించి యుంచుట యవశ్యకము.

అట్లు తాలూకాబోర్డులలో యూనియన్ బోర్డులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండుటవలన బోర్డుయొక్క పరిపాలన మునకు మంచి యనుభవజ్ఞున మేర్పడి యూనియన్ బోర్డులు క్రమాభివృద్ధి నొంది సక్రమముగా నిర్వహింప బడుట నిశ్చయము. అందువలన యూనియన్ బోర్డులు యితర గ్రామముల కార్యకర్తలైన వాని యభివృద్ధికి దోడ్పడును. కావున యూనియన్ బోర్డులను తాలూకాబోర్డులయందు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండుట శ్రేయస్కరము. ఈ విషయమును మనస్థానిక పరిపాలనాధికారులెల్లరును సంపూర్ణముగా జర్పించి యూనియన్ బోర్డుల యభివృద్ధికినే తాలూకాబోర్డులలో వానికి ప్రత్యేకముగ ప్రాతినిధ్య మొసంగుట యుక్తమని మనవిచేయుచున్నాను. యూనియన్ బోర్డులు సైతము తమ ప్రాతినిధ్య వాంఛను స్థానిక పరిపాలనాధికార వర్గమువారికి నివేదించుట యుచితమని నాయభిప్రాయము.

ఈ విషయమై తీర్మానము నొకదానిని మా “ఎలమట్టు” యూనియన్ బోర్డులో ప్రవేశపెట్ట దలచియున్నాను. ప్రతి యూనియన్ బోర్డువారును తమతమ యభివృద్ధిని లక్ష్యమంచు దుండుకొని యాతీర్మానము చర్చించి తీర్మాన మొనర్చి స్థానిక పరిపాలనాధికారులకు తెలియపఱచి సఫలమనోరథు లగుదురని ప్రార్థించుచున్నాడను.

తాడిపర్తి శ్రీరాములు.

సర్ భండార్కరుగారి

మరణమునకు

విల్లింగుడన్ ప్రభువు సానుభూతి

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 22:— పూనా పెన్షన్ల కళాకారులకు సంబంధించి ప్రస్తుతము పన్నువిచారణసంఘపు సభ్యుడుగా బెంగళూరులోనున్న డాక్టరు ఆర్. జి. పరంజియెగారికి జాబు వ్రాయుచు డాక్టరు రామకృష్ణభండార్కరుగారి మరణమునుగూర్చి బొంబాయి మదరాసులలో గవర్నరుగా పనిచేసిన విల్లింగుడన్ ప్రభువు సానుభూతితో నిట్లు వ్రాసెను. “సర్ రామకృష్ణ భండార్కరుగారి పరమమును గూర్చి కొలది దినముల క్రిందు ప్రత్యేకముగా మాచి మిగల విచారించితిని నాసానుభూతిని వారి కుటుంబమునకు తెలుపవలసింది. ఆదర్శప్రాయముగ బ్రతికి ఆత్మకు పరలోకగతుడయ్యెను. ఆయన నెరిగిన వారెవ్వరును ఆయనను గౌరవించి శ్రేష్ఠింపకపోరు. మురగాను నుండి నేనింటికి వెళ్లుచున్నపుడు పూనాలో దిగి ఆయనను ప్రత్యేకముగా చూచితిని. అప్పుడాయన చిట్టచివరకు “భగవంతునికరణ నీకు కలుగుగాక” యని దీవించెను. ఆయన మంచి వ్యక్తుడు మరణజాలరు. (ఆ. ప్రె.)

వలన పని సీసలుపడె ననవచ్చును. ఆఫీసరుకు కన్న డిక్రీల ననులు జరుపు పనిభారము మునద్దలపై నున్నది.

ఈ కారణములను బట్టి వైన మాచిందీ కిని మార్పులు జరుగుట సాధ్యమని వలపు యోహించుచున్నాను ఇవెంతవరకు జరుగునో వీనియందెంతవరకు యశార్థమున్నదో కూర్చి దెల్పుటకు నా కవకాశము లేకున్నను విషయసందర్భమును బట్టి కొంతవరకైన మార్పులు స్వరలో జరుగగలనని నన్ను దగ్గియున్నది. రాజ్ కోట తాలూకా విభజనము మాట ప్రస్తుత మైనందున దీనివలన గుండుటయు లేకెట్లు కుండుటయు మాత్రము వింతగ నున్నది. అక్కడివారి ప్రస్తుతపు టాండోజీశకుంతయ అమలాపురం రాజ్ కోట తాలూకాలకు ప్రత్యేక తాలూకాబోర్డుల సంపాదనకొరకు నై యున్నదిగాని రివిన్యూపరిపాలనను నగుగల యిబ్బందులను లేతమాలోచించుట యందుగానరాదు.

మూత్ర సంబంధమైన వ్యాధులచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు అత్యద్భుత నివారణ

నేను అరియకుడిలోనున్న నాటుకోట నగరత్తార్ సంఘమునకు చేరిన వర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరముల నుండి నేను మూత్రసంబంధ వ్యాధితో గలిగిన అతినరముల బలహీనత చేతను బాధపడుచుంటిని. నేను ఆంగ్ల, ఆయుర్వేద ఔషధములను వాడితిని గాని అతి స్వల్పగుణముగూడ గలుగలేదు. ఇన్ టెక్సునుల వలనకూడ నయము కాలేదు. అద్భుత వశమున నా స్నేహితుల సిపార్సుచే నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు ఆర్మీనియన్ వీధిలో నెం 72 రు గృహము నందుండు పండిత స్వామి ఎస్ శ్రీనివాస ఆయ్యంగారి వద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే నాకు గలిగిన పూర్తి గుణమునకు అత్యద్భుత పడుచున్నాను.

ఎస్. కె. లక్ష్మీనాథులెట్టి,

21-9-25

అరియకుడి, రామనాథజిల్లా.

నచ్చనిచో!

సామ్యవాసము చేయబడును!!

జాతకరత్నము 11 భాగము

ఇది సుమారు 280 పుటలుగల యద్భుత గ్రంథము. లగ్నము, భావము, గ్రహములు, ఆప్తకవర్త, యోగం వర్త, ద్వాదశభావఫలితములు, దశాంతరభావఫలితములు, మున్నగు పెక్కుపాఠశాలలతో జ్ఞాతకతార్కయ్యాపమున ఈ గ్రంథము వ్రాయబడియున్నది. పెక్కు జాతకము లుదాహరణగా కలిగి ద్వాదశభావమును చర్చింపబడినవి. జ్యోతిషాంశములన్నియు చక్కగా ఇవ్వబడినవి. ఇది యాటిజ్యోతిషము. వెల 2 0 0. మొదటిభాగము రు 1-0-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

గ్రేట్ యిండియన్ బోక్స్ ట్రేడర్స్,

2181

కోకోట, విశాఖపట్నం.

స్వాతంత్ర్యలక్షణము

ఇది స్వాతంత్ర్యలక్షణమును బోధించు అపూర్వ గ్రంథము

ఆంగ్లమున విరివిగా వ్రాసిన పుస్తకము. టెరెస్సా మెక్స్ వీగెటరు రచించిరి.

గుంటూరుజిల్లా బ్రాహ్మణోద్యమ బాతీయ పాఠశాలలో పాఠ్యములకు ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ఆంధ్రీకృతము.

భావగర్భితము. శైలి స్పష్టమగుచున్న ప్రతి ఆంగ్లమును చదివితీరవలెను కొన్ని పుటలుమాత్రమే ముద్రితము త్వరపడుదు. వెల రు 1-0-0

మొత్తముగా కొనుపారికి కమీషను యివ్వబడును.

వలయువారు గ్రంథకర్తకు గాని లేక గుంటూరుజిల్లా కాలగెను సంఘ కార్యదర్శికిగాని వ్రాయవలయును.

పలవని పేర్కొనును గట్టపరచి మూలములోను స్వప్న మందును స్త్రీ ప్రసంగములోను పేర్కొనబడుచున్న తక్షణం నిగిహితమును. మునోతనమును నపునకత్తమును పోగొట్టి నూతనయావన మొసగి సంతానము కలిగించును. కాబట్టి గుంటు, అశీర్వము నడుమనొప్పిని గూపుమాపును. యోచనలకు అమృతము నెరిగింది. బలహీనుల స్త్రీలకు మంచి బల మిచ్చును. 20 దినముల మందు 3-0-0. తపాలఖర్చులు 0-6-0 అమృతరత్నాకరము, 45 బందరు వీధి, మద్రాసు.

మోహి నీత్రలము

5 తుల నూనెగల నీనా 1-కి రూ. 0-12-0

స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ఇది మనఃపరిశ్రమను శేయు విద్యాధులు, పండితులు ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖసౌధ, విశ్రాంతి నిచ్చును. సుందరమోహాలావ్యామలకు ప్రాపకు మరలను మనోహరముగ వేంచి కాపాడును. ఈత్రైలము నందుగల రహస్యము మన మువాస చెప్పవలసిగాదు. అకు రాచి దుష్టశాసిత ఇరువూరుగు వారలకుగూడ మరీమనః న్యాపించును. తలలోమండును పుట్టు నియ్యదు. నీయందు మనోహరముగ మహాసాధనములను చేర్చి తానుగోయించి వేలకొలది నీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాను. వేయేల ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు. 0-10-0; డజన్ 1-కి రు. 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బీ వెల రూ. 1-0-0

భాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షపుష్టియు నరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షపుష్టి మంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగశరీర వ్యాయామమువలనను జీతేంద్రియతృప్తివలనను గలుగును.

సుఖభోగితైలము

డబ్బీ 1- రు. 1-0-0

అన్నివిధముల పుండ్లకును ఈతైలము ఉపయోగించును ఈ తైలమురాచిన పుండ్ల మానును. లోపలికి మాత్రలను తినవలయును. అన్ని గాయములను మాన్పును, కాన సామాన్యమైన గాయములకును వాడవచ్చును.

గజ్జికీతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-4-0

గజ్జి, చీడ శరీరమంతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నది. ఈ తైలము నాలుగు పూటలు రాచిన గజ్జి, చీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును. వెలకన్న పోస్తుఖర్బు లధికమగును గాన ఇతరమందులతో కలిపి తేప్పించుకొనుట యుక్తము.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

నమ్మక మగు క్రొత్త మాదిరి నగలు దొరుకు స్థానము

ది ఆంధ్రజ్యోతిషులరి మాన్యుఫాక్చరింగు కంపెనీ,

హెడ్డాఫీసు: బెజవాడ,

బ్రాంచి: 51, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

మానద్ర అనేకరకములు జడబిళ్ళలు, నాగరములు, క్లిప్పలు, ఉంగరములు, చంపనరములు, పలురకములగాజులు, ఇవిగాక వెండికూజాలు, గిన్నెలు, కాలుగొలుసులు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. నచ్చనివి వాపను తీసుకొనబడును.

ప్రాప్తి: కాకుమాను లక్ష్యయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండు బ్రదర్సు.

(3)

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైనట్లును గాయత్రీమంత్రము మంత్రములకెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములకెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వోత్కృష్టతగల యీ రామాయణమహర్షవచనమునకు మహానీయు లనేకు లనేక సంస్కృతవాగ్దాననాథులు సేర్పరచియుండిరి. అందు గొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయములుగను గొన్ని ముద్రింపబడని దర్శనసౌలభ్యము లేకయుండుటయు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భమిడిపాడి కామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితాముద్రిత వ్యాఖ్యానముల జాలవలెనంతరించి పండితులు పాఠులు త్రిమిత్యులు తేదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యాననాథులు సుగమముగా బ్రవేశించి చూచి యంద లీవిశేషములగావించి సంతరించునట్లు నాకనాచరగు సంపూర్ణాంధ్ర వ్యాఖ్యానమును, ప్రతిశ్లోకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసందర్భము ననుసరించి, చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబ్బీరాయల్ పైజాగ్గేజుకాగితములమీద రెండుమాసముల కొక్కొక్కసంపుటముగా బ్రకటింపబడుచున్నది. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి యెండు చేయబడియుండును. జీవితవిశేషము నిందుగడుప బద్ధకంఠులై శ్రీ శాస్త్రులవారు దీనంగల రాజకీయ నైతిక సాంఘిక మతధర్మములను, విహితాత్మిక మార్గములను గరతలామకముగాఁజేసి ముద్రించుచున్నారు. ప్రతి భారతీయాంధ్రుఁడు బరిపఁచగిన గ్రంథము ఇంతవఱకు బాలకాండయు ఆరు సంపుటములు; ముద్రింపబడినది ఆయోధ్యాకాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ బెట్టించుకొనువారు శాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నబడుదురు. శాశ్వతచందాదారులు మొదట రు. 0-8-0 లు ప్రవేశింపవలెను. సంతపుటము 1 కి పోస్టుఖర్బులుగాక చందాదారులకు రు. 1-2-0 ఇతరులకు రు. 1-8-0 వివరములు మాకువాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యసామము, ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

గురు సహాయము లేక యే హిందీ నేర్చుకొనుదు

ఇంట్లో కూర్చుని హిందీ నేర్చుకొనుటకై ఈక్రింది చిరు నామాకు వ్రాసి కావలసిన పుస్తకములు తెప్పించుకొనుదు. కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

హిందీ స్వభోధిని

పం|| హృషీకేశశర్మగారిచే వ్రాయబడినది.

హిందీక పహలీ పుస్తకం 0-2-0 హిందీక దూసరిపుస్త 0-4-0

,, తీసరి ,, 0-6-0 ,, చాధి ,, 0-8-0

హిందీ పాఠమాలా ,, 0-2-0 హిందీ అనువాదమాలా 0-6-0

ఇందు తెలుగు హిందీపాఠములు అనువాదము చేయుట కనుకూలమగునవి కలవు.

హిందీ తెలుగునిఘంటువు రు. 2 తెలుగు హిందీనిఘంటువు రు. 1

ఈ రెండు నిఘంటువులు శ్రీ జంద్యాల శివస్వామిగారిచే రచింపబడినవి. (2805)

హిందీ ప్రచారకార్యాలయం,

తిరువల్లిశ్రీ, మదరాసు.

లోకమయహరకస్తూరిమాత్రలు

594

విజ్ఞాపన

మహాభాగా 25 సం||ల నుండి శేష లోకనేప చేయుచుండునంగతి తమకు తెలిసియుండవచ్చును. ప్రతి సం||రము లక్షలకొలది కుటుంబములు నన్ను చాలా ప్రీతితో ఆదరించుచున్నా. ఇండియావారుమాత్రమే గాక బర్మా, సిలీన్, మలయానేటు, ఫిజిలాండు, ఇంగ్లాండు మొదలగు విదేశములందుండు వారుగూడ నాతో స్నేహము చేసియున్నారు. సాధారణముగా వైద్యులందరును నన్ను ఆదరించుచున్నారు. సమయము వచ్చినప్పుడునన్ను మరచుటలేదు. నాపేరు (లోకమయహర కస్తూరిమాత్రలు) చంటిపిల్లలు, బాలెంతలు, పడుచు వారి, ముసలివారు, వారు వీరననేల సమస్త మానవజాతియు నన్ను ప్రేమించుచున్నారు. సమస్తజీవులు, సకలజ్వరములు, మాంద్యము, శీతవాతము, ప్రకృలయిడ్డు, ఆకలిలేకుండుట, మలబద్ధము, తీర్చించినభేదలు, కడుపునొప్పి, జలుబు, దగ్ధ శ్వాసకాసము, పల్లెకొప్పి, నడుమునొప్పి, ఇకొల్లాయెంబా, ప్లేగు, జ్వరములు మొదలగు వ్యాధులకు, ఇతరవ్యాధులకు అనుపానప్రతికలో నన్ను ప్రకారము వాడిన తప్పక నుణచును. నలు దిక్కులనుండి నన్నుగుఱించి పండిన యోగ్యతాప్రతికలు వేసకువేలు గలవు. ఒకడభా నాతో స్నేహము చేసిన వారు మరెప్పుడు నన్ను మరచరు.

800 మాత్రలగుల బుడి 1-కి ధర 0-4-0. పోస్టుఖర్బు వేరు. 6 బుడ్ల వెల పోస్టుఖర్బుతో రు. 1-8-0. 12 బుడ్లు రు. 2-18-0. 25 బుడ్లు రు. 5-8-0. కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుదు.

ఆయుర్వేదవైద్య పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

కమలామణి లేఖలు
వెల 6 అణాలు- డజను కి రూపాయలు
గ్రంథకర్త:— డి. ఎ. బి. ఎల్, హైకోర్టు నకిలు
రెంటాల. వెంకట సుబ్బారావు సుంతులు గారు
ఉద్యోగకారణమున విదేశగతుడైన భర్తకు
కమలామణి వ్రాసిన యీ లేఖలు వట్టివలపు కాదులు
గాక ప్రేమామృతము తోడి నిండి లోకాచార వ్యవ
హారముల విచిత్ర వర్ణనము కలిగియుండుటచే స్త్రీపు
రుషులకెల్ల పరనీయములు. అన 1902 సం|| జూను
మాసములోనివి యాంగ్లేయ భాషలో ప్రచురింపబడె
(Kamala's Letters to Her Husband) ప్రపంచ
మెలెడల వ్యాపించియున్నవి. చక్రవర్తి మొదలగు
లక్షలకొలది జనులు జదివి క్లాసుించియున్నారు. త
ఖియాపకమయ్యను చదువ కట్టకధగాగన్నట్టి తుట్టకు
దకు కమలామణికి సంప్రాప్తమగు దుర్గతి అత్యంతవ్య
సన కరముగా నుండును. విశేషప్రతులు లేవు.
విక్టోరియా డిపో, మైలాపూరు, మదరాసు